

Aktualno

Ptuj • Dom upokojevcov: Nepalcev in Indonezijcev še ne zaposlujejo

⇒ Stran 3



Črna kronika

Podravje • Na mopedih brez čelade, prehitri, tudi po trije mladostniki hkrati ...

⇒ Stran 24



Štajerski TEDNIK

Ptuj, torek, 11. julija 2023

Letnik LXXVI • št. 54 • Odgovorna urednica: **Simona Meznarič** • ISSN 1581-6257 • Cena: **1,90 EUR**

Aktualno

Cirkulane •

Ravnateljici Petkovi v anonimki očitajo kršitve

⇒ Stran 2

Podravje

Ptuj •

Dražji najem šolskih telovadnic

⇒ Stran 4

Politika

Slovenija •

V Spodnje Podravje pičlih 1,9 milijona evrov

⇒ Stran 5

V središču

Slovenija, Podravje •

Mamilarski posli cvetijo

⇒ Stran 6

Ljudje in dogodki

Haloze •

Imenitna kuhinja Teresine sredi haloških gričev

⇒ Stran 11

Šport

Atletika • Čeh in Prapotnik do državnih naslovov, Bedračeva in Pučkova do medalj

⇒ Stran 14

Podravje • Kombajniste na kolena spravlja draginja, kmete nizke odkupne cene

Tretjino pridelka za plačilo kombajnistom

Ječmen je pospravljen, pšenica bo kmalu. Letina je skromna, odkupne cene nizke, stroški spravila pa ostajajo skorajda na lanski ravni. Cena žetve namreč ostaja 150 evrov na hektar, kar je več, kot je znašala odkupna cena za tono ječmena. **Več na strani 2.**



Foto: Črtomir Goznik

V središču •

Boj za sleherno parkirno mesto v središču Ptuja

⇒ Strani 6 in 7



Aktualno •

Komunala in Javne službe s prihodki prekašajo »mamo« občino

⇒ Stran 3



torkova
izdaja

Postanite NAROČNIK in prejmite NAGRADO, 2 kopalni karti s kosilom v BIOTERMAH Mala Nedelja

RADIOPTUJ
BIOTERME
ZDRAVJE IZ NEOKRNJENE NARAVE

Štajerski TEDNIK

www.tednik.si

Cirkulane • Ravnateljci Petkovi v anonimki, podpisani z 'del kolektiva', očitajo kršitve

»Nikoli nisem začutila ali slišala, da bi zaposlene v karkoli silila«

V teh dneh je marsikoga na OŠ Cirkulane - Zavrč izjemno presenetil anonimni dopis, pod katerega je podpisan del kolektiva Osnovne šole Cirkulane. Naslovili so ga na Občino Cirkulane, Inšpektorat RS za šolstvo in nekatere medije. Glede na vsebino dolgoletni ravnateljci Suzani Petek očitajo, da »kaznuje« tiste, ki se ne udeležijo strokovne ekskurzije ob zaključku šolskega leta, in sicer na način, da morajo ta dan ali dva priskočiti na pomoč vzgojiteljicam v vrtcu.

Po mnenju avtorjev anonimnega dopisa gre za kršitev, ki ogroža otroke v vrtcu. Poudarili so, da nobeden izmed strokovnih sodelavcev v šoli nima strokovnih znanj ali diplome za delo v vrtcu: »Pa moramo po direktivi za kazni, ker ne gremo na 'pijanko', delati v vrtcu z majhnimi otroki. To je zakonsko strokovna kršitev, je enostavno nepravilno, krivično in za otroke vrtca nevarno,« so zapisali in dodali še, da na to prijazno opozarjajo že dalj časa. Ob tem se sprašujejo, kdo bi v tem času odgovarjal, če bi se komu kaj pripetilo. Med drugim vodstvu šole očitajo tudi manipuliranje z uradnimi evidencami dopusta.

Ravnateljica Suzana Petek je bila ob seznanitvi z vsebino anonimke šokirana, predvsem zato, ker ima z vsemi zaposlenimi pošten in korekten odnos. Vrata njene pisarne so odprta za vsakogar, dovzetna je za morebitne kritike, prav tako pa do nikogar ne goji zamer. Vse navedene očitke, ki so jih navedle anonimne osebe, kategorično zavrača. Poudarila je, da nikakor ne gre za kršitve, prav tako nobeden od otrok v vrtcu ni bil na noben način ogrožen. »Strokovne ekskurzije se je letos udeležilo 35 zaposlenih od 72. Sodelavce, ki se zanj niso odločili, sem prosila, ali bi lahko pomagali v vrtcu, saj je bilo odsotnih tudi nekaj sodelavk iz vrtca. Dogovorile so se interno, skupaj s svetovalno delavko in vodjo vrtca, in v



Zaradi strokovne ekskurzije so vzgojiteljicam v vrtcu priskočile na pomoč učiteljice.

teh dveh dneh pomagale v vrtcu. Vzgojno-izobraževalnega procesa v vrtčevskih skupinah seveda niso vodile, s svojim pedagoškim znanjem pa so bile zagotovo teh nekaj ur le v pomoč,« je pojasnila Petkova in dodala, da ni nikoli v času svojega ravnateljstva začutila, slišala ali opazila, da bi kogarkoli v karkoli silila. »Zdi se mi prav, da je prav vsaka zadeva stvar dogovora. Vedno se trudimo pomagati drug drugemu in si stati ob strani, konec koncev smo sestavljeni iz štirih enot in plujemo na isti ladji. Menim namreč, da v našem kolektivu so

delavci čutijo, kako pomembno je, da smo povezani, enotni, konec koncev smo razpeti na štiri strani, zato je še toliko bolj pomembno, da si znamo med seboj pomagati.«

Za pomoč v vrtcu so se prijavile prostovoljno

Učiteljica Laura Mohorko Kumer je ena izmed tistih, ki se letošnje strokovne ekskurzije ni udeležila. Dopis njenih domnevnih sodelavcev jo je izjemno presenetil. Po-

udarila je, da vodstvo šole od zaposlenih prav ničesar ne zahteva pod prisilo. »Ravnateljica nam je rekla, da če bo morebiti imela katera izmed nas med izpopolnjevanjem 'luknjo', lahko gre pomagat v vrtcu. Mene ta prošnja nikakor ni zmotila in sem z veseljem priskočila na pomoč. Poleg tega smo s tem tudi vzgojiteljicam omogočile, da so lahko šle zraven, drugače v tistih dveh dneh ne bi zadostili zakonsko določenim normativom. In otroci v vrtcu zaradi naše pomoči prav gotovo niso bili ogroženi!« je povedala Mohorko Kumrova.

Ravnatelj ima pravico po zakonu prerazporejati delavce

Ali je šlo morebiti v opisanem primeru za kršitev delovnopravne zakonodaje, smo povprašali še šolski inšpektorat. Njihov odgovor je jasan: »Zavod, v katerem delujeta šola in vrtcu, vodi ravnatelj, ki ima po zakonu naloge pedagoškega vodenja, poslovnega vodenja in izvaja naloge delodajalca, pri čemer je še posebej pomembna njegova naloga, da organizira delo vrtca in šole (49. člen Zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja). Ravnatelj lahko sam znotraj zavoda določa, kako v tovrstnih primerih organizira delo, in vsakega strokovnega delavca šole lahko prerazporedi za pomoč vzgojiteljicam v vrtcu. Opisana situacija tako ne predstavlja kršitev zakonodaje.«



Suzana Petek, ravnateljica OŠ Cirkulane - Zavrč, zatrjuje, da nekajurna pomoč učiteljic v vrtcu ni nikogar ogrožala.

Mlajše v vrtcu, starejše v šoli

V obeh vrtcih, v Cirkulanah in Zavrču, so pomagale samo mlajše sodelavke, starejše učiteljice pa so ostale v šoli. Odzvala se je tudi svetovalna delavka Ana Belšak,

ki je letos prav tako ostala doma, in povedala, da so se za pomoč v vrtcu javile same. Na konferenci jih je namreč ravnateljica prosila, ali je morebiti katera izmed njih pripravljena v tem času pomagati v vrtcu. »Do sedaj res še nisem slišala, da bi bila ta pomoč prisila, kaj šele 'kazen',« je poudarila Belšakova in dodala, da prav gotovo zaradi njihove prisotnosti noben otrok ni bil ogrožen. »V našem kolektivu se dobro razumemo, lahko na glas povemo, ali nas kaj moti. Prav tako menim, da ta dopis ni prišel iz našega kolektiva, verjetno bi opazile, če bi bil kdo izmed nas tako zelo nezadovoljen. Kdo bi to lahko bil, pa res ne vem,« je še dodala Belšakova.

Brez dvoma pa bi se lahko (v vseh ustanovah in podjetjih) tovrstnemu nezadovoljstvu – upravičenemu ali ne – izognili z organizacijo ekskurzij v dela prostih dneh ali čez konce tedna.

Estera Korošec

Podravje • Kombajniste na kolena spravlja draginja, kmete nizke odkupne cene

Tretjino pridelka zgolj za plačilo kombajnistom

Ječmen je pospravljen, pšenica bo kmalu. Letina je skromna, odkupne cene nizke, stroški spravila pa ostajajo skorajda na lanski ravni. V strojnem krožku Dravsko polje so kmetovalci imetnike kombajnov pozvali k pocenitvi storitev, tudi zaradi cenejšega goriva v primerjavi z lani. Ti so pristali na triodstotno znižanje oz. pocenitev storitev za pet evrov. Cena žetve tako ostaja 150 evrov na hektar, kar je več, kot je znašala odkupna cena tone ječmena, na drugi strani pa ostajajo kombajnisti z Dravskega polja vidno cenejši od pomurskih kolegov.

Predsednik strojnega krožka Dravsko polje Milan Unuk je poudaril, da je v primerjavi z letom 2022 prišlo do večjih sprememb glede cene goriva za kmetijstvo. Dizelsko gorivo se je pocenilo z 1,84 evra na trenutno 1,48 evra za liter. Prav tako se je letos začelo v kmetijski namene uporabljati gorivo KOEL, katerega cena je trenutno 1,06 evra za liter. Unuk je predlagal, da se nižji ceni goriva prilagodi cena žetve, saj je odkupna cena žit v primerjavi z lani padla za skoraj 50 odstotkov, ob tem pa je tudi pridelak daleč pod povprečjem.

Širec: »Če bodo kmetje preživeli leto, bomo tudi mi«

Kombajnisti so se strinjali z upravnim odborom strojnega krožka, da se je gorivo res poce-

nilo, ob tem pa so opozorili, da so se podražile druge storitve (popravila, servisne storitve, rezervni deli in drugi stroški). Izvajalci žetve so na sestanku v luči želenega kompromisa predlagali, da se cena žetve žita zniža s 155 evrov na hektar na 150 evrov na hektar, in to predvsem zaradi nižjih odkupnih cen pridelkov. Robert Širec, izvajalec kmetijskih storitev, pa je po sestanku dejal: »Izvajalci storitev smo na minimumu s takšnimi cenami oz. smo šli pod ceno. Kmetje želijo čim bolj kakovostno storitev, kar pa omogočajo le najboljši kombajni; žal si s takšnimi cenami le-teh ne bomo mogli več privoščiti. Postavljeni smo v kot, toda če bodo kmetje preživeli letošnje leto, bomo tudi mi, vendar tako več ne bo šlo naprej.« Povedal je, da so se za 40 odstotkov podražila olja, maziva in rezervni deli, zato

so bili enako kot v ostalih sektorjih tudi oni primorani v povišanje plač. »V Prekmurju so izvajalcem

Cene izbranih storitev v kmetijstvu v okviru strojnih krožkov

	SK Dravsko polje	SK Ljutomer - Križevci
Žetev	150 €/ha	Maks. 200 €/ha
Žetev silaže	200 €/ha	Maks. 330 €/ha
Neposredna setev	135 €/ha	120 €/ha
Baliranje okroglih bal	9 €/ha	Maks. 12 €/ha
Baliranje okroglih bal in ovijanje	19 €/ha	20 €/ha
Oranje	130 €/ha	Maks. 140 €/ha

Vir: Strojni krožek Dravsko polje, FB

priznane višje cene in razlika v ceni je takšna, da bi lahko človeka plačal za pol leta, če bi delo opravljal

zgotov na njihovem območju. Poleg tega so tudi kmetje bolj organizirani.« Kritičen je tudi do postavljanja

cen za kmetijske storitve. »Stroj sem si kupil sam, bodisi z lizingom bodisi kreditom. Naj si strojni krožek kupi svoj stroj in si nato postavi ceno. Sicer pa, ali kmetje postavljajo ceno mlekarji zadrugi ali Italijanom za odkup pšenice?«

Ceniki strojnih krožkov so sicer informativne narave oz. so zgolj usmeritev, kakšne naj bi bile cene članov posameznega strojnega krožka. »Temeljijo na katalogu stroškov, ki ga izda kmetijsko ministrstvo, in so zgornja meja posameznih storitev, a le v primeru, ko nekdo storitve izvaja po pravilniku o delovanju strojnih krožkov. Žal pa katalog stroškov ne sledi vsem spremembam na trgu, prav tako lahko posamezniki, ki prosto delujejo na trgu, sami določajo cene,« pa je pojasnil tajnik Zveze strojnih krožkov Marjan Dolenšek.

Mojca Vtič



Cene med strojnimi krožki se precej razlikujejo, prav tako med izvajalci storitev.

Ptuj • Zahtevno iskanje kadra za Dom upokojencev

Nepalcev in Indonezijcev še ne zaposlujejo

V Domu upokojencev Ptuj tako zaradi širitve dejavnosti in odprtja nove enote v Žabjaku kot obstoječih kadrovskih potreb na različne načine iščejo novi kader. Sodelujejo z Zavodom RS za zaposlovanje in agencijami, ki pa jim ponujajo večinoma tuje delavce, največ iz Indonezije in Nepala.

Dom upokojencev Ptuj je od januarja do konca maja letos iskal 218 delavcev. Zavod za zaposlovanje so zaprosili za pomoč pri iskanju 137 delavcev po vseh enotah v državi, vključno s koprsko. »Na Območno službo Ptuj je letos Dom upokojencev Ptuj sporočil 145 prostih delovnih mest,« je pojasnil Miran Murko iz ptujske območne službe Zavoda RS za zaposlovanje. Na območju Ptuja so skušali najti 57 novih delavcev s pomočjo zavoda, ki jim je v dom napotil kar 403 brezposelne osebe. Izmed vseh 403 napotenih jih je zaposlitev v domu dobilo le 17. Drugi so to možnost bodisi zavrnili bodisi niso ustrezali zahtevam doma. Murko je ob tem poudaril, da so pri iskanju kadra ključni pogoji dela, predvsem delovni čas, plača in specifičnost dela, ki pa ne ustreza vsem kandidatom za zaposlitev: »Poleg tega so tudi kriteriji pri izbiri novega kadra v Domu upokojencev Ptuj zelo visoki.«

Kadrovske težave predvsem na področju zdravstva in kuharjev

Direktorica Doma upokojencev Ptuj Vesna Šiplič Horvat je zadovoljna, da jim je maja uspelo odpreti del enote v Žabjaku, kjer so odpr-



Iskanje kadra za delo v domu upokojencev je zahtevna naloga, saj gre za specifično delo, ki od delavca zahteva znanje in veliko spretnosti.

li začasne in dnevne namestitve. V tej prvi fazi so bili uspešni tudi pri pridobivanju novih sodelavcev. To pa ne pomeni, da kadrovskih težav ni: »Nakazujejo se predvsem na področju zdravstva, zaznavamo pomanjkanje srednjih medicinskih sester, bolničarjev, še vedno ostajajo tudi težave pri pridobivanju

kuharjev. Kakih kratkoročnih rešitev nimamo ne mi, ne drugi, ne ministrstvo. Uporabljamo različne vire. Med drugim smo se povezali z agencijami.«

Te so jim ponujale le kader iz zelo oddaljenih držav, Indonezije in Nepala, tega pa zaenkrat niso želeli sprejeti. Poleti, v času dopustov, je nepogrešljiva pomoč študentov in upokojencev: »Vse sile napenjamo, da bi dobili medse nove sodelavce.«

Enota Žabjak bo v celoti odprta jeseni

Nova enota Žabjak bo svojemu namenu v celoti predana jeseni.

V vmesnem času skušajo pridobiti čim več novih sodelavcev in jih uvesti v delo.

Maja so sprejeli 20 uporabnikov začasnih namestitvev in 12 uporabnikov dnevnega varstva. Povpraševanje je veliko. Posteljne kapacitete so zapolnili v manj kot treh tednih. V kratkem načrtujejo še dodatno povečanje začasnih namestitvev za pet postelj, rešitev že imajo. Celotna enota bo dokončno zgrajena 30. septembra, uradna otvoritev bo 9. oktobra. Sprejela bo 150 stanovalcev, predvsem na račun odprave večposteljnih sob v enotah Ptuj, Muretinci in Koper. Prostor bo tudi za nekaj novih

stanovalcev: »Država je zahteve pravilnika za odpravo večposteljnih sob podaljšala do leta 2026. Ker je povpraševanje veliko, nam ta ukrep omogoča sprejem novih stanovalcev. Vsekakor pa je na mestu apel, da država čim prej uveljavi zakon o dolgotrajni oskrbi in zagotovi financiranje, da se starostnikom omogoči dostojno življenje, zaposlenim, ki opravljajo težko in odgovorno delo, pa normalne delovne pogoje s poštenim plačilom.«

Šiplič Horvatova zagotavlja, da je kakovost opravljenih storitev v njihovih enotah na zelo visoki ravni, od tod tudi precej visoke zahte-



Foto: CG

Manj prilagodljivi delodajalci imajo težave

»Na težave delodajalcev pri iskanju kadra vpliva nizka brezposelnost, zato se soočamo s pomanjkanjem kadra na skoraj vseh področjih dela. Mnogi delodajalci so se prilagodili razmeram na trgu dela z izboljšanjem pogojev dela, povišanjem plače, zaposlovanjem tuje delovne sile. Manj prilagodljivi delodajalci pa se konstantno soočajo s pomanjkanjem delavcev,« opozarjajo na ptujski enoti Zavoda RS za zaposlovanje, ki pokriva tudi UE Ormož, in dodajajo: »Trenutno smo v situaciji, ko imajo iskanci zaposlitve praviloma izbiro in logično je, da se odločajo za lažja, bolj plačana dela z boljšimi pogoji. V institucionalnem varstvu so se plače zadnje čase nekoliko izboljšale, za marsikoga pa še vedno težavo predstavlja delovnik, nočne izmene, delo ob praznikih, zahtevni pogoji samega dela ...«

ve pri zaposlovanju. Ugotavlja, da si stanovalci želijo predvsem več pozornosti, časa in pogovorov, češar pa zaposleni včasih zaradi obilice dela in preobremenjenosti žal nimajo oziroma jim ga ne morejo nameniti.

Dženana Kmetec

Med največjimi zaposlovalci v regiji

Dom upokojencev je po številu stanovalcev največji v državi. Kapaciteta je 838 postelj, konec leta bodo imeli glede na pripravljen in sprejet kadrovski načrt 569 zaposlenih v vseh šestih enotah.

Ptuj • Javne službe v zadnjem letu vidno zvišale prihodke

S prihodki že zelo blizu »starejši sestri« Komunalni

Javne službe (JS) Ptuj so lani ustvarile blizu 17 milijonov evrov prihodkov in dobrih 200 tisočakov dobička. Glede na leto prej so prihodki zrasli za 40 in dobiček za 30 odstotkov.

Na javnem delu so prihodki znašali 6,9 milijona evrov, na tržnem dobrih deset milijonov evrov. Tržna dejavnost med drugim predstavlja delo na gradbenih projektih. JS so denimo prevzele izvedbo obnove Stare steklarne delavnice na Ptuj in dveh odsekov kolesarskih stez: Ptuj–Juršinci in Ptuj–Markovci–Gorišnica. Prihodki na gradbenih projektih, JS jih v poslovnem poročilu sicer imenujejo zunanje komunalne storitve, so lani znašali 5,9 milijona evrov. Poleg tega so 2,5 milijona evrov ustvarili še na tržni dejavnosti z odpadki, 430.000 na tržni dejavnosti ogrevanja, 400.000 z dejavnostjo upravljanja poslovnih prostorov in 270.000 evrov s pogrebno dejavnostjo. Skupaj so prihodki tržne dejavnosti znašali deset milijonov evrov, od predlanskih so višji za štiri milijone.

Rast prihodkov na gospodarskih javnih službah (GJS) ni bila tako intenzivna, bila pa je prav tako občutna. Predlanski prihodki na GJS so bili 5,8 milijona evrov, lanski

6,8 milijona evrov. Na javnih službah glavino prometa predstavlja ogrevanje; lanski prihodki iz tega naslova so znašali 2,6 milijona evrov. Javni del gospodarjenja z odpadki je v podjetje pripeljal 1,8 milijona evrov, približno enak znesek pa tudi vzdrževanje občinskih cest in drugih javnih površin. S parkirišči so JS Ptuj ustvarile okoli 360.000 evrov prihodkov.

Stroški dela 4,2 milijona evrov, 141 zaposlenih

JS Ptuj so lani za stroške dela namenile 4,2 milijona evrov, kar je približno četrtina letošnjih prihodkov. Podjetje je konec leta zaposlovalo 141 sodelavcev, kar je devet manj kot leto prej. Zmanjševanje števila zaposlenih je med drugim rezultat ukinjanja nekaterih dejavnosti in zaključka projektov (gostinstvo, trgovina z lokalnimi pridelki). Največ sodelavcev je zaposlenih v dejavnosti odpadkov, skupaj 49, kar je dobra tretjina vseh. V javnem delu sme-

tarske dejavnosti, kjer so lanski prihodki znašali 1,8 milijona evrov, je zaposlenih 34 ljudi, v tržnem z 2,5 milijona evri prometa pa bistveno manj – 15.

Nova ogrevalna peč najboljša rešitev

Direktor JS Ptuj Alen Hodnik je v poslovnem poročilu za lansko leto zapisal, da je bilo turbulentno. Treba je bilo spretno krmariti med vsemi preprekami in iskati najprimernejše rešitve, poslovanje je

zaznamovala energetska kriza. Hodnik odločitev za obnovo kotlovnice na Volkmerjevi cesti in vgradnjo kotla na lesno biomaso ocenjuje kot najboljšo rešitev, predvsem pa stroškovno učinkovito za odjemalce. Z novim kotlom so zmanjšali odvisnost od zemeljskega plina, ki ga bodo v naslednjih ogrevalnih sezonah uporabljali le v višjih ogrevalnih sezonah, kot dopolnitev lesnim sekancem. »V prihodnosti je želja izkoristiti prednosti in postati organizacijsko močna, ka-

drovsko in tehnično opremljena družba, ki bo lahko dosegala nove standarde, ki jih postavljata regulativa in konkurenca,« je direktor Hodnik med drugim zapisal v poročilu za lansko poslovno leto.

Mojca Zemljarič

Komunala in Javne službe s prihodki prekašajo »mamo« občino

Obe ptujski občinski podjetji skupaj, Javne službe in Komunala Ptuj, sta lani ustvarili več prihodkov, kot so znašali prihodki proračuna njune ustanoviteljice Mestne občine Ptuj. Vsota prihodkov podjetij je 36 milijonov evrov, prihodki proračuna lokalne skupnosti po zaključnem računu pa znašajo 34 milijonov evrov.

Bolj kot v Komunalni so prihodki zrasli v Javnih službah. Predlani so znašali 12, lani že skoraj 17 milijonov evrov. Prihodki KP Ptuj so zrasli za milijon evrov, s predlanskimi 18 na lanskimi 19 milijonov evrov. Javne službe so lani prigrisodarile tudi višji dobiček kot Komunala. Dobitek JS znaša 203.000 evrov, medtem ko je dobiček Komunalne 133.000 evrov.



Foto: CG

V Javnih službah so na javnem delu prihodki lani znašali 6,9 milijona evrov, na tržnem dobrih deset milijonov evrov.

Gorišnica • Praznovanje 28. občinskega praznika prinaša nekaj novosti

Uspešna občina je tista, ki prisluhne ljudem

V občini Gorišnica je julij čas praznovanja. Ob ustanovitvi občine so namreč sprejeli odločitev, da osrednjo občinsko proslavo organizirajo v času, ko goduje njihova farna zavetnica sveta Marjeta. V tem času se vsako leto zvrstijo številni dogodki in nič drugače ne bo letos. Osrednja občinska prireditev s podelitvijo priznanj bo ta petek, 14. julija, ob 18. uri v športnem centru Gorišnica.

Dogodek bo potekal podobno kot prejšnja leta, saj župan Borut Kolar meni, da na začetku prev-

zema županske funkcije ni najbolj pametno spreminjati preveč stvari naenkrat, še posebej če so pri lju-

deh dobro sprejete. Je pa letošnja novost, da skrb za pogostitev vseh navzočih ne bo več v domeni dru-

štev, ampak enega izmed lokalnih gostincev. Županova želja je, da bi na ta dan pogostili člane društev, ki so celo leto aktivni in skrbijo za pestro dogajanje v občini, hkrati pa povezujejo občane. To bo na nek način zahvala za njihov doprinos k bogatemu družabnemu življenju v občini. Tako kot vsa leta bo v okviru kulturnega programa zbrane nagovoril sedanjí župan in strnil nekaj misli ob praznovanju. Tokrat ne bodo v ospredju številne izvedene investicije, saj je Kolar župansko funkcijo prevzel komaj pred dobrim letom dni. »V tem času smo postorili veliko stvari, ki pa jih naši občani ne morejo videti. Lotili smo se prenove nekaterih pravilnikov in odlokov, nadaljevali s številnimi razpisi, se dogovarjali s predstavniki društev glede financiranja in še in še. Imamo dobre temelje, sedaj pa je treba zadeve peljati naprej,« je dejal Kolar in poudaril, da so prisluhli ljudem in njihovim željam. Za delovanje



Foto: CG

Gorišniški župan Borut Kolar si prizadeva za celovit razvoj občine.

športnih in kulturnih društev so namenili približno 20 odstotkov več sredstev kot prejšnja leta, prav tako se na razpis lahko po novem prijavijo tudi vsa ostala društva. Ohranili so tudi subvencije omrežnin, ki so jih sicer nameravali že v lanskem letu ukiniti.

Osrednji investiciji dograditev vrtca in izgradnja gasilskega doma

Prav tako uspešno nadaljujejo projekt izvedbe ceste in kanalizacije v Tibolcih. Naložba bo predvidoma v celoti zaključena v naslednjih mesecih. Glavni investiciji v tem mandatu sta nujna dograditev vrtca in izgradnja gasilskega doma v bližini cerkve v Gorišnici. Projektiranje vrtca že poteka, gradbeno dovoljenje pa bi želeli pridobiti vsaj do konca

letošnjega leta. Gradnjo bi lahko po napovedih Kolarja začeli jeseni prihodnje leto, hkrati pa si bodo ves čas prizadevali pridobiti tudi morebitna nepovratna sredstva. Pri sestavi proračuna za prihodnji dve leti je Kolar pozval vse občane, vaške odbore in društva, naj povedo, kaj si želijo. Večino njihovih predlogov bodo lahko izvedli še v tem mandatu, za druge pa so določili okvirno časovnico. Do naslednjega občinskega praznika bodo že vedeli, v katero smer želijo razvijati občino. Gorišniški župan veliko priložnost vidi na demografskem področju, saj je njihova občina že nekaj let zelo privlačna za priseljevanje. Spodbujati pa nameravajo tudi turistični razvoj, predvsem na Dominkovi domačiji, velik potencial pa sta prav gotovo tudi delno obnovljeni Sokov mlin in športni ter letalski turizem.

Estera Korošec



**OKNA, VRATA
GARAŽNA VRATA**
www.naitors.si

Tel.: 02 741 13 80,
Mob: 031 793 204

Gorišnica 1, Gorišnica

NAITORS D.O.O.

OKNA, SENČILA, VRATA,
GARAŽNA VRATA, PERGOLE Z ZIPI

Čestitke ob prazniku občine Gorišnica



**TVP & FSG
VZMETI** d.o.o.

VSE VRSTE VZMETI IN VZMETNIH ELEMENTOV

www.tvp-vzmeti.si www.fsg-springs.si

Formin 39d, 2272 Gorišnica

02 741 71 50, 070 872 266, 041 363 659, e-mail: info@tvp-vzmeti.si

Vsem občankam in občanom želimo prijetno praznovanje občinskega praznika, županu in občinski upravi pa še naprej tako uspešno delo!

Poslovnim partnerjem in cenjenim strankam hvala za izkazano zaupanje in dobro poslovno sodelovanje!

Ptuj • Prihodek od najema telovadnic bo nekoliko višji

Dražji najem šolskih telovadnic

Cenik oddajanja šolskih telovadnic ptujskih osnovnih šol se spreminja. Nazadnje so dvignili cene pred tremi leti, zdaj so jih zaradi inflacije ponovno spremenili. Najbolj občuten je dvig v primeru najema telovadnice OŠ Ljudski vrt, kjer za komercialni namen zaračunajo 900 evrov (do 8 ur), kar je 100 evrov več kot doslej.

Cenik uporabe in načina oddajanja šolskih telovadnic osnovnih šol v mestni občini Ptuj je bil sprejet januarja 2010, v tem času pa le dvakrat spremenjen. Obakrat so se spremembe nanašale na višino uporabnine in način plačila. Glede na stopnjo inflacije so prejšnji mesec cenik posodobili in vnesli nekatera nova določila. Cene terminov so enotne ne glede na dan in čas najema. Vzpostavljen pa je tudi enoten cenik uporabe.

Pred tem so veljale diferenciranje cene, ki so se razlikovale po kategorijah. »Enotna cena mora biti zastavljena tako, da pokriva vse



Foto: CG

Najem telovadnice OŠ Ljudski vrt je najdražji.

Cenik uporabe šolskih telovadnic za 90-minutni najem (v evrih)

Dvorana	Ljudski vrt	Grajena	Breg	Olge Meglič (velika)	Olge Meglič (mala)	Mladika (velika)	Mladika (mala)	Ljudevita Pivka (mala)	Ljudevita Pivka (velika)
Cena	66	32	35,5	39	25,4	61,5	29,5	14,8	28,8

Vir: MO Ptuj

Cenik uporabe šolskih telovadnic za komercialni najem (v evrih)

Dvorana	Ljudski vrt	Grajena	Breg	Olge Meglič (velika)	Olge Meglič (mala)	Mladika (velika)	Mladika (mala)
Do 8 ur	900	600	500	500	300	500	250
Vsaka naslednja ura	120	75	100	100	60	100	50

Vir: MO Ptuj

stroške najema,« so odločitev za uvedbo enotnih cen za vse pojasnili na ptujski občini. Uporabnina mora pokrivati obratovalne stroške in stroške manjših vzdrževalnih del.

Najemnina od oddajanja telovadnice je prihodek občine.

Nekateri uporabniki pa bodo tudi v prihodnje upravičeni do brezplačne uporabe športne infrastrukture. Gre za klube in društva, ki so uspešni na javnem razpisu za izbor izvajalcev in sofinanciranje vsebin ter razvojnih in strokovnih nalog letnega programa športa v mestni občini Ptuj.

Delež podražitev za tiste, ki morajo plačati najem, pa je različen. Največ, za 100 evrov, se je podražil najem dvorane za komercialne dogodke v telovadnicah OŠ Ljudski vrt in Grajena. V ceniku je dodana tudi nova možnost najema dveh telovadnic OŠ Mladika, male in velike.

Cene uporabnine so odvisne tako od velikosti kot stanja telovadnic. Največ zanimanja za najem beležijo na OŠ Ljudski vrt, kjer imajo največjo in najnovejšo ter za komercialno rabo najprimernejšo telovadnico.

Dženana Kmetec

Dornava • Izredna seja v znamenju sprejemanja odlokov in svetniških vprašanj

Plačati Arrivi 200.000 evrov ali kupiti svoj avtobus?

Svetniki občine Dornava so se v začetku julija srečali na tretji izredni seji. Skozi točke dnevnega reda so šli hitro, brez posebnih pripomb in sejo končali v dobri uri.

Med drugim so potrdili odlok, ki je pravna podlaga za varstvo zapuščenih živali v zavetišču. Odlok bo osnova za izbiro koncesionarja – azila za male živali. Akt je pripravil Evropski pravni center, ki ga vodi Milan Železnik. Zanj so imeli svetniki na seji tudi nekaj vprašanj. Domen Horvat, ki je veterinar, je opozoril, da dejavnost azilov šepa. Glede na izkušnje, ki jih ima pri svojem delu, je povedal, da s psi, ki so večinoma čipirani, ni toliko težav. Če se že izgubijo, lastnike lažje najdejo. Največja težava so prostoživeče mačke, ki jih je na podeželju kar veliko. »Teh je ogromno, vsak dan imamo nekaj klicev o najdenih mačkah, v zavetiščih pa ni prostora. Redkokdaj zavetišče opravi svojo nalogo, vsaj takšen je moj občutek. Običajno je tako, da najdena žival postane breme naj-



Foto: MZ

Župan Matej Zorko je povedal, da je občini v drugem poskusu uspelo pridobiti cenovno ugodnejše ponudbe za ugradnjo prezračevalnega sistema v šoli. Ponudbe po prvem razpisu so namreč presegle zagotovljena sredstva v proračunu, zato ponudnika niso izbrali in so razpis ponovili. Drugič so bile ponudbe v okviru pričakovanih zneskov oziroma kvote denarja, ki so jo rezervirali v proračunu (350.000 evrov).

ditelja.« Glede mačk je dodal, da je zelo dobrodošlo, da se lokalne skupnosti odločajo za sofinanciranje kastracij in sterilizacij.

Bojazen pred visokimi stroški azilov za male živali

Dominik Kukovec je spomnil, da stroški, ki so jih občine dolžne plačati zavetišču za vsako najdeno

žival, niso tako majhni. »Spomni mo se, da so se občine pred leti kar krčevito izogibale temu, da bi najdene živali predajale v zavetišča. Iz ene občine so jih celo preganjali v drugo, da z njimi ne bi imeli stroškov. Kolikor se spomnim, je bilo tako, da lastnik izgubljene živali ni skoraj nikoli plačal stroškov, vedno je bil to strošek občine. Zato imam na to temo kar pomisleke.« Zanimalo ga je tudi, kako dolgo je ob-

čina dolžna plačevati oskrbo živali v zavetišču. Železnik je pojasnil, da 30 dni. Stanislav Ciglar je vprašal, koliko so znašali stroški azila za občino Dornava v minulih letih. Župan Matej Zorko je dejal, da bodo podatke pripravili. Poudaril pa je, da je treba odlok sprejeti, saj je občina brez njega v prekršku. »Cene je bo, če vse to pravno in formalno uredimo, odlok in koncesijo, kot pa da dobimo globo.« Svetniki so odlok potrdili.

OPPN za Mezgovce, imenovanja v svete zavodov

Prav tako so člani svetniškega omizja dali zeleno luč za podroben prostorski načrt za del naselja Mezgovci, kjer bodo lahko zgradili pet stanovanjskih hiš. Čeprav gre za stavbno območje, brez tega akta gradnja ni bila možna, je povedala Urška Berlič iz podjetja Umarh, ki je izdelala OPPN. Navedla je, da sedanjí OPPN vključuje del območja, za katerega je bil izkazan interes. Če se bodo ostali lastniki zemljišč ali investitorjev odločili za isti korak, bo to stvar naslednjih OPPN.

Dornavski občinski svet je prisluhnil še poročilu predsednika nadzornega odbora Denisa Kukovca, ki je predstavil letošnji načrt dela nadzornega odbora. Seznanili so se z imenovanjem komisije za ceste, popravili so odlok o ustanovitvi občinskega zavoda za turizem in

imenovali svoje predstavnike v svete zavodov. Soglašali so tudi, da pri imenovanju za polni direktorski mandat ZUDV Dornava podprejo dosedanje vršilko dolžnosti direktorja Ivanko Limonšek, kot je to predlagal tudi svet zavoda.

Poziv k umirjanju prometa v Dornavi

V zadnjem delu seje je župan povedal, da so s projektiranjem vodovoda že zelo daleč in bodo kmalu začeli postopek pridobivanja gradbenega dovoljenja. Poudaril pa je, da je vprašanje, kje bo moč dobiti sofinancerska sredstva. Evropska za ta namen verjetno ne bodo več na voljo. Še vedno upajo, da bi jim s financiranjem naproti prišla država. Domen Horvat je opozoril še na prehitro vožnjo v središču Dornave (v samem centru, pri krožišču iz smeri Polenšaka in ob soseski novih hiš). Predlagal je namestitev hitrostnih ovir ali drugih ukrepov; če se bo zgodila samo ena nesreča, je že ta preveč. »Ne smemo čakati, da bi se kaj zgodilo. Treba bo ukrepati,« je pozval.

Vedno vroča vprašanja o šolskih prevozih

Županu je bilo zastavljeno še vprašanje o modernizaciji mreže avtobusnih postajališč, pri čemer je odgovoril, da bi letos uredili dve postajališči. Povedal je tudi, da v veljavo prihaja nov državni pravilnik, v skladu s katerim postajališča v občini, kjer stoji šolski avtobus, ne bodo legalna in jih zato ne bo možno koristiti. Eno od teh je krožišče pred šolo, kjer otroci vstopajo v avtobus oziroma iz njega izstopajo. Župan je pojasnil, da bodo poskušali najti pot, da bi šolska postajališča uredili v skladu z novim pravilnikom.

Na kratko se je dotaknil še vprašanja stroška šolskih prevozov in obelodanil, da se je na razpis za izvajalca prijavila samo Arriva. Jasno, z visoko ceno. Župan je komentiral, da še sam ne ve, kaj bi bilo boljše: ali Arrivi plačevati 200.000 evrov za šolske prevoze ali pa za 300.000 kupiti svoj avtobus.

Mojca Zemljarič



Foto: MZ

Prevoz pokojnikov Javnim službam Ptuj

Svetniki so potrdili cene prevoza pokojnikov, ki ga za občino Dornava izvajajo Javne službe (JS) Ptuj. Gre za 24-urno dežurno službo, ki jo JS zaenkrat opravljajo v občinah Ptuj in Dornava, v prihodnje bi želeli dejavnost razširiti še na druge. »Tako bi lahko ceno še znižali, ker bi se razdelila na večje območje oziroma med več uporabnikov,« je na seji v Dornavi dejal direktor JS Ptuj Alen Hodnik. Kot so navedli v elaboratu, ki prikazuje oblikovanje cen, je v minulem petletnem obdobju v občini Dornava letno povprečno umrlo 31 občanov. Pri izvajanju dežurne 24-urne službe računajo, da bi letno opravili 23 prevozov. Cena prevoza je 199 evrov, vključuje pa prvi prevoz pokojnika do hladilnih prostorov ali na patologijo v UKC Maribor, kjer izvedejo obdukcijo. Prav tako je v to ceno vključeno oblačenje pokojnika.



Foto: MZ

Svetniški zbor se bo ponovno srečal po poletnih počitnicah, predvidoma v septembru.

Slovenija • Denar za vodovode in kanalizacijo

V Spodnje Podravje pičlih 1,9 milijona evrov

Ministrstvo za naravne vire in prostor (MNVP) bo s pomočjo evropskih sredstev Sklada za okrevanje in odpornost financiralo 65 projektov na področju vodovodnih in kanalizacijskih sistemov. Med spodnjepodravskimi občinami sta bili z vlogami za sofinanciranje uspešni ptujski in videmski.

Občini Videm je ministrstvo odobrilo milijon evrov za gradnjo kanalizacije Lancova vas, Sela, Barislovci in Trmolec. Mestna občina je pridobila 930.000 evrov, prav tako za gradnjo kanalizacije.

Ministrstvo je za vseh 65 projektov razdelilo približno 37 milijonov evrov, v Spodnje Podravje le pičlih pet odstotkov tega denarja.

Za financiranje projektov vodovoda se naše občine niso niti prijavile, saj nimajo pripravljene dokumentacije, čeprav besede o

nujnosti obnove sistema obračajo že celo desetletje. Sedaj je dokumentacija sicer v izdelavi, občine so jo naročile posamično, vsaka za svoj del. Minilo pa bo še kar nekaj časa, da bodo projekti zreli za prijavo za sredstva.

Najvišji dodeljeni zneski občinam za vodovodne projekte so na tokratnem razpisu znašali po milijon evrov. Prejele so jih občine Dobrna, Litija, Gorenja vas - Poljane, Šentjur in Borovnica. Več kot 900.000 evrov so dobile občine Ig, Vitanje

in Hoče - Slivnica. S podravskega konca sta denar za vodovod prejeli še občini Rače - Fram in Pesnica. Na seznamu občin prejemnic ni niti ene prekmurske, večina jih je z zahodnega dela države in nekaj iz Dolenjske. Za vseh 28 projektov novogradenj ali obnov vodovodnih sistemov, ki so skupaj ovrednoteni na 35 milijonov evrov, bo država namenila 15 milijonov evrov.

Za 37 kanalizacijskih projektov bo predvideni prispevek države 22 milijonov evrov. Tudi za te pro-

jekte je najvišji odobreni znesek po milijon evrov. Zneski se bodo razporedili v občine Vipava, Šmarje pri Jelšah, Renče - Vogrsko, Litija, Metlika, Kobarid, Šentjur, Šmartno

ob Paki, Cerknica, Logatec, Dobrepolje in Videm. Zneski za ostale občine bodo nižji, gibljejo se med 200.000 in 900.000 evri.

MZ



Foto: OG

Ministrstvo za naravne vire in prostor je izbralo 65 projektov, ki jih bo sofinanciralo s skupno 37 milijoni evrov. V Spodnjem Podravju sta se za sredstva uspešno potegovali občini Videm in Ptuj, obe s projektom kanalizacije.

Podravje • V evropskih pristaniščih rekordni zasegi kokaina in kanabisa

Mamilarški posli cvetijo

Preprodaja in uživanje prepovedanih drog je področje kriminalitete, ki ga ni moč izkoreniniti. A za vsako številko, statistiko se skriva zgodba. Zgodba posameznika. Zakaj je posegel po drogi? Zaradi stiske, osamljenosti, duševnih ali fizičnih bolečin, morda zgolj zaradi preganjanja dolgčasa, radovednosti, želje po zabavi? Poskusiti enkrat, dvakrat, trikrat ... Kmalu je to vsak konec tedna ali na zabavah, potem pa že vsak dan. Korak do zasvojenosti je lahko kratek in hiter, izhod pa sila težak in skoraj nemogoč, pripovedujejo ljudje, ki se strokovno ukvarjajo s pomočjo narkomanom.

Trgovina s prepovedanimi drogami je globalna, močno ukoreninjena in zelo obsežna. Že samo podatki o zaselih droge v Evropi kažejo na ogromne količine tega blaga. Države članice EU so predlani v glavnih evropskih morskih pristaniščih – v Belgiji, Španiji in na Nizozemskem – zasegle rekordne 303 tone kokaina. Organi pregona so zarubili še več kanabisa: 816 ton konopljinne smole in 256 ton zeliščne heroína v državah članicah EU se je leta 2021 več kot podvojila in znašala 9,5 tone; Turčija je zasegla rekordnih 22,2 tone, je moč prebrati v aktualnem Evropskem poročilu o drogah. Na trend naraščanja uporabe drog kažejo tudi analize prisotnosti drog v odpadnih vodah, ki jih izvajajo v 21 evropskih državah, med drugim tudi v Sloveniji.

Drogo je moč kupiti kadarkoli in povsod

Glede na močno razvejano in očitno odlično delujočo tihotapsko mrežo je droga široko dostopna tudi v maloprodaji. Kupiti jo je moč skorajda povsod, celo v šolah. Če je včasih prevladovala ulična prodaja, se danes prakticira tudi prodaja po spletu z dostavo na dom.

Na NIJZ so pojasnili, da po podatkih raziskave iz leta 2020 skoraj dve tretjini dijakov četrtil letnikov srednjih šol ocenjujejo, da v roku 24 ur z lahkoto pridejo do konoplje. Podatki iz iste raziskave so pokazali, da je skoraj polovica dijakov četrtošolcev že poskusila konopljo, dnevno po njej posegajo štirje odstotki te starostne skupine.

Deset odstotkov postane odvisnikov

»Uporaba konoplje med mladostniki ima veliko najrazličnejših škodljivih trenutnih in dolgoročnih zdravstvenih ter socialnih pos-



Foto: Pexels

Konoplja ostaja najpogosteje uporabljena prepovedana droga v Evropi. Evropski center za spremljanje drog in zasvojenosti ocenjuje, da je v zadnjem letu konopljo uporabilo približno osem odstotkov, tj. 22,6 milijona odraslih Evropejcev.

ledic. Med trenutne se uvrščajo tesnoba, panika in povečano tveganje za prometne nesreče. Ena resnejših dolgoročnih škodljivih posledic je zasvojenost, ki se razvije pri približno desetini uporabnikov. Večje je tudi tveganje za kronični bronhitis, okrnjene respiratorne funkcije, psihotične znake in motnje, poveča se tveganje za razvoj težav v duševnem zdravju,« opozarjajo na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ).

Srečanje s heroinom že v osnovni šoli

Renata Štopfer je predsednica društva Ars Vitae, ki v okviru pro-



Foto: CG

Renata Štopfer, društvo Ars Vitae: »Mladim so dostopne vse vrste drog. Poznamo primere, ko so bili mladoletniki zasvojeni s heroinom.«

grama Mostovi v Spodnjem Podravju pomaga odvisnikom od prepovedanih drog in njihovim svojcem. V program je bilo lani vključenih 84 uporabnikov, od tega 50 odvisnikov in 34 njihovih svojcev.

Štopferjeva je v pogovoru za naš časopis povedala, da so mladim dostopne vse vrste drog. »Nihče ne začne s kokainom ali heroinom, ampak pogosto z alkoholom, marihuano, tabletami, novimi psihoaktivnimi substancami, kar se lahko stopnjuje, če nekdo pri mladostniku ne poseže z intervencijo. Poznamo celo primere, ko so tudi mladoletni že bili zasvojeni s heroinom. Eden od naših uporabnikov je povedal, da je prvo heroínsko krizo doživel v 6. razredu osnovne šole, vendar gre tukaj za ekstremni primer. Ne glede na to, kakšno substancno nekdo uživa (prepovedano, dovoljeno, kemično ali nekemično), vedno obstaja možnost, da pride do zasvojenosti. Niso ene droge 'boljše' od drugih, saj ne-

Eksperimenti z legalizacijo konoplje

Nekatere države članice EU spreminjajo politični pristop k rekreativni uporabi konoplje.

Malta je decembra 2021 uzakonila gojenje doma in poleg nepridobitnih občinskih gojitvenih klubov tudi zasebno uporabo konoplje za rekreativne namene. Nemčija namerava dovoliti gojenje na domu in v nepridobitnih klubih, Luksemburg pa gojenje na domu; obe državi pričakujeta, da bo sistem prodaje razvit pozneje. Nizozemska preizkuša model zaprte dobavne verige konoplje za kavarne s konopljo, Češka je prav tako napovedala načrte za reguliran in obdavljen distribucijski sistem. Tudi Švica, ki ni članica EU, je začela izdajati dovoljenja za poskusne prodajne ali druge distribucijske sisteme za določene rezidente v nekaterih mestih.

Vir: Evropsko poročilo o drogah za leto 2023

kateri ljudje, ki so npr. odvisni od iger na srečo, funkcionirajo zelo podobno kot ljudje, odvisni od heroína. Različne odvisnosti so si podobne v funkcioniranju ljudi, ki so zasvojeni, ne glede na drogo. To je še posebej lepo vidno v programih zdravljenja odvisnosti, kamor se zatekajo po pomoč ljudje z različnimi oblikami zasvojenosti.«

Najbolj rizičen je prehod iz osnovne v srednjo šolo

Štopferjeva je poudarila, da se z mladostnikom običajno nekaj dogaja, preden poseže po prepovedanih drogah; nekaj ga torej pripelje do tega koraka. »Ponavadi so prve izkušnje dovoljene substance, kot so alkohol in cigarete. Treba je biti pozoren tudi na nekemične substance, ki prav tako povzročajo zasvojenost. Več dejavnikov obstaja, zaradi katerih mladi začnejo posegati po različnih substancah. Najbolj rizično obdobje je prehod iz osnovne v srednjo šolo, gre za obdobje odrasčanja in obdobje, ko vrstniki postajajo bolj pomembni v življenju mladih.«

Mojca Zemljarič

Cene prepovedanih drog v maloprodaji

1 g kokaina: 80–100 evrov
5 g trave: 35 evrov
1 g heroína: 20 evrov
1 g 3-MMC: 20 evrov

Vir: Ars Vitae

Ptuj • Garažno hišo bi morali zgraditi že zdaj

Boj za sleherni

Težnje po zapiranju starega mestnega jedra za promet so primernih parkirnih mest v bližini središč. V nasprotnem in čim prej zgraditi garažno hišo. To nameravajo urediti v morda le »razvjeni« in se želimo do vsake lokacije pripeljati



Na parkirišču za pošto v Ulici heroja Lacka bodo kmalu rešili težave abonentov, lastnikov in dovolilnicami, po 9. uri bo sproščen tudi gramozirani del za vse ostale. Glede izvedbe

Občinsko podjetje Javne službe Ptuj upravlja 866 parkirnih mest na Ptuj. Med največjimi so parkirišča na Zadružnem trgu, v Čučkovi ulici ob Mestnem stadionu, na Potrčevi (za avtobusno postajo), v Dravski ulici, pri zdravstvenem domu in v Ulici heroja Lacka. Precej prostora je tudi Ob Dravi, kjer pa je makadam in nekoliko bolj odročna in zato ne tako priljubljena lokacija. Ta je zanimiva le za abonente, ki imajo mesečne dovolilnice. Najboljše parkirišče, ki je bilo nazad-

nje urejeno, je na Zadružnem trgu, kjer so tudi javne sanitarije. To lokacijo uporabljajo mnogi domačini in turisti. Prednost sta predvsem bližina mesta in večine (turističnih) znamenitosti. Tu parkirajo tudi mnogi zaposleni v mestnem jedru, saj gre za eno izmed točk, kjer so na voljo kolesa Pecikl. Žal pa je to parkirišče pogosto premajhno za vse potrebe.

Na drugi strani mesta je na voljo še eno veliko parkirišče, in sicer na Čučkovi ulici, kjer ni takšne gneče,

Eno redkih parkirišč, ki ni polno

Še nedolgo tega je bilo največje in najbolj obiskano parkirišče »šoder« na Potrčevi ulici, nasproti doma upokojencev. V času županovanja Mirana Senčarja so te parcele prodali Cestnemu podjetju Ptuj (CPP). Tam naj bi v prihodnje gradili večstanovanjske stavbe, do takrat pa bo to parkirišče ob plačilu parkirnine na razpolago vsem uporabnikom. Skorajda neverjetno in nelogično pa je, da je praviloma napol prazno, in to kljub odlični lokaciji in nizki ceni parkirnine. Na občini sicer pogosto izpostavljajo to možnost parkiranja, a kot pravijo, se zgolj na to ne morejo zanašati, saj gre za zasebno parkirišče, s katerim ima lastnik drugačne načrte in katerega namembnost se lahko hitro spremeni. »Čeprav so na tem območju ponavadi prosta parkirna mesta, je gradnja garažne hiše nujna,« meni županja Nuška Gajšek.



Parkirišč v središču mesta je premalo, je pa res, da je parkirišče na Potrčevi cesti, kjer je prazno, odkar je plačljivo.



Foto: Pexels

Med uporabniki se hitro in inovativno širijo nove vrste opiatov, stimulantov ali pomirjeval, predvsem sintetične oziroma umetno izdelane snovi.

vnaj

Parkirno mesto v središču mesta

razumljive, praviloma tudi smiselne, k temu stremi večina mest, morale pa bi biti tesno povezane z zagotavljanjem primeru se središča mest vse bolj praznijo. Prav tega scenarija si na Ptuju ne želijo, zato si prizadevajo to preprečiti Ulici heroja Lacka. Preverili smo, koliko parkirnih mest sploh imamo na voljo trenutno in kakšne so alternative. Smo ti neposredno pred vhod?



Foto: CG

nikov mesečnih dovolilnic. »Predvidena je sprememba pri parkiranju, in sicer se bo gramozirani del in del asfaltiranega parkirišča namenil oz. rezerviral za parkiranje be prestavitve zapornic se še dogovarjamo,« so pojasnili v podjetju Javne službe Ptuj.

je pa vseeno zasedeno. Veliko več parkiranih vozil je čez železnico, v Ulici heroja Lacka, ki je bližje mestu. Ta delno asfaltirana, delno gramozirana površina je že zdavnaj postala premajhna, velikokrat so zaparkirani tudi pločniki, saj prostora kronično primanjkuje. V prihodnje prav tu načrtujejo izgradnjo garažne hiše, v vmesnem obdobju pa bodo uvedli začasno rešitev, ki naj bi rešila probleme abonentov. Ti mesečno plačajo 40 evrov, a zaradi gneče pogosto nalletijo na težave pri iskanju prostega mesta. Trenutno je to dejansko najbolj oblegano parkirišče. Nahaja se namreč v neposredni bližini vseh pomembnih ustanov, lokalov v središču ... To je razlog, da so to lokacijo izbrali kot najprimernejšo za povečanje kapacitet.

Veliko parkirišč, vsa premajhna in zasedena

Kar nekaj časa so na ptujski občini v pogovorih z Zavodom za varstvo kulturne dediščine preigrali možnost, da bi garažno hišo uredili za avtobusno postajo, na Potrčevi cesti, kjer je že zdaj precej parkirnih mest. Podobno



Foto: CG

er gre za zemljišče v lasti CPP, praviloma precej

kot na preostalih parkiriščih jih je vseeno premalo. Nasprotniki gradnje bloka na tem mestu so večkrat poudarili, da se bodo težave še povečale, saj bo po izgradnji še nekaj manj parkirnih mest.

Od rušitve stavbe Koteksa neposredno ob reki Dravi je nekoliko več prostora za jeklene konjičke tudi v Dravski ulici, a je ponavadi nabito polno. Tu parkirajo stanovalci mestnega jedra z dovolilnicami, abonenti in vsi ostali, od obiskovalcev mesta, osnovne šole, glasbene šole do Gostilne Ribič. Podobno kot v primeru Ulice heroja Lacka so bile tudi za to lokacijo podane pobude, da se razmeji prostor, namenjen stalnim (abonenti, stanovalci) in občasnim obiskovalcem parkirišča.

V samem središču je ob Mercatorjevi trgovini na Ptuju še eno parkirišče, ki pa nima takšne kapa-

citete kot prej naštet. Tudi njegova funkcionalnost ni najboljša, a ker je dejansko najbližje središču mesta, je vedno polno. Enako velja za nekaj parkirnih mest pred hotelom Poetovio, ZPIZ-om, v Slomškovi, Prešernovi ulici, na Slovenskem trgu ...

Tudi pred bolnišnico je vse polno pločevine

Na občini so v zadnjih mesecih skupaj z upravljavcem javnih parkirišč preigrali kar nekaj možnosti, kako režim izboljšati. Med potencialnimi lokacijami za ureditev dodatnih mest je bilo tudi parkirišče ob zdravstvenem domu, ki je konstantno nabito z vozili. Tam težave delno nastajajo zaradi vedno večjega števila vozil, ki jih imajo stanovalci sosednjih blokovskih naselij.



Foto: CG

Zakaj ne razširijo parkirišča ob bolnišnici

Ob bolnišnici je velika prazna zelenica, ki jo je država sprva nameravala prodati, a so načrte spremenili, češ da gre za lokacijo strateškega pomena za morebitni nadaljnji razvoj zdravstva.

Dokler ne bodo začeli z gradnjo (če sploh kdaj), bi lahko na teh zemljiščih uredili dodatna parkirna mesta. Vršilec dolžnosti direktorja Aleksander Voda: »To bi bila draga naložba, saj gre za kmetijsko zemljišče. Morali bi urediti marsikaj, da bi to lahko uporabljali kot parkirišče, sredstev pa nimamo. Računamo, da bo parkirnih mest dovolj, ko bo urgentni center zgrajen in bo veljal nov režim. Vsekakor bi si želeli v prihodnjih letih izvesti tudi to investicijo.« Trenutna kapaciteta ob bolnišnici je 350–400 parkirnih mest. Ob sedaj veljavnem sistemu naj bi to praviloma zadostovalo za njihove potrebe.

K zasedenosti seveda prispevajo tudi obiskovalci zdravstvenega doma in bolnišnice. Na območju slednje so pred kratkim spremenili režim parkiranja. Ugotovili so namreč, da njihovo parkirišče, ki je veliko, a polno, uporabljajo mnogi, ki ne potrebujejo njihovih storitev. Gre predvsem za zaposlene v mestu, ki so vozila parkirali pred bolnišnico. Zato so postavili zapornice.

Gre predvsem za zaposlene v mestu, ki so vozila parkirali pred bolnišnico. Zato so postavili zapornice. Nekaj deset parkirnih mest je na voljo še ob železniški postaji in pod gradom. To pa so praktično vsa večja javna parkirišča v središču Ptuja.

Časovnica izgradnje garažne hiše še vedno nedorečena

Kroničnega pomanjkanja parkirnih mest v samem središču mesta se na občini zavedajo. Županja Nuška Gajšek zagotavlja, da so k reševanju tega problema pristopili že zdavnaj. Pri tem so se srečali z mnogimi ovirami, od finančnih do usklajevanj o pogojih ZVKDS: »Idejna zasnova je izdelana, zastavljena je tako, da vemo, kaj želimo. Kmalu bomo objavili idejni natečaj, mesto je pod kulturnovarstvenim režimom, zato se moramo držati te procedure. Prve korake smo naredili, upamo, da bomo čim prej prišli do rešitve. Skrbijo nas cene. Pred covidom smo upali, da bomo do garažne hiše prišli za dva ali tri milijone, zdaj je jasno, da to ne bo dovolj. Investicije, ki so jih izvajali v drugih mestih, so stale okrog šest milijonov. Seveda je to ogromen zalogaj in strošek. Upamo, da bomo pridobili evropska sredstva. Ne glede na vse – garažno hišo potrebujemo in jo moramo zgraditi v kratkem. Ne zamujamo par let, pač pa najbrž celo desetletje.«

Brez zadostnega števila parkirnih mest je oteženo tudi oživiljanje mestnega jedra. Različne strategije in občinska politika so v zadnjih letih z odločitvami posegli v zmanjšanje števila parkirnih mest v središču mesta, ustrezne alternative pa zaenkrat še ni oziroma ni izvedena.

Dženana Kmetec

Podravje • Ministrstvo za kulturo odobrilo le četrtno vlog

Največ za cerkve in samostane

Cerkev sv. Marije Device v Podlehniku bo dobila novo ostrešje, saj je župnija Sv. trojice Podlehnik uspela na razpisu Ministrstva RS za kulturo za obnovo kulturnih spomenikov. Uspešni so bili tudi podjetje Enertec, ki se je lotilo obnove studeniškega samostana, občina Ormož, župnija Hajdina in frančiškanski samostan Sv. trojice v Slovenskih goricah.

Na razpis kulturnega ministrstva je prispelo 284 vlog, izbranih je bilo 70 projektov. Skupna vrednost projektov je ocenjena na dobrih deset milijonov evrov, ministrstvo bo prispevalo 3,6 milijona evrov.

Župnija Sv. trojice v Podlehniku je ob pomoči občine prijavila projekt obnove ostrešja in strehe na prezbitერიju najstarejše podružnične cerkve sv. Marije v Podlehniku. Dela so ocenjena na dobrih 53.000 evrov, ministrstvo bo primaknilo 26.800 evrov. Sedanja stavba je iz leta 1773, sicer pa je bila podružnična gotska cerkev sv. Marije najprej grajska kapela grofov Liechteneggov, v času turških napadov pa je služila kot tabor, saj je bila obdana z obzidjem, ki pa je danes že porušeno.



Foto: Wikipedia

Podjetje Enertec je za obnovo nekdanjega samostana v Studenich prejelo okrog 200.000 evrov nepovratnih sredstev.

Državne pomoči bo deležen tudi skoraj 800 let star studeniški samostan, ki je v lasti podjetja Enertec. Podjetju je uspelo pridobiti nekaj manj kot 200.000 evrov, kar je skoraj polovica ocenjene vrednosti prijavljenega projekta. S pridobljenimi sredstvi kulturnega ministrstva in lastnimi viri bodo v naslednjih dveh letih izvedli statično sanacijo oziroma stabilizacijo samostanskih stavb.

»Prepričani smo, da bomo odslej s še močnejšo voljo sledili ciljem, ki nas bodo pripeljali do revitalizacije tega dragocenega spomenika,« je dejala vodja projekta obnove Simona Kostajnske Brglez. Sicer pa podjetje ostaja pri prvotnih načrtih; tako naj bi v nekaj letih končali obnovo prvega objekta, kjer bodo uredili kavarno, interpretacijski prostor z muzejskimi vsebinami, večnamensko dvorano, restavracijo in nekaj sob za goste, ki želijo v Studenich preživeti več časa, medtem ko za preostanek časovnica še ni znana.



Foto: hikuk.com

Proračun Ministrstva RS za kulturo bo sofinanciral tudi prenovo cerkve Sv. trojice v občini Sveta Trojica.

Na razpisu je bila uspešna še župnija Hajdina s projektom drenaže in odvodnjavanja meteornih voda na objektu cerkve sv. Martina na Zgornji Hajdini. Projekt je ocenjen na 20.000 evrov, pridobili so nekaj manj kot polovico. Župnija sv. Lenarta bo obnovila lesene kipe in slike na oltarju sv. Sebastjana v cerkvi sv. Lenarta, frančiškanski samostan Sv. trojice v Slovenskih goricah je uspel s prijavo konservatorsko-restavratorskih posegov na kamnitem portalu glavnega vhoda v samostansko cerkev Sv. trojice ter kipih sv. Roka in sv. Vincenca. Občina Ormož bo prejela sredstva za obnovo parketa v gradu Ormož.

Mojca Vtič

Odobreni projekti v Podravju

Objekt	Vrednost	Odobrena sredstva
Cerkev sv. Marije v Podlehniku	53.524 €	26.762 €
Samostan Studenice	418.550 €	199.950 €
Cerkev sv. Martina na Hajdini	20.495 €	9.242 €
Grad Ormož	44.258 €	44.258 €
Cerkev sv. Lenarta v Slov. goricah	21.185 €	9.537 €
Cerkev Sv. trojice v Slov. goricah	39.734 €	31.734 €

Vir: Ministrstvo za kulturo

Videm • Gradnja turističnih kapacitet ni (bila) dovoljena

Z novim OPN apartmaji tudi v Halozah

Beseda turizem je vpeta v domala vsako strategijo, ki opisuje priložnosti za razvoj Haloz. A vsaj v Vidmu se morebitni turistični ponudniki zadnja leta srečujejo z nepremostljivo prepreko – z obstoječim občinskim prostorskim načrtom (OPN), ki na območju razpršene gradnje (torej v gričevnatem delu Haloz) ne predvideva turističnih objektov. S sprejetjem novega OPN naj bi se to spremenilo.

V Vidmu že več let spreminjajo OPN, končni dokument naj bi sprejeli v roku enega leta. Pomembna sprememba bo ponovno dovoljena gradnja turističnih objektov oz. preureditev obstoječih objektov za turistične namene. »Po sedaj veljavnem OPN na območju razpršene gradnje turistična dejavnost ni dopustna, kar je nenavadno, saj hkrati v odloku, ki spremlja OPN, piše, da bo občina razvijala tudi turizem. V spremembi OPN bo sedaj to popravljeno,« je zagotovil Robert Šimenko iz Skupne občinske uprave Ptuj. Omejitev turistične dejavnosti na razpršenih območjih gradnje je tako pomenila, da lastnik vikenda tega ni smel preurediti na primer v apartma, medtem ko je bila turistična dejavnost dovoljena v strnjjenih naseljih, občinskem središču.



Foto: Črtomir Goznik

V obstoječem OPN na območjih razpršene gradnje turistična dejavnost ni predvidena, novi OPN to omejitve odpravlja.

Na spremembo, ki se obeta, je nedavno opozoril svetnik Žiga Škrabl. »Za to novost mora slišati širša javnost, morebiti pa kdo prepozna podjetniško idejo na območju Haloz. Glede na naravne danosti naše občine ter ob pestri in kakovostni ponudbi lokalnih vin ter hrane naše območje nudi potencial za odprtje najboljših restavracij, tudi takšnih z Michelinovo zvezdico.« Morda je napoved pridobitve Michelinove zvezdice še preuranjena, vendar pa se določene ideje za turistične priložnosti že porajajo. Šimenko je zaupal, da je ena izmed pobud v okviru priprave OPN zajemala gradnjo hišk na drevesih, postavitev žage oz. obuditev starih obrti v učne namene, postavitev glampinga, nekaj je bilo tudi pobud za obnovo starih viničarij, ki so bile lastnikom vrnjene v denacionalizacijskih postopkih. »Nekaj pobud je, tako da se OPN spreminja v smeri, da bi te imele tudi temelj za uresničitev. Pogosto pa se pripeti, da imajo lastniki nepremičnin ideje, vendar pa za te ideje in spremembe, ki bi bile za njihovo uresničitev potrebne, nimajo utemeljitev ali strokovnih podlag.«

Po podatkih registra nastanitvenih obratov je na območju Vidma 15 ponudnikov nastanitve, ki skupaj nudijo kar 174 ležišč. Po številu postelj izstopajo Motel Majolka, Gostišče Pri treh lipah, Sobe Selinšek in Sobe Osmica.

Mojca Vtič

Ptuj • Poziv za najem odra v Sončnem parku

Občina brezplačno ponuja oder

Oder, ki je postavljen v Sončnem parku ob Dominikanskem samostanu, ptujška občina brezplačno ponuja v najem.



Foto: CG

Od 23. junija do 15. avgusta je odprt javni poziv za brezplačni najem odra in tehnične opreme za namen organizacije prireditev na Mladinskem odru. Oder s pripadajočo tehnično opremo je namenjen za prireditve za mlade.

Dogodke, namenjene mladim od 15. do 35. leta, lahko izvajajo od 10. julija do 15. avgusta. Prispel vloga obravnava komisija, v kateri so tri članice, zaposlene na občinski upravi. Ta presodi, ali prijavitelj izpolnjujejo razpisne pogoje, in odloči, ali lahko oder in tehnično opremo uporabijo brezplačno za izvedbo predlaganih dogodkov.

DK

Ptuj • Naložba za izboljšanje cestne infrastrukture

Obnavljajo cesto od Volkmerjeve do Mestnega Vrha

V četrtni skupnosti Ljudski vrt je bilo na območju urejanja cestne infrastrukture v zadnjih letih izvedenih kar nekaj investicij. Pretekli teden se je začela še ena: urejanje odseka od Volkmerjeve ceste do Mestnega Vrha. Investicija je vredna dober milijon evrov. Ne vključuje pa ureditve montažnega krožišča.

Ulica 5. prekomorske je v zadnjih dveh letih postala ena lepše in sodobnejše urejenih v mestu. Namesto luknjaste, preozke, neurejene stare ceste smo dobili široko mestno prometnico. Dela so do sedaj potekala fazno, zato zdaj sledi nadaljevanje obnove dela Volkmerjeve ceste do Mestnega Vrha, in sicer gre za odsek ceste od konca vrstnih hiš (Volkmerjeva cesta 65) mimo križišča Ulice kneza Koclja do table Mestni Vrh. V sklopu te naložbe bo obnovljenih 880 metrov ceste. Sočasno jo bodo tudi širili.



Foto: CG

Za krožišče (še) ni denarja

Montažnega krožišča zaenkrat v sklopu te investicije ne bodo urejali, saj za to ni zagotovljenih sredstev. Na občini sicer načrtujejo celovito ureditev odseka od Mestnega Vrha do križišča s Potrčevo cesto v skupni dolžini okrog 2.050 metrov, a fazno. Zdaj so se lotili modernizacije dela ceste na Mestni Vrh, v načrtu je še odsek od Šolskega centra Ptuj do semaforjev na Potrčevi in ureditev krožišča na Volkmerjevi (pri trgovini Lidl).



Foto: CG

Delo so začeli prejšnji teden, končali naj bi ga do konca oktobra.

»Dela v sklopu obnove bodo obsegala razširitev in preplastitev vozišča s širine štirih metrov na skupno širino 5,5 metra in z zarisom pomožnih kolesarskih pasov po celotni dolžini (880 metrov). Pločnik bomo zgradili le na levi strani vozišča v širini 1,7 metra, in sicer od konca vrstnih hiš do odcepa Ulice kneza Koclja v dolžini 350 metrov. V nadaljevanju se bo obnovilo vozišče ceste na odseku od Volkmerjeve ceste 65 s križiščem 5. prekomorske do trgovine Lidl,« so pojasnili na ptujski občini.

Milijon evrov za 880 metrov posodobljene ceste

Hkrati bodo tam, kjer je doslej ni bilo, urejali še javno razsvetljava.

Na MO Ptuj so prepričani, da je ta investicija smiselna in bo prispevala k izboljšanju varnosti vseh udeležencev v cestnem prometu, tudi pešcev in kolesarjev, ki jih je na tem odseku veliko, saj gre za poseljeno območje.

Vrednost gradbenih del, ki jih izvaja občinsko podjetje Javne službe Ptuj, znaša 1.049.019 evrov (z davkom). Zaključena naj bi bila do 30. oktobra letos. Ker gre za občinsko cesto, je sredstva za izvedbo zagotovila občina.

V času del velja začasna delna zapora ceste, promet je urejen s semaforjem, v sklepni fazi, med asfaltiranjem, pa bo izvedena občasna popolna zapora ceste. Obvozi bodo urejeni skozi Mestni Vrh in po Peršonovi ulici.

Dženana Kmetec

Kidričevo • Nova cena odvajanja in čiščenja odpadne vode

Nova podražitev za Kidričane

Na čistilni napravi Kidričevo so lani očistili 338.000 m³ odpadne vode, iz katere je nastalo 398 ton blata. Čeprav je to nekoliko manj kot leto poprej, stroškov, ki jih imajo s tem, doslej veljavna cena ni pokrivala, zato se je s 1. julijem podražila.

Direktor podjetja Vzdrževanje in gradnja Kidričevo Beno Gregorec je na zadnji seji občinskemu svetu predstavil elaborat o oblikovanju cen odvajanja in čiščenja odpadne vode. Ključni dejavniki, ki so vplivali na predlog podražitve, so: višji stroški električne energije, materiala in plač. Od tega meseca naprej namreč plačujejo bistveno več za elektriko, saj je najugodnejši ponudnik še vedno ponudil krepko več, kot so plačevali doslej. Dvig tega stroška bo v drugi polovici leta 2023 občuten, saj od julija plačujejo 2,4-kratnik sedaj veljavne cene, in sicer 147 evrov na kWh (doslej 66 evrov).

Za približno deset odstotkov višji so tudi stroški plač, še nekoliko občutnejša je podražitev cen materiala.

Vse to je vplivalo na oblikovanje nove cene, ki je doslej za 10 m³ znašala 17,15 evra, po novem pa bo 2,3 evra več oziroma 19,45 evra.

Gregorec je sicer pojasnil, da imajo v okolici še nekoliko višje cene te storitve. Najmanj za to storitev na našem območju plačujejo v občini Slovenska Bistrica. Podražitev v Kidričevem je bila bojda v trenutnih razmerah neizogibna. Tako Gregorec kot kidričevski župan

Anton Leskovar se zavedata, da dvig ni najbolj dobrodošel ukrep, a je za stabilno poslovanje podjetja nujen. »Upamo, da bomo v naslednjem letu dobili nižjo ceno električne energije. Nova cena velja od 1. julija do konca leta,« je pojasnil Leskovar. V elaboratu, ki so ga



Foto: CG

Novo ceno bodo veljale vsaj do konca leta, kako bo v letu 2024, pa bo odvisno od tega, po kakšni ceni bodo kupovali elektriko in kako se bodo višali drugi stroški, ki jih imajo ob izvajanju storitev.

pripravili v občinskem podjetju, so razlogi, ki so pripeljali do takšnega predloga, zelo podrobno predstavljeno, zato občinski svetniki niso imeli pomislekov glede tega in so predlagano ceno potrdili.

Dženana Kmetec

Lani nekoliko manjše količine blata kot leto poprej

Leta 2021 so na čistilni napravi Kidričevo očistili 381.000 m³ odpadne vode, iz tega je nastalo 439 ton odpadnega blata. Lani je bilo odpadne vode nekoliko manj, in sicer 338.000 m³ oziroma 398 ton blata. Največji strošek te storitve predstavljajo prevoz dehidriranega blata, električna energija, plače, materialni stroški. Kanalizacijski sistem v občini meri 64 kilometrov, lani je bilo nanj priključenih 6.352 prebivalcev. Prihodki na tem segmentu (kanalizacija) so lani znašali 291.000 evrov, odhodki so bili za 8.500 evrov višji. Kar se tiče delovanja kanalizacije in čistilne naprave, pa so se skupni prihodki gibali okrog 648.500 evrov, odhodki so bili za 3.500 evrov nižji.

Podravje, Pomurje • Letošnja letina slabše kakovosti in manjša kot lani

Čaka kmete zaradi vremenskih razmer in cen katastrofalno leto?

V skupini Panvita so v teh dneh, sicer nekoliko kasneje kot prejšnja leta, začeli žeti pšenico. To imajo letos posejano na 1.250 hektarjih, od kmetov, s katerimi imajo sklenjene dolgoročne pogodbe, pa bodo odkupili od 5.000 do 7.000 ton poljščine. Na podlagi rezultatov požetega ječmena pričakujejo deset ali celo več odstotkov nižji pridelek, tudi kakovost bo slabša.

Direktor družbe Panvita kmetijstvo Branko Virag je v petkovi izjavi ob začetku žetve izpostavil, da so na slabšo letino vplivale predvsem raznolike vremenske razmere. Dodal je tudi razmer na trgu, kjer se že kažejo nižje cene pšenice, saj »smo v Sloveniji priča izredno močnemu vdoru žit iz Ukrajine in črnomorskega bazena, cene so padle, glede na lani tudi za polovico.«

Na količino in kakovost pridelka je vplivalo pomanjkanje vlage pozimi, nato spomladanska suša, med bujno vegetacijo je bilo preveč padavin, sledil je še toplotni udar. Tudi nalivi v zadnjih dveh tednih so prispevali, »da je ogromno posevkov poležanih, kjer se zrno ‚pari‘ in so idealni pogoji za razvoj plesni in toksinov,« je opozoril Virag.

Podobne razmere so tudi v Podravju in drugih predelih države, kjer se zaključuje žetev ječmena, začetek žetve pšenice pa je tik pred vrati. Že zdaj pa je jasno, da bo letošnja letina slabše kakovosti in manjša kot lani, saj so vremenske razmere omogočile razvoj številnih boleznih, ki jih kmetje težko obvladujejo.

Več glivičnih boleznih

»Spomladi je bilo bolje kot lani, ker je bilo dovolj vlage. Žita so se lepo razrašala in tudi gnojila so učinkovito delovala,« je dejala Mateja Strgulec, kmetijska svetovalka iz KGZ Novo mesto. Težava je bila sicer še vedno v visokih cenah za mineralna gnojila, zaradi česar so, kot pravi, kmetje gnojila skromneje odmerjali. Na živinorejskih kmetijah, na katerih imajo na voljo še ži-



Foto: Pexels

vinsko gnojilo, se to ni poznalo, na poljedelskih kmetijah pa se bo to odražalo na krušnih pšenicah, ječmenih in drugih krmnih žitih. »Je pa bilo zaradi hladnega vremena več težav z glivičnimi boleznimi, ki niso bile ustrezno zdravljene tudi zato, ker je bila tako visoka razmočenost, da prehod s škroplilnico po njivi preprosto ni bil mogoč,« je pojasnila. Zaradi neugodnih vremenskih razmer bo letos po ocenah strokovnjakov ogromno boleznih.

Ekonomika poslovanja pri žitih bo letos katastrofalna. Cena repro-

materiala je namreč zrasla, cena pridelkov pa padla. Ker se pri nas cene določajo šele tik pred žetvijo, odkupne cene za pšenico še niso znane, bodo pa tudi te precej nižje kot lani. Rentabilna cena za ječmen, ki bi minimalizirala izgubo kmetov, bi morala za ječmen doseči vsaj 180, za pšenico pa 320 evrov.

Poziv ministrstvu

Tudi na KGZS menijo, da se bo, če bodo pridelovalci žit, ki so tre-

nutno v zelo težkem položaju, prepuščeni trgu, pridelava žit že z naslednjo sezono krepko zmanjšala, kar bo slovensko samooskrbo z žiti dodatno znižalo. Zato so predstavniki kmetijskih organizacij ministrstvu za kmetijstvo pozvali, naj nemudoma ukrepa in omeji uvoz žit ter mlevskih izdelkov iz Ukrajine oziroma ukrajinskega izvora in slovenskim pridelovalcem žit zaradi porušenega delovanja trga, ki je posledica ukrajinske krize, nameni finančno pomoč v višini razlike med dejansko odkupno ceno žit v

Sloveniji in lastno ceno, izračunano na Kmetijskem inštitutu Slovenije. Iz uradnih podatkov Tržnega informacijskega sistema je razvidno, da je odkupna cena v primerjavi z lani nižja za več kot 40 odstotkov, kar je posledica neomejenega uvoza žit iz Ukrajine, zaradi česar so posledično tudi zaloge žit pri odkupovalcih žit visoke.

Na drugi strani se stroški pridelave niso znižali, saj je setev potekala v času, ko so bili visoki stroški prepromateriala.

Mojca Leskovšek Svete, Ur



Foto: MV

»Smo na prostem trgu«

»Sindikat se ne more vpletati v odkupne cene, ker smo na prostem trgu,« je povedal strokovni tajnik Sindikata kmetov Slovenije Jernej Redek. Poskuša pa sindikat, še posebej pri pšenici, preko komisije za odkup žit s priporočili izpogajati za pridelovalce ugodna merila. »Ni pa nujno, da jih upoštevajo,« je dejal. Letošnje leto je za pridelovalce žit, kot je opozoril, z vidika

vremenskih razmer in cenovnih pogojev – stroškovnih in odkupnih – katastrofalno. »Na strani odkupovalcev so strašni pritiski po nizki odkupni ceni. Je pa vprašanje, ali je to pošteno.« Dejal je, da je to posledica tega, da je žito globalno tržno blago.

»Evropa je sama kriva, ker je dovolila uvoz žita iz Ukrajine,« je povedal in dodal, da je zdaj vse na strani mlinarjev.

Podravje • Letošnja subvencijska kampanja se je zaključila

131 milijonov za neposredna plačila ali slabih 2.400 evrov na kmetijo

V ponedeljek se je zaključilo vlaganje zbirnih vlog v okviru kmetijske subvencijske kampanje 2023. Ptujski kmetijski zavod je k oddaji vlog povabil 7.194 kmetov in kmetijskih podjetij. »Menim, da je kampanja dobro tekla, zaposleni na zavodu so se maksimalno potrudili in verjamem, da so skupaj s kmeti sprejeli optimalne ukrepe za vsako posamezno kmetijo,« je dejal direktor zavoda Andrej Rebernišek.

Letošnja subvencijska kampanja je bila ponovno izjemno zahtevna – tako za kmete kot kmetijske svetovalce. Ukrepi so bili v okviru novega programskega obdobja kmetijske politike oblikovani na novo, izvedbene uredbe so bile sprejete pozno, ob tem pa so se besedila uredb ali posameznih ukrepov vse do zadnjega spreminjala. Mnogi kmetje so bili posledično zadržani do okoljsko-podnebnih ukrepov, kar priznava tudi Andrej Rebernišek. »Začetek vključevanja kmetij v okoljske ukrepe je bil resda porazen, kar je bilo pričakovati, saj običajno najprej vlogo oddajo manjše kmetije. Ob koncu kampanje pa smo lahko na našem območju več kot zadovoljni. Predvsem večji kmetje razumejo, da morajo spoštovati ekološke dejavnike, ob tem pa so predvsem izračuni tisti,

ki kmete prepričajo, ali je smiselno iti v ukrep ali ne.« Subvencijska kampanja se je letos začela šele konec marca, kot je bilo omenjeno, se bo sklenila 10. julija. »Še zdaj prejemamo določene popravke, vsebinska vprašanja, vendar vsak začetek spremljajo porodni krči. Verjamem, da bomo vse uredili in izpeljali, kot je treba,« je dodal Rebernišek.

Skupni obseg sredstev za leto 2023 znaša približno 236 milijonov evrov (izplačila OMD, KOPOP ...), od tega je za neposredne podpore (neposredna plačila, SOPO) namenjenih dobrih 131 milijonov evrov. Ptujski kmetijski zavod je k oddaji vlog pozval 7.194 upravičencev, največ jih je z območja ptujске izpostave, in sicer 3.065. Svetovalci pričakujejo 1.273 oddanih vlog z območja Lenarta, 1.104 vloge z

območja izpostave Slovenska Bistrica, vabilo je bilo poslano tudi 1.081 kmetovalcem in podjetjem

Večje in intenzivne kmetije oz. podjetja praviloma izkoristijo več ukrepov kmetijske politike in so posledično upravičene do višjih izplačil po hektarju. Sicer pa je povprečni dohodek kmetij še vedno precej pod povprečnim dohodkom v drugih gospodarskih sektorjih EU. Po podatkih iz leta 2016 je povprečni dohodek na kmetiji na družinskega člana dosegal le 40 % povprečnega dohodka na zaposlenega v gospodarstvu.

z Ormoškega ter 671 z območja izpostave Radlje ob Dravi. Skupno naj bi bilo do subvencij upravičenih

nekaj manj kot 55.000 kmetij in podjetij, kar pomeni slabih 2.400 evrov podpore na kmetijo.



Foto: Matjaž Ivancić

Subvencijska kampanja se je zaključila 10. julija, rokov za zamudnike letos ni.

Stoodstotna kontrola površin s Sopotnikom

V letošnjem letu bo v praksi dokončno zaživela tudi aplikacija za spremljanje kmetijskih površin Sopotnik. Sprva se bodo satelitski posnetki le zbirali, od 1. avgusta dalje pa bo možna tudi njihova obdelava. »Sistem bo omogočal stoodstotno kontrolo površin. Deluje s pomočjo umetne inteligence, kar pomeni, da lahko s določeno verjetnostjo potrdimo, da je posamezna površina v zbirni vlogi prijavljena pravilno ali pa tudi ne,« je pojasnil Miran Mihelič, generalni direktor agencije za kmetijske trge. Dodal je, da bo ob morebitni zaznavi nepravilnosti agencija vzpostavila stik s kmetom, kar naj bi storila različno, glede na starostno strukturo kmetovalcev (obveščanje s SMS-sporočili, elektronska ali fizična pošta). Poudaril je, da nova aplikacija Sopotnik ni namenjena dodatnemu nadzoru in posledično sankcioniranju kmetov, temveč sodelovanju z njimi.

Mojca Vtič

Ptuj • Donacija Perutnine Ptuj

Gasilem za pomoč 5.600 evrov

Perutnina Ptuj je osmim gasilskim društvom, ki pomagajo pri organizaciji Poli maratona, izročila finančno donacijo v skupni vrednosti 5.600 evrov.



Foto: ČG

Predstavniki PGD Biš, Desenci, Gabernik, Grabšinski breg, Destrnik, Pacinje, Hajdoše in Vitomarci v družbi Davida Visenjaka iz Perutnine Ptuj ob predaji donacije

»Društva vsako leto sodelujejo pri pripravi Poli maratona. Z donacijo se jim želimo zahvaliti za pomoč in hkrati izkazati odgovornost družbe do okolja. Gasilci so nam še posebej zvesti, ker niso z nami samo na dan organizacije prireditve, ampak so v svoji službi celo leto. Spoštujemo vrednote gasilstva v Sloveniji in predvsem vlogu, ki jo opravljajo v okolju. Gasilci in drugi prostovoljci, ki pomagajo pri Poli maratonu, so neprecenljiva pomoč. Težko si je

predstavljati, kakšen organizacijski zalogaj je Poli maraton. Količina organizacije in angažmaja je potrebna za dogodek s 5.000 udeleženci. Gasilci so pomemben del te organizacije, ker vsako leto priskočijo na pomoč, ne glede na termin prireditve, četudi bi bilo to v počitniškem obdobju. Vsako leto nam pomagajo, zato čutimo dolžnost, da se jim oddolžimo. In to smo danes naredili,« je na dan slavnostne predaje donacije povedal David Visenjak, član uprave

in direktor trženja v PP ter predsednik Kolesarskega kluba PP.

Direktor Kolesarskega kluba PP Marjan Kelner je pojasnil, da organizacija Poli maratona ni preprosta. »Dogodek je koncert, dirigent pa mora usklajevati nešteto ljudi in služb, da je vse povezano v celoto, kot jo obiskovalci doživijo. Zato se je treba vsem, ki so vključeni v organizacijo prireditve, še posebej prostovoljcem, ki jih je okoli 500, iskreno zahvaliti.«

MZ

Majšperk • Denarna nagrada maturantom in diplomantom

Poziv dijakom in študentom k oddaji vloge

Občine spodbujajo izobraževanje mladih po končani osnovni šoli z različnimi denarnimi spodbudami – od štipendij do enkratnih denarnih nagrad ob zaključku šolanja.



Foto: Mojca Vtič

V Majšperku so objavili razpis za denarne nagrade maturantom in diplomantom, ob tem pa pozivajo vse zlate maturante, da o uspehu obvestijo tudi občino.

Enotnega pravila ni, zato je oblikovanje spodbud prepuščeno vodstvom občin.

V Majšperku so tako pred tremi leti sklenili, da bodo z enkratno denarno nagrado poleg študentov nagradili tudi maturante. Pretekli mesec so objavili razpis, nanj pa se lahko prijavijo študentje, ki so študijsko sklenili z diplomom, magistrskim delom ali doktoratom, ter dijaki. Slednji so upravičeni do 50 evrov, če pred oddajo vloge še niso dopolnili 20 let, študentje z diplomom

v roki bodo prejeli na transakcijski račun 100 evrov, podiplomski študentje, torej magistri in doktorji, pa 200 evrov. Z enkratno denarno nagrado k zaključku študija spodbujajo tudi v žetalah, in sicer je predvidena denarna nagrada v višini 100 evrov. Ostale haloške občine, ki so bile cene perutnine višje za 18 %. Podražitev hrane so bile opazne tudi pri mlečnih izdelkih. Polnomastno mleko je bilo v tem obdobju dražje za 12,9 %, posneto pa za 13,8 %. Maslo se je podražilo za 26,9 %. To je le nekaj podatkov. Tudi cene energentov so se dvignile za več kot 20 %, nekje celo do 50 %. Da ne omenjamo podražitev komunalnih storitev, goriva in ostalih storitev.

Sicer pa po številu dijakov (ne maturantov, teh podatkov namreč na statističnem uradu ni mogoče najti) na 1.000 prebivalcev izstopa Zavrch, in sicer s 44 dijaki na 1.000 prebivalcev, najmanj (29) na 1.000 prebivalcev jih je v Podlehniku. Po številu diplomantov, torej študentov, ki so zaključili študij, izstopa Videm z osmimi diplomanti na 1.000 prebivalcev, najmanj diplomantov na 1.000 prebivalcev naj bi bilo v Cirkulanah, in sicer zgolj pet.

Mojca Vtič

Prejeli smo

Odprto pismo vladi, predsednici države, državnemu zboru in svetu

V naši novi državi, domovini, ki smo jo gradili z vsem svojim zanosom, so določevalci o nas, o naši pomembnosti največkrat govorili le pred vsakokratnimi volitvami in na državnih proslavah. Po končanih volitvah besed o skrbi za nas ni bilo več slišati. Saj v resnici sploh ne bi smelo iti za skrb. Moralo bi iti za spoštovanje starejših. Tem bi morali le vračati del tistega, kar so zapustili naslednjim generacijam. Pa niso.

V nedeljo smo praznovali 32 let svoje države, dan, ko smo Slovenke in Slovenci dokazali, da smo enotni in da si želimo živeti v demokratični Sloveniji. Žal pa se po toliko letih pojavlja neenotnost med nami. Vedno več je nestrpnosti in sovraštva med narodom. Kam to vodi? Zapostavljenost starejših, upokojencev, delavcev je vse večja. Ljudje, ki so gradili državo, se odpovedovali svojem standardu v korist države, so danes na robu preživetja. To je slab zgled mlajšim generacijam.

Ustanavljanje vedno novih civilnih združenj ... stranke ustanavljajo seniorske organizacije za zastopanje upokojencev. Takšno početje se je pred zadnjimi državnoborskimi volitvami izkazalo za slabo, saj nobena od teh političnih strank ni prestopila parlamentarne praga. Stranka, ki je dobila največje število glasov, tudi glasov upokojencev in članov DeSUS, pa je pozabila na upokojence, delavce.

DeSUS je bil v preteklih mandatih konstruktivna stranka v vladi.

Priznavamo, da smo naredili tudi kakšno napako, ampak ko analiziramo vsa svoja prizadevanja za boljše življenje upokojencev in delavcev, ugotavljamo, da bi bil brez sodelovanja DeSUS-a položaj upokojencev bistveno slabši. To je dokazljivo. Sedanja koalicija, v kateri so stranke ali njihovi voditelji, je popolnoma pozabila na upokojence in delavce, čeprav je na volitvah dobila znatno število glasov upokojencev.

Dne 22. 6. 2023 smo v Celju imeli srečanje s člani sveta stranke in predsedniki občinskih in pokrajinskih odborov celotne Slovenije. Na srečanju smo se pogovorili o delovanju stranke pod novim vodstvom od 2. 3. 2023. Predstavili smo pretekle dejavnosti in se dogovorili o prihodnjih aktivnostih.

Sklepi sveta stranke DeSUS so:

1. Zahtevamo, da vlada prisluhne upokojencem in takoj pristopi k izredni uskladitvi pokojnin v višini 3,5 %.
2. Pokojnina mora ohranjati realno vrednost. Tako se pokojnine uskladijo za 60 % rasti povprečne bruto plače, izplačane za obdobje januar–december preteklega leta, v primerjavi s povprečno bruto plačo, izplačano za enako obdobje leto pred tem, in za 40 % povprečne rasti cen življenjskih potrebščin v obdobju januar–december preteklega leta v primerjavi z enakim obdobjem leto pred tem.
3. Valorizacija in usklajevanja pokojnin se izvajajo v skladu s

pokojninsko zakonodajo in ne na podlagi letnega barantanja pri sprejemanju proračuna. Spoštujte se načelo vplačanih prispevkov v aktivni zavarovalni dobi. Zato naj vlada oziroma pristojno ministrstvo upošteva to dejstvo in naj spoštuje tudi sklep sveta ZPIZ.

4. Ne strinjamo se z božičnico v višini 40 % letnega dodatka. Ta solidarnostni dodatek je žaljiv za upokojence.
5. Vlada RS naj takoj pristopi k spremembi zakonodaje za uvedbo 13. pokojnine.
6. Vlada naj sledi zakonu o usklajevanju pokojnin v višini inflacije in življenjskih potrebščin.
7. V pokojninski zakonodaji je treba popraviti anomalijo odmernega odstotka za vse upokojence za nazaj.
8. Omogočiti DeSUS sodelovanje pri zdravstveni reformi, Zakonu o dolgotrajni oskrbi.

9. Omogočiti spremembe pri davčni zakonodaji in omogočiti upokojencem delo ob prejetanju 100 % pokojnine (pravica do polne vključenosti upokojencev v nadaljnje delo).

Vse svoje zahteve, napisane v sklepih, smo podkrepili tudi z dejstvom, da se višina inflacije ne odraža v podražitvah. Življenjski stroški so precej višji. Hrana se je podražila za več kot 14 %. V povprečju so se cene moke in izdelkov iz žit povečale za 14,9 %, kruha za 21,2 %, mesa pa za

20,8 %. Pri mesu so se cene drobovine zvišale za 30,6 %, svinjine za 27,8 %, govedine oz. teletine za 23,4 %, medtem ko so bile cene perutnine višje za 18 %. Podražitev hrane so bile opazne tudi pri mlečnih izdelkih. Polnomastno mleko je bilo v tem obdobju dražje za 12,9 %, posneto pa za 13,8 %. Maslo se je podražilo za 26,9 %. To je le nekaj podatkov. Tudi cene energentov so se dvignile za več kot 20 %, nekje celo do 50 %. Da ne omenjamo podražitev komunalnih storitev, goriva in ostalih storitev.

To so stroški, ki jih upokojenec s pokojnino in delavec s plačo ne moreta preživeti. Zato stranka DeSUS apelira na vlado in resorna ministrstva, naj takoj pristopijo k spremembam zakonodaje in takojšnjemu ukrepanju glede uskladitve pokojnin.

Takrat, ko je bila pokojninska blagajna polna denarja, tako polna, da so politiki s tem denarjem gradili javne ustanove pa še kaj, da so se povrh vsega odločili še znižati prispevno stopnjo skoraj na polovico.

In za konec, nemalo kritik in norčevanja se širi na račun članic in članov stranke DeSUS, češ, kje pa je v Evropi stranka upokojencev. Res je, nikjer v Evropi ni tovrstne stranke, kot je naš DeSUS v Sloveniji, ki dela in skrbi za upokojence, in to zato, ker vsakršna vlada v RS ne spoštuje zakonodaje s področja pokojninske in invalidske zakonodaje. Če bi jo, potem DeSUS ne bi bil nujna in potrebna stranka.

Anton Rifelj, DeSUS

IZJAVA O DOLGOTRAJNI OSKRBI

- DeSUS podpira celovito sistemsko reševanje problema dolgožive družbe.
- Neprimerno je obremenjevati upokojence s prispevkom, saj se s tem znižujejo neto pokojnine.
- Zakon o dolgotrajni oskrbi je sicer pozitiven korak v smeri reševanja problemov dolgožive družbe, vendar pa ne pomeni celovitega pristopa.
- DeSUS ostro obsoja gledanje na dolgoživost kot izključno ekonomsko kategorijo. Dolgoživost družbe je odraz in posledica dobrih praks (predvsem politične odločitve) in ne nepotreben strošek družbe.
- Staranje in dolgoživost sta del naravnih procesov – ni dopustno sankcioniranje prebivalstva zaradi nesposobnosti politike, da bi vodila ustrezno demografsko politiko. Dolgoživost ni problem v družbi z ustreznim nataliteto.
- DeSUS opozarja, da bodo problem kadri in ne prostori.

Vprašanje denarja pa je, koliko bomo dodatno obremenjeni državljani in ali je to tako imenovana nova davščina. Ali se bo še dodatno znižala prispevna stopnja za zdravstvo, da se bo za ta delež sofinancirala dolgotrajna oskrba. To je vprašanje. Znebimo se – ukinito praznik 2. maj, pa naj se ta denar prerazporedi za sofinanciranje dolgotrajne oskrbe, če smo že država solidarnosti. Pokažimo tukaj in zdaj, ali smo res!

Cirkulane • V Šumicakitchen se kuhajo tudi tirolske specialitete

Imenitna kuhinja Teresine sredi haloških gričev



V Cirkulaneh je po novem mogoče preizkusiti imenitne jedi, kot so jelenov file z brusnicami in gobami, zavitek iz listnatega testa s pršutom, rulado iz svežega testa z rikoto in špinačo, doma narejeno mocarelo, špinačne špeclje s smetanovo omako, torte iz ajdove in pirine moke ... Z veliko srčnosti in predanosti jih pod imenom Šumicakitchen pripravlja prekaljena kuharica Teresina Veronese iz Italije, ki se je urila v najboljših hotelih na Tirolskem, kar 25 let pa je imela svojo restavracijo v Vicenzi pod Dolomiti.

Za srečanje s Teresino in njeno družino smo bili dogovorjeni v Šumici, ki je le nekaj minut iz središča Cirkulan. Gre za prijeten prostor sredi gozda, ki so ga najeli v začetku letošnjega leta. Leseni objekt, ki je večinoma zastekljen, so lepo uredili, pogrnili lesene mize in dodali kar nekaj detajlov, ki dajejo prostoru pridih domačnosti. Lokacija je zelo avtentična, povezana z naravo, njeni največji prednosti pa sta mir in neokrnjena narava. Na vhodu me je najprej pričakal Andrej Dobaj, dolgoletni Teresinin partner, ki ga je spoznala v Italiji.

Prijetni tematski večeri v juliju

Že ta vikend, 15. in 16. julija, bo Teresina pripravljala značilne haloške jedi. Po večerji bo sledilo prijetno druženje ob harmoniki. Sobota, 22. julij, bo v znamenju francoske kuhinje, 29. julija pa bo ribja večerja, ki ji bo sledila plesna predstava z italijanskimi plesalci. Potrebna je predhodna rezervacija, kontaktne podatke pa najdete na Facebooku.

Andrej je sicer po rodu Mariborčan, večino življenja pa je preživel v Italiji. Že na prvi pogled je videti, da sta zelo povezana, se spoštujejeta in imata rada, vse odločitve pa

sprejemata skupaj. V Haloze sta skupaj z otroki prvič prišla pred več kot desetimi leti. Pravita, da je bila to ljubezen na prvi pogled. Takrat sta se ukvarjala z ekološkim



Foto: EK

Pri strežbi pomagajo tudi hčerke, ki so oblečene v prav posebno oblečilo.

kmetovanjem, pekla kruh, izdelke pa prodajala na mariborski tržnici. Nato so se morali zaradi družinskih zapletov vrniti v Italijo, po šestih letih pa so se ponovno vrnil nazaj med haloške hribe, kjer nameravajo tudi ostati. Najmlajša hči Anna je uspešno zaključila šesti razred v osnovni šoli Cirkulane, Ilenia, ki jo zanima likovna umetnost, bo septembra devetošolka, najstarejša Elisa pa pomaga mami v kuhinji in pri strežbi. Ob koncih tedna, ko imajo veliko gostov, priskočijo na pomoč prav vsi družinski člani.

Tirolska kuhinja sredi haloških hribov

V Halozah so našli svoj košček sreče, živijo skromno in cenijo darove narave. S svojo umirjenostjo, srčnostjo in ljubeznijo do vsega lepega želijo osrečevati tudi druge. Prav zato so sprejeli odločitev, da bodo ob koncih tedna ljudi razvajali z najrazličnejšimi jedmi. Na izbiro je vedno več menijev, organizirane večerje in kosila pa so ob koncih

tedna. Pripravljajo tudi tematske večere, ko postrežejo z več hodi, skupno druženje pa popestrijo z izbranimi vini in glasbenim oz. plesnim programom. V juliju bodo na primer organizirali večer francoske kuhinje in nato še ribjo večerjo s plesalci iz Italije. Med našim prijetnim klepetom so mi v izjemno zanimivi skodelici postregli kavo macchiato, ki je bila nekoliko drugačnega okusa, kot sem vajena, vendar odlična. Nato se nam je končno pridružila tudi Teresina, ki je bila v tem času v kuhinji. V rokah je imela krožnike, na njih pa nekaj jedi iz južnotirolske kuhinje. Vse je bilo izjemno estetsko in je kar vabilo k pokušini. V dokaj dobri slovenščini mi je razložila, da vedno kuha na štedilniku na drva, kar daje hrani prav poseben okus. Na enem izmed krožnikov je bila torta Carla – sirova torta z brusnično marmelado, zraven pa rulada z rikoto in špinačo. Torteline z radičem in tirolskim »špekcom«, ki so bili videti popolni, je izdelala sama. Tirolska kuhinja je po bese-

dah Teresine veliko bolj podobna slovenski kot na primer italijanska. »Med tirolskimi specialitetami so prav gotovo špeclji raznih okusov, od špinačnih, takih iz rdeče pese do korenčkovih. Lahko jih pripravimo z maslom in žajbljem ali pa s smetano. Zelo okusne so tudi testenine v obliki krajca, v njih pa sta krompir in drobnjak. Pa seveda cmoki, ki jih lahko postrežemo v goveji juhi ali pa z maslom, sirom. Veliko uporabljamo tudi divjačino, predvsem jelena, zajca, fazana. Med sladicami so zelo pogoste torte iz ajdove moke, pa pirina pita.« je izpostavila Teresina in dodala, da so gostje zelo zadovoljni, večinoma pa pridejo od drugod.

Teresina se lahko pohvali z domačimi testeninami in kruhom

Najbolj jih seveda pritegne kulinarika, saj tovrstnih jedi v Sloveniji ne kuha prav veliko ljudi. Prav tako so navdušeni, da skorajda vse izdelata doma, od svežih testenin do kruha. Razmišljali so že, da bi morebiti iskali lokacijo kje bliže Ptuj, vendar je zaenkrat še niso našli. Sprejeli so namreč odločitev, da bodo kuhali za druge samo ob koncih tedna. Teresina sicer obvlada kuhanje prav vseh jedi in se večinoma prilagaja željam strank. »Za različna slavlja si nekateri zaželejo govejo juho, panirane zrezke in pražen krompir. Seveda jim ustrezemo, vendar se mi včasih zdi škoda, da ne bi pokusili česa novega.« Zelo rada se odzove tudi povabilom za kuhanje na drugih lokacijah, še posebej na porokah in različnih slavljih. To možnost nameravajo v prihodnje tudi v večji meri promovirati.

Estera Korošec



Nagrada za zveste naročnike našega časopisa!

Poletje je čas za osvežitev, oddih in prijetno branje ... V Štajerskem tedniku začnemo novo naročniško akcijo. Za nove naročnike smo v sodelovanju z Biotermami pripravili darilo – kopalni karti s kosilom za dve osebi.

Nagrade pa smo pripravili tudi za obstoječe naročnike, ki boste na naslov uredništva poslali spodnji kuponček. Kupončke zbiramo do naslednjega petka, 14. julija, ko bomo izvedli žrebanje in obdarili pet zvestih naročnikov.

Zakaj se splača postati naročnik najbolj branega in odmevnega časopisa v regiji – Štajerskega tednika boste naslednji teden lahko izvedeli tudi v Štajerski budilki Radia Ptuj. Naročniki, ne pozabite izrezati in poslati kupončka! Morda vam bo žreb naklonjen in bosta karti s kosilom vaši.

KUPON ZA NAGRADO

Ime in priimek:

Naslov:

Telefon:

E-naslov:

Številka naročnika:

Podpis:

Kupone pošljite po pošti na naslov: Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj, ali jih prinesite v tajništvo do 14. julija.

BIOTERME
ZDRAVJE IZ NEOKRNJENE NARAVE



Foto: EK

Prekaljena kuharica Teresina Veronese in njena družina

Ptuj • Predstavitev znanstvenih monografij

Ozadje procesov je bilo politično

V Zgodovinskem arhivu na Ptujju so ponovno gostili dr. Matejo Čoh Kladnik, raziskovalko in znanstveno sodelavko v Študijskem centru za narodno spravo, ki raziskuje predvsem politično in pravno zgodovino v času II. svetovne vojne in po njej v Sloveniji, s poudarkom na kršitvah človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Mateja Čoh Kladnik je avtorica številnih znanstvenih prispevkov in monografij, med njimi tudi monografije *Narod sodi: Sodišče slovenske narodne časti*. To sodišče je delovalo tudi na Ptujju, sodni procesi so potekali poleti 1945.

Sodišče slovenske narodne časti je bilo ustanovljeno na začetku junija 1945 z Zakonom o kaznovanju zločinov in prestopkov zoper slovensko narodno čast. To je bilo po zakonu tudi osebno sodišče, ki je takrat sodilo tistim, ki so oz. naj bi med II. svetovno vojno na kakršenkoli način sodelovali z okupatorji in t. i. »domačimi izdajalci«. Sodilo je tistim, ki naj bi imeli prijateljske stike s pripadniki okupacijskih vojsk in oblasti, ter osebam, ki so bile na začetku vojne na odgovornih položajih v državni upravi, vojski in naj bi prispevale h kapitulaciji in porazu Kraljevine Jugoslavije.

Obsojeni popolnoma izključeni iz javnega življenja

Ljudje so bili v teh procesih večinoma obsojeni iz političnih razlogov. »Pridružujem se mnenju dr. Milka Mikule, ki pravi, da so bili ti procesi v bistvu politični sodni procesi. V tem kontekstu je treba razumeti tudi ustanovitev in delovanje Sodišča slovenske narodne časti, predvsem z vidika izrekanja kazni, ki jih je lahko izreklo to sodišče. Prva taka kazen je bila izguba narodne časti, bodisi za določen čas bodisi trajno. Posledica je bila, da so bili obsojeni na to kazen popolnoma izključeni iz javnega življenja, niso smeli opravljati nobenih javnih služb, poklicev, funkcij. Praktično so izgubili državljanske in politične pravice, tudi volilno pravico! Druga kazen, ki jo je izrekalo sodišče, je bilo prisilno delo za največ deset



Dr. Mateja Čoh Kladnik, raziskovalka in znanstvena sodelavka v Študijskem centru za narodno spravo, je predavala v Zgodovinskem arhivu na Ptujju.

let v kazenskih taboriščih v Kočevju, na Teharjah, na Studencih v Mariboru in v Bresternici pri Mariboru. Vsi obsojeni so opravljali zelo težka fizična dela. Sodišče narodne časti pa je lahko izreklo tudi kazen delne ali popolne zaplembe premoženja v korist države. Že leta 1945 je tako sodišče narodne časti začelo sodelovati v procesu nastajanja državnega sektorja gospodarstva oz. državne lastnine. Pravice v zvezi z vrnitvijo zaplenjenega premoženja so lahko tisti, ki so bili obsojeni na to kazen, uveljavljali šele po osamosvojitvi Slovenije,« je Sodišče slovenske narodne časti predstavila Čoh Kladnikova.

Veliko prijav posledica maščevanja ali osebnih interesov

Za območje Slovenije je bilo ustanovljeno eno Sodišče slovenske narodne časti, delovalo pa je več petčlanskih senatov, dva sta sodila tudi na Ptujju. Predsedniki in tajniki senatov so bili praviloma pravniki, ostali člani pa so bile osebe brez pravne izobrazbe. Na Ptujju je sodelovalo deset sodnikov laikov, med njimi kmet, gospodinja, mlinar, zobozdravnik ... Pomembno vlogo so imeli tudi javni tožilci. Največ prijav so vložili posamezniki.

Veliko teh prijav je bilo posledica maščevanja ali osebnih interesov prijaviteljev. To so ugotavljali tudi sodniki v času delovanja sodišča, najbolj je na ta problem opozarjal predsednik ptujjskega senata. Na Ptujju je bila najpogostejša obtožba, da je posameznik imel neko funkcijo v Štajerski domovinski zvezi, bil član Kulturbunda, nacistične stranke ali da je sodeloval z gestapom. Posamezniki naj bi sodelovali tudi v komisiji za izseljevanje Slovencev, naj bi upravljali posestva izseljenih oseb in delovali v Uradu za utrjevanje nemštva na Spodnjem Štajerskem. Obtožbe, da so bili posamezniki zagrizeni



Monografija *Narod sodi: Sodišče slovenske narodne časti* dr. Mateje Čoh Kladnik je prva zgodovinska študija s celovitim prikazom delovanja tega sodišča.

Na Ptujju obsojenih 308 oseb

Od začetka delovanja Sodišča slovenske narodne časti do ukinitve, od 4. julija do 24. avgusta 1945, je to obravnavalo več kot 3.800 oseb, od teh jih je 3.025 obsodilo. Med obsojenimi so prevladovali kmetje, obrtniki, gostinci, trgovci, nekaj malih posestnikov in industrijski delavci. V slabih dveh mesecih sta ptujjska senata obravnavala 382 oseb, obsojenih je bilo 308, oprostitih 74. Vsem je izreklo izgubo narodne časti, trajno v 28 primerih, kazen prisilnega dela je izreklo 134 osebam, zaplemba premoženja je bila izrečena 46-krat, delna šestim osebam, popolna pa 40 osebam.

hitlerjanci, so bile pogoste. Ženske pa so bile večinoma obtožene, da so imele prijateljske stike s pripadniki okupacijskih oblasti in vojske. Priče so bile redko zaslišane.

Brez zagovornikov

Razprave so bile kratke, na eni je bilo običajno obsojenih več oseb. Postopek je bil javen, to pomeni, da so ga lahko spremljali ljudje v dvoranah. Na Ptujju so razprave potekale v dvorani Titovega doma (Mestnega kina Ptuj). Na procesih je bilo prisotnih veliko partijskih aktivistov in aktivistov OF. Na Ptujju je poslušalstvo večkrat interveniralo v prid obtoženih, kar se na drugih razpravah ni dogajalo.

Na Ptujju je bila prva razprava 9. julija; na njej so sodili osmim obtožencem, obtožnica pa jih je bremenila, da naj bi bili zagrizeni hitlerjanci in kot taki javno hvalili nacistični red. Čeprav so imeli obtoženi pravico do zagovornikov,

le-ti niso imeli nobenega vpliva na sam postopek niti na končno razsodbo. »Ugotovimo lahko, da na procesih v Mariboru, Novem mestu in na Ptujju nobeden od obtoženih ni imel zagovornika. Največ procesov je bilo zaradi političnega sodelovanja z okupatorjem, največ kazni pa je sodišče izreklo zaradi članstva v različnih okupatorjevih organizacijah. Ko so posamezniki začeli vlagati zahteve za varstvo zakonitosti ali zahteve za obnovo postopkov, je Vrhovno sodišče tem zahtevam običajno ugodilo. Zavzelo je stališče, da zgolj obtožba, da je bil nekdo član Kulturbunda, ne vzdrži, ker gre za diskriminacijo statusa nekega posameznika. Zgolj članstvo brez konkretno navedenega kaznivega dejanja, ki naj bi ga posameznik storil, ne more biti kaznivo dejanje.«

Sodišče slovenske narodne časti je bilo ukinjeno z zakonom o ukinitvi.

MG

Juršinci, Polenšak • Srečanje rodbine Slodnjak

Največja družina Slovenskih goric



Pod tem naslovom je davnega leta 1973 v enem od slovenskih časnikov izšel obsežen članek o družinskem srečanju rodbine Slodnjak iz Juršincev. Do prvega srečanja potomcev Antona in Otilije Slodnjak iz Rotmana (rojena 1880) je prišlo povsem naključno. Najstarejši sin Anton in najmlajši od živečih sinov Jože sta se namreč pogovarjala o nekem časopisnem članku, v katerem je pisalo, da se je zbralo toliko in toliko sorodnikov neke rodbine; ob modrovanju sta rekla: »Če se mi zberemo, nas je več.«

Ne bodi ga len sta na domačiji Antona Slodnjaka ml. organizirala srečanje rodbine, ki je takrat štela 169 članov; prisotnih je bilo 132. Na željo članov rodbine sta sledili nadaljnji dve srečanja na domačiji Jožefa, ki je gospodaril na bivši domačiji Antona in Otilije Slodnjak v Rotmanu. Z leti je imela rodbina toliko prirastka, da srečanja niso mogli več organizirati na domačijah. Eno od srečanj je bilo zato v Dornavi, zadnji dve pa v šotoru pred gasilskim domom PGD Polenšak.

Zanimanja za srečanje je bilo toliko, da so se potomci v organizaciji Jožeta Slodnjaka 1. julija 2023 ponovno srečali: najprej v farni cerkvi v Juršincih – tako kot ob vseh prejšnjih srečanjih – pri maši za vse preminule člane rodbine, ki jim ni bilo dano dočakati današnjega dne, ter obisku pokopališča, kjer je poleg omenjenih dveh pokopana tudi večina njihovih otrok, vnukov in pravnukov. Družabni del tokratnega 8. srečanja je ponovno sledil na Polenšaku, v prijetnem vzdušju, ob ubujanju spominov med sorodniki in spoznavanju mlajših članov rodbine, saj se jih veliko, predvsem mlajših, med seboj niti ne pozna. Srečanje so popestrili s kulturnim programom; za to prireditev so ustanovili mešani pevski zbor Antona Slodnjaka pod vodstvom njegove hčerke Frančiške, poročene Brušen, zaigral je mladi harmonikar, prapravnuk Tomaž Pernek. Za kulinarični del so poskrbeli člani PGD Polenšak.

Zadnje srečanje je toliko pomembnejše, ker so letos praznovali jubilej – 50 let od prvega srečanja rodbine. Verjetno lahko trdimo, da je rodbina ena največjih, vsekakor pa ena z najdaljšo tradicijo srečevanj, kar je razvidno iz zajetnega družinskega drevesa, ki ga že veliko let vodi Jože Slodnjak.

Anton in Otilija Slodnjak sta starša desetih otrok, imela sta sedem sinov in tri hčerke. Rodbina se je z leti povečala na 51 vnukov, 104 pravnukov, 170 prapravnukov ter 79 prapravnukov, skupaj je to 414 krvnih potomcev. Če k temu dodamo še 196 partnerjev, rodbina danes šteje 610 članov. Danes so potomci razkropljeni po Sloveniji, Avstriji in Nemčiji, toda velika večina se jih rada vrača v kraj svojih prednikov. Vsi so v en glas dejali, da si takih srečanj želijo tudi v prihodnje.



Atletika
Čeh in Praprotnik do državnih naslovov

Stran 14

Ples
V izjemni konkurenci med najboljšimi

Stran 14



Futsal
»Priložnost igranja v ligi prvakov je bila preveč mamljiva«

Stran 15

Futsal
Buki iz Italije na Hrvaško

Stran 15

Urednik športnih strani:

Jože Mohorič.

Sodelavci:

David Breznik, Uroš Krstič,

Niko Šoštarčič, Simeon Gönc,

Franc Slodnjak,

Silva Razlag,

Črtomir Goznik.

Športni tednik

E-mail: sport@radio-vednik.si

Poslušajte nas
na svetovnem spletu!

RADIOPTUJ
na spletu
www.radio-ptuj.si

Nogomet • NK Aluminij

V šumarsko-novosadskem obračunu rdeče-belih brez zmagovalcev

Aluminij – Vojvodina 1:1 (1:1)

STRELCA: 0:1 Vukčević (13.), 1:1 Brest (25., 11-metrovka).

ALUMINIJ: Pridgar, Martič, Kosi, Koblar, Zeljković, Gorenak, Jagić, Jovanović, Brest, Katuša, Samit. Igrali so še: Božičković, Schaubach, Skiba, Borovnik, Čeh, Škoflek. Trener: Robert Pevnik.

V srečanju ekip, ki imata v grbu rdečo in belo barvo, na koncu ni bilo zmagovalca. Novi slovenski prvligaš je bil srbskemu prvligašu, ki je lansko sezono končal na petem mestu in se posledično uvrstil v evropska tekmovanja, povsem konkurenčen. Ekipa Vojvodine je na pripravah na Mariborskem Pohorju, po romunskem Otelulu (2:2) pa je bil obračun z Aluminijem njihov drugi. Na spisku igralcev Vojvodine lahko med drugim najdemo **Djordja Crnomarkovića**, ki je v Sloveniji igral za Olimpijo (proti Aluminiju ni zaigral).

Domači strateg **Robert Pevnik** je tokrat pustil počivati **Gašperja Pečnika** in **Roka Baskera**, ki imata manj

V sredo proti Stevenu Gerrardu!

Zelo zanimiv je tudi naslednji tekme zasedbe iz Kidričevega. V sredo bo to ekipa Al-Ettifaq FC iz Savdske Arabije. Ime kluba vam verjetno ne pove veliko, a ob vedno večjem številu prestopov igralcev in trenerjev iz Evrope v to zalivsko državo lahko v vsaki ekipi zasledimo vsaj nekaj slovitih imen. V Al-Ettifaqu je to zagotovo trener, ki je njih drug kot nekdanji dolgoletni kapetan Liverpoola Steven Gerrard. Ta se je moštvo priključil v začetku meseca in z njim sklenil dveletno pogodbo.

Prvi igralski zvezdnik kluba je 29-letni Brazilc Vítinho, ki je v Evropi igral za ruski CSKA.

Al-Ettifaq se precej resno poteguje za usluge še enega zvezdnika svetovnega nogometa, za Senegalca Sadia Maneja iz Münchenskega Bayerna.

še težave s poškodbami, saj ni hotel tvegati poslabšanja poškodb, med vratnicama pa je vseh 90 minut dobil **Samo Pridgar**.

»Sam uvod v tekmo je bil nekoliko slabši, posledica je bil prejeti zadetek v zgodnji fazi obračuna. Izenačujoči gol iz povsem upravičenega penala nas je sprostil, začeli smo igrati in nadzorovati potek srečanja. Treba se je zavedati, da je šlo za kakovostnega tekmeča in proti takšnim ni enostavno ubraniti izida,« je prvi polčas videl trener **Robert Pevnik**,

ki se je nato dotaknil še drugega: »Pomembno je, da smo kljub vročini ostali dinamični, nismo popuščali, še naprej smo uspeli držati niti igre v svojih rokah, tudi taktično je bilo odigrano zelo kvalitetno. Neodločen izid zame ni nikoli uspeh, a proti močnim ekipam to ni slab izid. Treba se je tudi zavedati, da smo imeli dan pred tekmo dva treninga, da nismo spuščali intenzivnosti, kljub temu pa so fantje tekaško odlično oddelali srečanje in se borili do zadnjega sodnikovega žvižga. Iz tekme v tekmo je



Foto: Črtomir Goznik

Nogometaši Aluminija in Vojvodine so se na prijateljski tekmi razšli s prijateljskim remijem.

bolj viden prvenstveni naboj, vedno bolj gre zares.«

Glede novincev in igralcev na preizkušnji je bil jasen: »Nobenega ne bom ocenjeval po eni tekmi, vsak bo dobil vsaj dve ali tri priložnosti. Samo tako bo lahko vsak spoznal, kaj od njega pričakujemo, kakšni so načini naše igre ... Še enkrat pa bi povedal, da okrepitev izbiramo zelo načrtno in previdno, nedvomno morajo biti dodana vrednost sedanje ekipe. Če takšnih ne bomo našli, potem je veliko bolje, da damo priložnost našim domačim igralcem. Zavedati se moramo, da bo tekem v 1. ligi precej in da potrebujemo tudi številčno zadosten kader. Glede na razmišljanje v klubu pa je pričakovati, da bomo kakšno okrepitev še dobili,« je dva tedna pred začetkom sezone dejal **Pevnik**.

Pogledujete z enim očesom tudi proti konkurenci? »Ja, tudi z analiza tekmecev smo že začeli, a ne želimo preskakovati dogajanja. Najprej moramo sami kar najbolje oddelati zaključek priprav in se osredotočiti na lastno igro. Lahko pa bi že potegnili kakšno vzporednico npr. med Vojvodino in našimi začetnimi tekmeči v prvenstvu,« je nekoliko skrivnostno zaključil **Pevnik**.

Luka Božičković:

»Raje na desetici kot šestici«

V dresu Aluminija se bo v naslednji sezoni dokazoval zanimiv igralec sredine igrišča, **Luka Božičković**. Ima državljanstvo Nemčije in BiH, celotno mladinsko pot pa je opravil v Nemčiji. Lani januarja je prišel v Slovenijo, pogodbo je sklenil z Mariborom. V prvi sezoni 2021/22 je igral 12 tekem za mladinsko ekipo in dosegel dva zadetka. V sezoni 2022/23 se je priključil članski vrsti, na 16 pokalnih in prvenstvenih tekmah je skupaj odigral nekaj več kot 300 minut. V želji po večji minutaži se je sedaj priključil šumarjem.

Kako si se znašel pri Aluminiju?

L. Božičković: »Zaenkrat je vse super! Tukaj sem drugi teden, vtis pa je zelo pozitiven, saj delo in tekme potekajo na visoki ravni. Ekipa je mlada in ambiciozna, tudi vse osebe, po-

vezano z ekipo, je strokovno in delavno, kar mi je zelo všeč. Upam, da bo tako ostalo tudi v prihodnje in da bomo napredovali kot posamezniki in ekipa.«

Primerjava z Mariborom je doma la nemožna, a vendarle: kako ti vidiš stvari?

L. Božičković: »Maribor je veliko večji klub, o tem ni dvoma, a tudi tukaj, v Kidričevem, imamo odlične pogoje za delo: na voljo so številna odlična igrišča, ki se lahko primerjajo z vsemi najboljšimi v državi, fitness ... v tem oziru ni razlik med kluboma. Na drugi strani pa je pritisk veliko manjši (smeh).«

Aluminij igra pripravljalne tekme s številnimi odličnimi ekipami. Kako gledaš na to?

L. Božičković: »To je dobro, še posebej zaradi tega, če nas te močnejše nasprotnice želijo nadigrati. Tako bo tudi v ligi, sploh to velja za najboljša moštva, ki se bodo borila za vrh. Sedaj se lahko na ta pritisk navajamo, da bomo potem imeli odgovore proti tekmecev tudi v 1. ligi.«

Igraš v zvezni vrsti: kateri položaj ti najbolj odgovarja?

L. Božičković: »Tukaj v Aluminiju igramo z dvema defenzivnima in enim ofenzivnim zveznim igralcem, v nogometnem žargonu temu rečemo z dvema šesticama in eno deset-

ko. Na prejšnjih tekmah sem igral na šestici, proti Vojvodini pa na desetki – oboje ima svoje prednosti in slabosti, a to slednje mi bolj odgovarja, saj imam več svobode v igri in lahko bolje kreiram napadalne akcije. Na koncu bo seveda o tem odločal trener, in kjer me bo bolj potreboval, tam bom igral.«

Kakšne ambicije so ti predstavili v Aluminiju in kakšne so tvoje osebne ambicije?

L. Božičković: »Naše ambicije so povezane z vsako naslednjo tekmo – trenutno smo v pripravljalnem obdobju in se želimo v vsaki naslednji tekmi izboljšati. Želimo si postopen dvig v formi, da bomo že na začetku sezone 2023/24 konkurenčni vsem ekipam v ligi in da bomo zbrali čim več zmag. Na treningih delamo zavzeto, zaradi česar rezultat zagotovo ne bo izostal. Verjamem v pozitivno zgodbo.«

Moje ambicije so povsem povezane s čim večjo pomočjo klubu, ekipi in trenerju, v končni fazi pa bo to pomenilo samo dobro tudi zame osebno. Želim se razvijati kot oseba, kot igralec pa napredovati v igri in preživeti čim več minut na igrišču – zaradi tega sem tudi prišel iz Maribora. Verjamem, da bomo pri tem vsi skupaj uspešni.«

Jože Mohorič

Nogomet

Koderman z Obale v knežje mesto

Vid Koderman je peta poletna okrepitev prvligaša Celja. Dvajsetletnik, ki se najbolje znajde na levi strani obrambe, v knežje mesto prihaja kot prosti igralec. S klubom je sklenil pogodbo do 30. junija 2026, so zapisali na spletni strani celjskega prvligaša. Nazadnje je Koderman nosil dres Kopra.

Svojo nogometno pot je Koderman začel na Hajdini, kmalu pa je sledil prestop v Aluminij. Iz Kidri-

čevega je prešel v vrste Maribora, kjer se je prebil do članske ekipe, za katero je debitiral aprila 2021 proti Bravu.

Za Maribor je, z vmesnim polletnim postankom v Sežani, kjer je imel status posojenega igralca, zbral skupaj 22 nastopov na vseh tekmovanjih. V drugi polovici pretekle sezone je igral za Koper, v novi sezoni pa bo nastopil v knežjem mestu.

»Vesel sem, da sem postal član Ce-

lja. Po odhodu iz Kopra sem si želel čim prej najti novo sredino, saj sem bil od začetka priprav že v pogonu in sedaj dobro pripravljen začenjam nov izziv. Zavedam se, da se bo treba za priložnost na igrišču močno potruditi, saj je v Celju zbranih veliko kakovostnih nogometašev, a če ne bi verjel vase, se za takšno priložnost ne bi odločil,« je ob sklenitvi sodelovanja dejal Koderman.

sta



Foto: Aleš Fevžer / m24.si

Vid Koderman bo v vrstah Celja združil moči s še dvema igralcema iz naših krajev, Matcem Vrbancem in Matjažem Rozmanom.



Foto: Črtomir Goznik

Luka Božičković: »Želim se razvijati kot oseba, kot igralec pa napredovati v igri in preživeti čim več minut na igrišču – zaradi tega sem tudi prišel iz Maribora.«

Atletika • Prvenstvo Slovenije za člane in članice v Velenju

Čeh in Prapotnik do državnih naslovov, Bedračeva in Pučkova do medalj

V Velenju je ob koncu tedna potekalo dvodnevno prvenstvo Slovenije za člane in članice. Pripravil ga je mariborski klub Poljane, ki v štajerski prestolnici zaradi priprav na Olimpijski festival evropske mladine ni mogel gostiti tekmovanja. Nastopilo je blizu 300 atletov iz 37 slovenskih klubov, nekaj je bilo tudi gostujočih tekmovalcev iz tujine.

Atletski klub Ptuj so zastopali Kristjan Čeh (disk), Anej Čurin Prapotnik (100 m), Maja Bedrač (100 m z ovirami, krogla, kopje, daljina), Zala Cunk (disk), Nina Kirič (kopje) in Taja Pučko (troskok). Izkupiček petih medalj je dober, dve sta zlati, dve srebrni in ena bronasta.

Glavni zvezdnik tekmovanja je bil svetovni prvak iz Podvincov **Kristjan Čeh**. Najboljši športnik Slovenije za leto 2023 v metu diska ni imel dostojne konkurence, zato mu je preostalo le »tekmovanje s samim seboj« in za čim daljši met. Ta mu je uspel v četrti seriji, ko je orodje poletelo preko 70 metrov, natančno do znamke 70,54 metra. To je najdaljši met diska doslej v Sloveniji, prvi preko 70 metrov!

Po prestopu v prvi seriji je v preostalih metih disk poletel do naslednjih daljav: 64,17; 62,58; **70,54**; 68,29 in 65,70 metra. Najboljši letošnji met in obnem izid sezone na svetu je Kristjan zmagal 16. junija v Estoniji, ko je postavil daljavo 71,86 metra. To je izenačena četrta najdaljša daljava v zgodovini.

»Po številnih tekmah v zadnjem obdobju sem nekoliko utrujen, zato s tehnično izvedbo nisem najbolj zadovoljen. Sem pa zadovoljen, da sem znova presejel 70 metrov in obdržal visoko stabilnost izidov. Vesel sem, da sem prvič na domačih tleh presejel magično oznako. Po tekmi na Madžarskem in na diamantni ligi v Londonu se bom v Estoniji mesec dni posvetil pripravam na svetovno prvenstvo v Budimpešti,« je po tekmovanju povedal Čeh, osemkratni zaporedni zmagovalec mitingov diamantne lige.

Disk (m):

- | | |
|-----------------------------|---------|
| 1. Kristjan Čeh (Ptuj) | 70,54 m |
| 2. Tadej Hribar (Krka) | 55,90 m |
| 3. Irenej Bozovičar (Kranj) | 45,71 m |



Foto: AZS

Kristjan Čeh je še enkrat potrdil konstantno formo in je prvič v Sloveniji presejel mejo 70 metrov.

Na najvišjo stopničko zmagovalnega odra je stopil tudi drugi predstavnik AK Ptuj **Anej Čurin Prapotnik**. Varovanec trenerja **Gorazda Rajherja** je v predtekmovanju dosegel najboljši čas med vsemi nastopajočimi (10,59 s) in je lahko mirno počakal na finalni nastop, ki je bil na sporedu čez dobro uro. Kljub rahlemu vetru v prsi (-0,3 m/s) je bil

finalni nastop po pričakovanjih še hitrejši, tokrat se je ura ustavila pri 10,41 s. Njegov večni tekmelec **Jernej Gumilar** je zaostal za 11 stotink. »Po nedavni poškodbi v trebušnem predelu se počasi vračam v formo, kar je dober obet pred nastopom na mlajšem članskem EP na Finskem v drugi polovici naslednjega tedna,« je dejal 20-letni državni prvak.



Foto: AZS

Anej Čurin Prapotnik (AK Ptuj) je postal državni prvak v teku na 100 metrov.



Foto: AZS

Taja Pučko je z osebnim rekordom osvojila 2. mesto v troskoku, obnem pa je prejela posebno povabilo na OFEM.

100 m (m):

- | | |
|--------------------------------|---------|
| 1. Anej Čurin Prapotnik (Ptuj) | 10,41 s |
| 2. Jernej Gumilar (Mass) | 10,52 s |
| 3. Tilen Ovniček (Velenje) | 10,56 s |

Pod okriljem Gorazda Rajherja sta v Velenju nastopili še **Taja Pučko** (letnica 2007) in **Zala Cunk** (2002). Taji je uspel odlični nastop v troskoku, saj je izboljšala svoj osebni rekord in se kot najmlajša udeleženka tekmovanja v troskoku zavihtela na odlično drugo mesto. Zaostala je le za izvrstno Evo Pepelnik iz celjskega Klavdivarja (letnica 2000), ki je pred mesecem prvič v karieri že skočila točno na mejo 14 metrov, kar ji je uspelo kot peti Slovenki doslej. Na DP je dosegla svoj drugi izid v karieri.

12,15 metra. Ko smo že mislili, da bo to prepozno za uvrstitev na OFEM, ki bo potekal v Mariboru, pa je iz Atletske zveze Slovenije prejela posebno povabilo za nastop. To je res odlična novica in bo lahko nastopila na svojem prvem velikem tekmovanju. Zala je korektno oddelala svoj nastop. Najbolj vsestranska atletinja na prvenstvu ob Velenjskem jezeru je bila nedvomno **Maja Bedrač**. Ta trenira v Ljubljani, zaradi svoje vsestranskosti pa je vedno bližje odlični sedmerbojki. V soboto je nastopila v teku na 100 metrov z ovirami in metu kopja, v nedeljo pa še v metu krogla in skoku v daljino.

Najboljšo uvrstitev je dosegla v metu krogla, kjer je konkretno preseglala znamko 11 metrov in osvojila 2. mesto. Kljub nekoliko slabši uvrstitvi je nedvomno več vreden izid v njeni paradni disciplini, v skoku v daljino. V tej sta sicer smetano pobrali Urša Matotek (Dolenjske Toplice) in Neja Filipič (Mass) – prva je le za centimeter ugnala drugo – a tudi Maja ni veliko zaostala ...

Ob omenjenih uvrstitvah na zmagovalni oder je bila Maja blizu tega tudi v preostalih dveh disciplinah, četrta je bila v teku na 100 metrov z ovirami, peta pa v metu kopja.

Ob omenjenih uvrstitvah na zmagovalni oder je bila Maja blizu tega tudi v preostalih dveh disciplinah, četrta je bila v teku na 100 metrov z ovirami, peta pa v metu kopja.

100 m ovire (ž):

- | | |
|------------------------------------|---------|
| 1. Nika Glojnaric (Brežice) | 12,99 s |
| 2. Joni Tomičič Prezelj (Olimpija) | 13,22 s |



Foto: AZS

Zala Cunk (AK Ptuj)



Foto: CG

Maja Bedrač je v Velenju nastopila v štirih disciplinah in osvojila dve medalji.

Na Finsko 18 slovenskih atletov

Na Finskem bo v kraju Espoo od 13. do 16. julija potekalo evropsko atletsko prvenstvo za mlajše člane in članice do 23 let. Na njem bo nastopilo 18 slovenskih predstavnikov, osem fantov in deset deklet.

Največ se v naši izbrani vrsti pričakuje od Matica lana Gučka; slovenski članski rekorder na 400 metrov z ovirami ima možnost za uvrstitev na zmagovalni oder. Član celjskega Klavdivarja in lanski svetovni mladinski podprvak je na letošnji evropski lestvici za mlajše člane na drugem mestu.

Iz AK Ptuj bo nastopil ta čas najhitrejši Slovenec **Anej Čurin Prapotnik**, varovanec trenerja Gorazda Rajherja (slednji ni bil izbran v trenersko ekipo za EP, op. a.), ki bo tekkel na 100 metrov. Ob tem bo skupaj s trojico Andrej Skočič, Jernej Gumilar in Timotej Cvelbar nastopil tudi v štafetnem teku na 4 x 100 metrov.

»Z Anejem sva imela pred EP na Finskem pripravljena načrta A in B, v prvem primeru bi bil tudi sam na prvenstvu. Ker se to ne bo zgodilo, bova po načrtu B sodelovala na daljavo,« je o tem povedal Rajher.

- | | |
|--------------------------|---------|
| 3. Lana Andolšek (Kranj) | 13,38 s |
| 4. Maja Bedrač (Ptuj) | 13,77 s |

Kopje:

- | | |
|------------------------------|---------|
| 1. Martina Ratej (Klavdivar) | 53,69 m |
| 2. Nina Rman (Mass) | 46,39 m |
| 3. Žana Sovdat (Posočje) | 39,67 m |
| 5. Maja Bedrač (Ptuj) | 37,03 m |

Daljina:

- | | |
|-------------------------------------|--------|
| 1. Urša Matotek (Dolenjske Toplice) | 6,35 m |
| 2. Neja Filipič (Mass) | 6,34 m |
| 3. Maja Bedrač (Ptuj) | 6,21 m |

Krogla:

- | | |
|----------------------------|---------|
| 1. Klara Jerič (Krka) | 12,23 m |
| 2. Maja Bedrač (Ptuj) | 11,35 m |
| 3. Nina Ramšak (Klavdivar) | 11,30 m |

Jože Mohorič, sta

Ples • Ana Ekart

V izjemni konkurenci med najboljšimi

Ob koncu junija je v obmorski Cervii v Italiji potekala ena izmed štirih največjih tekem v športnem plesu. Čez cel teden se je na plesnem parketu zvrstilo kar 2200 plesalcev iz 43 držav. V članski kategoriji sta Slovenijo zastopala Ana Ekart in Vincenzo Chianese.

V standardnih plesih sta med 209 pari priplesala vse do finala in osvojila sedmo mesto, v latinskoameriških plesih pa sta si med 160 pari z vsega sveta priplesala 10. mesto. Najboljša pa sta bila v kombinaciji standardnih in latinskoameriških plesov, kjer ju je med 57 pari prehitel samo par iz Japonske.

Po tekmovanju sta se odpravila na zaslužene počitnice, ki pa ne bodo trajale dolgo, saj že konec julija začeta nove priprave. V začetku septembra ju čaka tekmovanje World Games v italijanskem Forliju.



Ana in Vincenzo med nastopom v Cervii

Olimpijski festival evropske mladine (OFEM) 2023 vse bližje

Med 23. in 29. julijem bo štajersko prestolnico preplavilo skoraj 4.000 predstavnikov, športnikov in športnic iz 48 evropskih držav, ki se bodo za naziv najboljših v Evropi potegovali v kar 11 športnih panogah. Olimpijski festival evropske mladine je sicer največji večpanožni športni dogodek za mlade vrhunske športnike med 14. in 18. letom starosti.

Na mariborskih ulicah se s plakati že predstavljajo države udeleženke OFEM

Organizatorji OFEM so v središču štajerske prestolnice predstavili razstavne plakate, ki z naravnimi, kulturnimi, zgodovinskimi in športnimi značilnostmi na drugačen način predstavljajo vse sodelujoče države.

Evropski olimpijski komitee in Evropska olimpijska akademija sta z namenom predstavitve vključenih držav spodbudili k prepletanju športa in kulture, rezultat tega pa so nastali plakati, s katerimi preko športa odstirajo značilnosti držav udeleženk.

Dogodek je namenjen tudi obeležju obletnice ustanovitve Mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK). 23. junija leta 1894 ga je ustanovil Pierre de Coubertin s somišljeniki, ki so želeli obuditi olimpijske igre.

Razstava moda in šport

Ob uradni predstavitvi plakatov so pripravili tudi ogled občasne razstave Moda in šport, ki je v Pokrajinskem muzeju Maribor na ogled že od maja. V omenjenem muzeju je desetletje prirejajo Mesec mode v muzeju, letos pa so ga namenili prav OFEM.

Razstava je osredotočena na športna oblačila, saj muzej v zbirkah oblačilne kulture hrani tudi veliko predmetov športne dediščine. Tematiko mode in športa predstavljajo iz zgodovinskega konteksta kot tudi iz sodobnega, ko so postala oblačila za prosti čas zasnovana tako za vadbo in hkrati tudi za splošno vsakdanjo uporabo.

Zaradi OFEM bodo občasno razstavo podaljšali vse do 23. septembra, ko je dan slovenskega športa. V času športnega dogodka bo muzej priredil še druge športno-muzejske dogodke.

sta

Strelstvo • Evropske igre Lrakov - Vroclav 2023

Urška Kuharič uspešna z malokalibrsko puško

V Krakovu in okolici so potekale tretje Evropske igre, strelska tekmovalna pa v skoraj 300 kilometrov oddaljenem mestu Vroclav, zahodno od Krakova. Tretjih iger se je udeležila do zdaj najštevilčnejša zasedba 11 strelk in strelcev, med njimi tudi odlična ormoška strelka **Urška Kuharič**. Slednja je po nastopu v Bakuju in Minsku tekmovala na svojih tretjih igrah, iz svojih uvodnih nastopov pa drži najboljšo uvrstitev izmed vseh strelk in strelcev, saj se je pred štirimi leti z zračno puško kot edina izmed Slovencev uvrstila v finale in osvojila visoko sedmo mesto.

Kuharičeva z nastopi v treh disciplinah s puško na 50 metrov v trojnem položaju

Kuharičeva je v Vroclavu pokazala dobro streljanje, vendar svoje najboljšje uvrstitve iz Minska ni izboljšala. Na prvih dveh igrah je nastopila v dveh disciplinah, z zračno puško na 10 metrov in z malokalibrsko puško

na 50 metrov, tokrat pa je tekmovala samo s puško na 50 metrov v trojnem položaju. Poleg posamične tekme so si Slovenke po uspešnih kvalifikacijah za nastop na El pristreljale še ekipni nastop, Kuharičeva pa je v zaključku iger z **Robertom Markojo** streljala še v mešani ekipni tekmi s puško v trojnem položaju.

V posamični tekmi z drugim najboljšim rezultatom

Ormožanka je 26. 6. najprej imela posamično tekmo v trojnem položaju na 50 metrov in se s 583 krogi uvrstila na 15. mesto, v prvo polovico nastopajočih; zeleni finalni nastop je zgrešila za štiri kroge. **Kuharičeva** je fantastično streljala v uvodnem klečnem položaju, kjer si je z dvema serijama po 99 krogov zagotovila odlično izhodišče za nadaljevanje, česar pa ni znala unovčiti v vedno zahtevnem ležečem položaju, kjer je s slabšima serijama 97 in 98 krogov izgubila stik z vrhom. V stoječem položaju s serijama 96 in 94 krogov ni

nadomestila majhnega zaostanka za finalistkami in je tekmovalje sklenila na še vedno visokem 15. mestu, kar je bila druga najboljša posamična uvrstitev vseh slovenskih strelk in strelcev v Vroclavu. Slabše se je odrezala naša trikratna olimpijka **Živa Dvoršak**, ki je s 575 krogi zasedla skromno 33. mesto. V kvalifikacijah je rekord El s 594 krogi (kleče 99, 100, leže 98, 100 in stoje 98, 99) postavila mlada srbka strelka **Teodora Vukojevič**, ki pa je po koncu vedno zahtevne finalne preizkušnje ostala brez odličja na šestem mestu. Zmagala je Norvežanka **Jenny Stene**.

Na ekipni tekmi Slovenke ostale brez zelenega uspeha

Na ekipni tekmi z malokalibrsko puško v trojnem položaju na 50 metrov so Slovenke pokazale slabše ekipno streljanje, s 1304 krogi so zasedle 11. mesto in si niso zagotovile napredovanja v drugi del tekmovalja. Za preboj bi potrebovale pet oziroma šest krogov boljši dosežek.



Foto: Strelska zveza Slovenije

Odlična ormoška strelka **Urška Kuharič** je bila uspešna v svojem tretjem nastopu na Evropskih igrah v poljskem Vroclavu, saj se s 15. mestom na posamični tekmi z malokalibrsko puško na 50 metrov v trojnem položaju dosegla drugo najvišjo uvrstitev v reprezentanci, v paru z **Robertom Markojo** pa si je pristreljala 14. mesto ter v ekipni tekmi 11. mesto.

Najboljši nastop je pokazala **Dvoršakova** s 438 krogi, **Kuharičeva** je dosegla 434 in **Klavdija Jerovšek** 432 krogov. Izjemen ekipni nastop pa so pokazale srbke strelke, ki so dosegle ekipni rekord El s 1335 krogi in bile prepričljivo najboljše, nato pa v drugem delu ostale brez boja za odličja in tekmovalje sklenile na petem mestu. Zmagale so favorizirane Norvežanke, ki so v dvoboju za zlato odličje premagale Švico z rezultatom 17:1.

436 krogov z dvajsetimi strelji v vsakem od treh položajev. Ker pa so se vremenske razmere nato izboljšale v drugi skupini, sta Slovenca kljub dobremu nastopu ostala brez napredovanja v drugi del tekmovalja ter sta osvojila končno 14. mesto med 26 ekipami. Rekord tekmovalja sta postavila Avstrijca, ki sta dosegla 888 krogov, nato sta se uvrstila v boj za zlato odličje ter osvojila končno drugo mesto. Zmagala sta Švicarja z rezultatom 16:10.

Urška Kuharič: »Posamična tekma trojnega položaja na 50 metrov je v meni pustila mešane občutke. Nekateri stvari sem oddelala odlično, s čimer sem lahko zelo zadovoljna. So pa bili tudi trenutki, kjer se nisem znašla najbolje in kjer sem naredila preveč napak. Vsekakor so to trenutki, iz katerih se naučiš največ. Na treningih bom delala na tem, da bo teh napak v nadaljevanju sezone čim manj. Ekipna tekma in tekma

mešanih parov sta mi zelo zanimivi, predstavljata drugačen izziv, saj imamo na voljo precej manj časa kot na posamični tekmi. V času, ki ga imamo na razpolago, je treba čim hitreje menjati položaje, obenem pa ob hitrem streljanju ostati zbran in natančen. V disciplini mešanih parov sva z **Robijem** v svoji kvalifikacijski skupini dobro opravila svoje delo in si s 5. mestom obetala preboj v drugi del tekmovalja, a so bile nato v drugi kvalifikacijski skupini vremenske razmere ugodnejše in rezultati višji. Žal se nam tudi z dekleti ni uspelo prebiti v nadaljevanje tekmovalja v ekipni tekmi, ampak verjamem, da se nam v prihodnosti še kdaj 'poklopiti' in ponovimo zlati uspeh iz svetovnega pokala v Kairu 2022,« je svoje vtise o nastopu na 3. Evropskih igrah na Poljskem strelka odlična ormoška strelka **Urška Kuharič**.

Simeon Gönc

V paru z Markojo osvojila 14. mesto

Na tekmi mešanih parov z malokalibrsko puško na 50 metrov v trojnem položaju sta **Urška Kuharič** in **Robert Markojo** dobro opravila s svojima nastopoma v prvi kvalifikacijski skupini z 871 krogi; **Kuharičeva** je dosegla 435 krogov, **Markojo** pa

Šah • Evropsko prvenstvo U12

Veliko priznanje za Toma Crnjakoviča

Od 24. do 31. julija bo v romunskem mestu Iasi potekalo evropsko ekipno prvenstvo do 12 in 18 let za dekleta in fante. V slovenski reprezentanci do 12 let bo tudi član Šahovskega društva Ptuj Tom Crnjakovič.

Posamezne države lahko prijavijo največ štiri ekipe, in sicer pri fantih štiričlanske, pri dekletih dvočlanske s po eno rezervo. Slovenijo bodo zastopale štiri, dve v konkurenci U12 in dve v konkurenci U18. Mladinski selektor **Matej Šebenik** je za prvo šahovnico pri fantih do U12 določil člana ŠD Ptuj **Toma Crnjakoviča**, kar je vsekakor veliko priznanje njemu osebno kot vsem tistim, ki delajo z njim: od staršev do mentorja na OŠ Cirkovce **Tomaža Grobelnika** in še posebej glavnega društvenega trenerja, **MM Danila Polajžerja**.

Kar nekaj let je minilo, odkar smo imeli Ptujčani državnega reprezentanta v mlajših kategorijah. Tom je tako začel orati ledino nove ptujске generacije in verjamemo, da se mu bodo v prihodnje pridružili še nekateri izredno perspektivni člani ŠD Ptuj. Že kot 8-letnik je začel opozarjati nase z dobrimi rezultati in je svoje šahovsko znanje samo še nadgrajeval. Tako ga je trener **Danilo Polajžer** že leta 2021 uvrstil v ekipo na državnem prvenstvu do 15 let, ki je osvojila tretje mesto, leta 2022

Prave poteze rešujejo življenja

Šahovsko društvo Ptuj skupaj z Društvom Steza in v sodelovanju z UKC Maribor, transfuzijskim oddelkom Ptuj, ob 20. juliju, svetovnem dnevu šaha, organizira dobrodelno prireditev pod geslom »Prave poteze rešujejo življenja«.

V torek, 18. julija, med 8. in 10. uro bomo člani obeh društev skupaj s podporniki in simpatizerji zavijali rokave ter darovali kri za tiste, ki jo potrebujejo. Za spodbudo bo možno med čakanjem na darovanje krvi odigrati kakšno partijo šaha v čakalnici za odvzem na kirurškem oddelku Splošne bolnišnice Ptuj (spodaj).

Zaradi določenih organizacijskih priprav sporočite svojo odločitev za odvzem **do četrta, 13. julija**, koordinatorki akcije **Silvi Razlag** na elektronski naslov silva.razlag@gmail.com ali na telefonsko številko 041 261 035. Ob prijavi pripišite ime in priimek, leto rojstva ter telefonsko številko. Vabljeni vsi, stari od 18 do 65 let. Vsaka kapljica šteje.

Danilo Polajžer, predsednik ŠD Ptuj

pa še v ekipo na absolutnem mladinskem državnem prvenstvu, kjer so Ptujčani tudi po njegovi zaslugi osvojili 6. mesto in tako ostali med slovensko mladinsko elito. Nastopil je tudi v 2. članski ligi vzhod, kjer je ekipa osvojila 2. mesto, Tom pa je bil s 7 točkami iz devetih partij najboljši posameznik. Izpostavi velja tudi 2. mesto na letošnjem državnem prvenstvu v pospešenem šahu U12 in skupno zmago v kadetski ligi Spodnjega Podravsja, kjer je bil v skupini U12 razred zase.

V okviru priprav na EP je Tom pred dnevi sodeloval na močnem

mednarodnem turnirju v Ilirski Bistrici, kjer je z 2,5 točke iz petih partij (ena zmaga, trije remiji, en poraz) med 40 udeležencev zasedel 22. mesto, na katerem je bil tudi po začetni poziciji. Vse to in še veliko več je Toma pripeljalo na 1. mesto slovenske lestvice v konkurenci do 12 let, s tem pa je prepričal selektorja, da ga je uvrstil v državno reprezentanco za nastop na EP v Romuniji. Prepričani smo, da se bo Tom s tega prvenstva vrnil ne samo z dobrim rezultatom, ampak bogatimi mednarodnimi izkušnjami.

Silva Razlag



Foto: D. V.

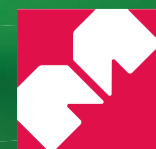
Tom Crnjakovič (prvi z leve) v družbi klubskih soigralcev na mladinskem DP v pospešenem šahu

SUPER ŠPORTNA KOMBINACIJA

Za vsak nakup nad 10 EUR prejmete na blagajni en izvod dnevnika **EKIPA BREZPLAČNO**.

**DNEVNIK EKIPA BREZPLAČNO**

Aktivnost poteka samo v izbranih trgovinah Mercator od 3. 7. do 21. 7. 2023 (razen ob sobotah) oziroma do razdelitve zalog. Ne velja v spletni trgovini Mercator. Več na www.mercator.si.



Mercator
moj najboljši sosed

Zeleni nasveti**Paradižnik je letos res ogrožen**

Letošnje leto res ni naklonjeno plodovkam, prav posebej je ogrožen paradižnik. Nekateri to že opažajo. Vendar ni vsaka lisa in pega, ki jo vidite na listih, krompirjeva plesen (rečete ji tudi paradižnikova). Najprej pogledajmo, kakšni so znaki te plesni.

Krompirjeva plesen na paradižniku

Mnogi se sprašujejo, zakaj vztrajno pišem o krompirjevi plesni, ne o paradižnikovi. V resnici gre za isto glivo, ki je na krompirju, njeno strokovno (botanično) ime je *Phytophthora infestans*. Napada vse rastline iz družine razhudnikov (*Solanaceae*). V to družino uvrščamo tudi krompir, jajčevci in papriko, med novejšimi zelenjadnicami pa tudi pepino in andsko jagodo. Krompirjevo plesen povzročajo gliva, ki sem jo omenila zgoraj. Sodi med tiste glive, ki v nekaj dnevih lahko pokončajo pridelek, odvisno, katera rasa je okužila naš posevek. Kot vidim, letos tiste najhitreje rase na srečo ni.

Gliva za svoj razvoj potrebuje temperature med 18 in 24 °C. Zdaj je mogoče jasno, zakaj je letos spet izbruhnila z vso močjo. Prav tako zahteva dalj časa omočen list; tudi tega letos ne manjka. Poleg tega je letos velike težave povzročala mrzla in deževna pomlad. Ves paradižnik je bil posajen v premrzlo zemljo. Koreninski sistemi niso močni, rastline pa so izgubljale veliko energije tudi zaradi boja s hladnimi vremenskimi razmerami, zato so letos prav posebej občutljive.

Kaj lahko storimo, preden bolezen napade naš posevek

Zagotovo je na prvem mestu rastlinjak. Kot sem že zapisala, se gliva pri višjih temperaturah ne more razmnoževati in napad se ustavi. Prav tako pa je osnovni pogoj za razvoj glive omočen list. To je v rastlinjaku preprečeno, če seveda ne sodite med tiste, ki rastlinjake ponoči še vedno zapirajo.

Na drugem mestu je kolobar. Napačno je prepričanje, da paradižnik ne potrebuje menjave in je lahko vsako leto na istem mestu. Gliva vedno prezimi in počaka na svojega gostitelja na rastlinskih ostankih preteklega leta. Zato lah-



Foto: Miša Pušenjak

Tudi taki krogi so posledica napada krompirjeve plesni.



Foto: Miša Pušenjak

Najbolj tipičen znak na konicah listov

ko rastline napade hitro in močno. Tudi v rastlinjaku je nujno vzpostaviti vsaj dvoletni kolobar.

Tretji ukrep je gnojenje. Rastline morajo biti ustrezno preskrbljene z vsemi hranili, proti boleznim sta posebej pomembna kalij in kalcij. Prav tukaj prihaja do težav. Kalij je dokaj občutljivo hranilo. Rastline ga hitro dobijo premalo, če je v tleh preveč dušika in fosforja (gnojenje z organskimi gnojili). Ne bi rada govorila na pamet, a če ste opazili, da so bili plodovi v preteklih letih »nedozoreli«, da so pri peclju ostajali zeleni, rumeni ali roza in je bila del tudi trd, če so se v mesu pojavljali trdi, beli deli, potem imate zagotovo težave s kalijem. Če pa tega ni bilo, lahko o tem govorimo samo teoretično. Treba je narediti analizo tal. Če vam pokaže, da je v tleh preveč fosforja, potem svetujem, da pred sajenjem paradižnika v tla zadelate še 20–30 dag kalijevega sulfata na 10 m². Poleg gnojenja z gnojem ali kompostom lahko

uporabite tudi lesni pepel, dodate ga največ 0,8 kg na 10 m².

Pomembno je tudi, da nasad ni pregost, da je dovolj prezračten. To pomeni, da so rastline najmanj 70 cm narazen v vrsti, med vrstami pa je razdalja vsaj en meter, v rastlinjaku še več. Prav tako je nujno odstranjevanje zalistnikov. Zračno vlogo znižajo tudi zastirke. Zastirke pomagajo tudi, da se korenine bolje počutijo in kar najbolje opravljajo svoje delo.

Seveda je pomembna tudi izbira sorte. Žal je najbolj priljubljena, volovsko srce, tudi najbolj občutljiva.

Prav zdaj je zelo pomembno še nekaj. Mnogi že kopljejo krompir na vrtu. Nasadi krompirja, posebej zgodnjih sort, so že močno okuženi s to plesnijo. Že vsa leta opozarjam, da je treba krompir saditi čim bolj stran od paradižnika. Za to je zdaj že prepozno. Lahko pa pazite, da okužbe ne prenesete sami. Vsa opravila (odstranjevanje zalistnikov, okopavanje ...) dokončajte,

preden greste v nasad krompirja. Z rokami, haljo, obutvijo, orodjem namreč lahko okužbo hitro prenesete tudi na paradižnik, čeprav je v rastlinjaku.

Prav tako je nujno zalistnike, pa tudi liste odstranjevati v najbolj vročem in suhem delu dneva, ko okužba ni tako zelo mogoča.

Kaj sploh lahko naredimo, če je okužba že tu?

Najprej jo je treba prepoznati. Krompirjeva plesen se lahko pojavi na vseh delih rastline: na listih, steblih in cvetovih. Vedno je temnorjava, na listih pa sivorjava do črna. Na steblih opazite rjavjenje, na listih, najpogosteje na konicah le-teh, pa sivorjavo prevleko, konica lista pa se povese. A lise so lahko tudi po vsej listni površini, pogosto so najprej en dan čisto svetle, potem pa spet postanejo sive, temne. Na njih pogosto (ne pa vedno) vidimo bele pikice; to so že trosi, s katerimi se razmnožuje. Vse, kar je rumene ali svetlorjave barve, suho, kadar lise niso večje, ni krompirjeva plesen. Preden ukrepate, najprej poiščite vse znake na spletu. Pogosto je vzrok za »paniko« pomanjkanje magnezija, pri katerem se spodnji listi začnejo barvati svetlo, včasih zelo svetlo, vendar listne žile ostanejo zelene. Proces se vedno začne na spodnjih listih. Če je zadeva še bolj kritična, začnejo lise med žilami rjaveti. To ni krompirjeva plesen. Lahko gre tudi za črno pegavost, ki se kaže v velikem številu skoraj črnih manjših peg, ki se združujejo, listje pa se začne sušiti ali pa se začne z večjimi, črnimi pegami, ki so bolj ali manj strogo ločene od zdravega tkiva in predvsem obdane z rumenimi površinami.

Če opazite znake krompirjeve plesni na listih, je prvi ukrep zagotovo odstranjevanje listov (in to samo v tem primeru). Pri tem pazite, da teh listov ne mečete na tla, na kompost, predvsem pa, da z njimi, ko so že odrezani, ne okužite nasada. Liste režemo v najbolj vročem in suhem delu dneva, zvečer pa poskrbimo nasad s pripravki, ki vsebujejo baker. To je treba narediti vsaj prvič. Potem se lahko spet odločite za domače pripravke, na prvem mestu pripravke iz sode bikarbone, pa tudi žajbljev, timijanov čaj, pripravek iz listov drobnjaka, česna, čebule ... Postopek ponovite trikrat v tri- do petdnevem razmiku. Potem poskrbite, da ostane nasad zračen in prevetren; občasno bo treba verjetno še uporabiti omenjene pripravke.

Vsem, ki se bolj zanašate na kemijske pripravke, naj povem, da v primeru okužbe ne pomagajo nič bolj kakor bakreni pripravki. Zato na vrtu, kjer se kemije ne da varno in pravilno uporabiti, odsvetujem uporabo kemičnih sredstev za varstvo rastlin.

Vreme ima pomemben vpliv v rastlinski pridelavi. Letos nam ni naklonjeno, zato je težav veliko. Spomnite pa se jih in naslednje leto že pred sajenjem naredite vse, kar je potrebno.

Miša Pušenjak

Domača lekarna**Paradižnik**

Končno smo ga dočakali. Na vrtu je že začel barvati svoje glave v številne odtenke, vse do krvavo rdeče. Paradižnik, še zmeraj sadež in ne zelenjava, pripomore k zdravju srca, preprečuje rakava obolenja ter nas bogati s številnimi vitamini, minerali in antioksidanti. Poskrbite, da bo redno na vašem jedilniku.

Govorimo o pridelku, ki ga tako radi uvrščamo med zelenjavo, čeprav spada med sadje, in če verjamate ali ne, so njegovi sorodniki čili, tobak, jajčevci in krompir. Sicer je trajnica, a v zmernem podnebnju uspeva kot enoletnica. Pri nas ga privijamo ob količke, sicer pa se šibko olesnelo steblo ponavadi ovije okoli pomožne opore ali drugih rastlin ter zraste v višino od enega do treh metrov. Sprva so menili, da je paradižnik lahko zdravju škodljiv in da njegovo uživanje povzroča rakava obolenja, a današnja dognanja kažejo, da vsebuje številne koristne snovi, ki telo pravzaprav branijo pred nastankom rakavih obolenj in krepijo imunski sistem.



Foto: Pexels.com

1. VARUJE SRCE

Študija je pokazala, da je tveganje za pojav srčno-žilnih bolezni pri tistih, ki paradižnik uživajo od sedem- do desetkrat na teden, za 30 odstotkov manjše. Za to so zaslužni niacin, folna kislina in vitamin B6.

2. ZNIŽUJE RAVEN SLADKORJA V KRVÍ

Paradižnik vsebuje zelo majhen delež ogljikovih hidratov, ki so sicer glavni vzrok za bliskovito rast krvnega sladkorja. Po drugi strani je v paradižniku veliko kroma, ki pozitivno vpliva na raven krvnega sladkorja.

3. VARUJE PRED TROMBOZO

V eni od raziskav se je izkazalo, da je pri ljudeh, ki na dan popijejo 240 mililitrov paradižnikovega soka, tveganje za pretirano strjevanje krvi in s tem trombozo znatno manjše.

4. VARUJE DNK

Velike količine vitaminov A in C v telesu delujejo kot antioksidanti in tako DNK varujejo pred vplivom prostih radikalov ter prežgodnjim staranjem.

5. POLEPŠA LASE

Vitamini in minerali iz plodov paradižnika krepijo lasno strukturo, kisline pa uravnavajo pH-vrednost lasišča. Maska za lase iz paradižnikovega soka lasev vrača sijaj in preprečuje prhljaj.

6. VARUJE ZDRAVJE KOSTI

Paradižnik vsebuje za kosti pomemben vitamin K in kalcij, pa tudi antioksidant likopen, ki dokazano vpliva na zdravje okostja.

7. NEGUJE KOŽO

Za čisto polt je likopen še kako pomemben. Olupite paradižnik in olupek za deset minut položite na obraz. Postopek ponavljajte čim pogosteje. Kmalu se boste lahko bahali s čisto poltjo zdravega in svežega videza.

8. PREPREČUJE RAKAVA OBOLLENJA

Klorogenska in kumarinska kislina se uspešno borita proti učinkom rakotvornih snovi iz okolja in cigaretne dima.

9. IZOSTRI VID

Z rednim uživanjem paradižnika se boste zavarovali pred sivo mreno, saj za to skrbijo vitamini A in C ter številni antioksidanti. Ti tudi sicer varujejo pred poškodbami oči in pred vplivi sončne svetlobe.

10. VARUJE PRED VNETJI

Redno uživanje paradižnika zmanjšuje tveganje za številne bolezni, na primer obolenja srca, osteoporozo, rakava obolenja. K temu pripomorejo številni antioksidanti.

Mare Koren

Vir vitaminov, mineralov in antioksidantov

Paradižnik vsebuje velik delež beljakovin, 0,3 odstotka maščob in štiri odstotke ogljikovih hidratov; k temu moramo prišteti še veliko vitaminov, med katerimi prednjačita B in C, minerale, kot so krom, kalij, magnezij, cink in mangan, ter druge snovi, kot so alfa- in betakaroten, lutein, biotin, likopen in še bi lahko naštevali. Kot so potrdili znanstveniki, naj bi nekatere sorte paradižnikov vsebovale celo dvojni odmerek vitamina C, štiridesetkratni odmerek vitamina A in ogromne količine številnih antioksidantov. Menda pomaga zmanjševati tveganje rakavih obolenj dojk, vratu in glave, prav tako pa dokazano zmanjšuje tveganje za nevrodegenerativne bolezni in pomaga zmanjševati simptome povečane prostate.



Foto: Miša Pušenjak

Takih prizorov se vsi bojimo.

Skrinja domačih viž – **ANSAMBEL PETAN**

Čebela, njihova najnovejša uspešnica, podira rekorde

Ansambel Petan je na narodno-zabavnem odru od leta 2009. Gre za štirčlansko zasedbo, ki prisega na štiriglasno moško petje in diatonično harmoniko. Njeni člani so na ta oder stopili še kot fantiči. Trenutno zasedbo sestavljajo: Denis Petan, Primož Petan, Ivan Petan in Jure Hudelja, najnovejši član ansambla, ki je tudi njegov najmlajši član.

Denis Petan (harmonika, klavir, vokal) je vodja ansambla, za katerega je napisal že veliko melodij. Končuje Pravno fakulteto v Ljubljani. Končal je tudi diatonično harmoniko na Glasbeni šoli Marjana Kozine v Novem mestu. V prostem času rad vozi motor, igra košarko, nogomet in teče. Primož Petan (kitara, električna kitara, vokal) je skladatelj in tekstopisec večine njihovih pesmi. Končal je šest letnikov Glasbene šole Marjana Kozine v Novem mestu. V prostem času igra nogomet, teče, vozi motor. Ivan Petan (vokal, harmonika, kahan, tamburin) na nastopih vodi program, stresa šale, da je vse skupaj še bolj veselo in prešerno. V prostem času vozi motor, jaha konje in uživa v negovanju vinske trte v lastnem vinogradu. Jure Hudelja (vokal) je končal strojništvo, sedaj pa je zaposlen v podjetju Adria, d. o. o., kjer, kot pravi, »sestavlja hiške«. Navdušjeta ga nogomet in odbojka, je tudi zaprišežen gasilec.



Foto: zasebni arhiv

Ansambel Petan

Ivan, Primož in Denis prihajajo iz vasice Gorenje Mraševo, ki leži na obrobju Novega mesta. Jure prihaja iz Sečjega sela (Vinica). Kot bratski duo, mala fantiča, sta najprej na različnih koncertih nastopila Denis in Primož. Iz nastopa v nastop pa je bolj rasla želja po ansamblu, s katerim bi nastopala po celi Sloveniji. Spoznala sta Denisa Povšeta, skupaj so začeli vaditi in se leta 2009 podali na odre, kjer so še danes, čeprav z nekaj kadrovskimi spremembami v zasedbi. Narodno-zabavna glasba jim resnično veliko pomeni, sprem-

lja jih že od majhnega. Preko njihovih otrok pa se bo prenašala naprej – v to so prepričani. Tudi sami se radi povesejajo na veseljah, zaplešajo in zapojejo, če so le prosti.

Na njihovem repertoarju je klasična Slakova, Avsenikova in Miheličeva glasba, prav tako moderne narodno-zabavne uspešnice. Na vsakem nastopu zaigrajo tudi vse svoje avtorske skladbe. Igrajo tudi narodno-zabavno glasbo, slovenske in tuje uspešnice ter dalmatinske pesmi. Ponosni so na svojih že več kot 25 avtorskih pesmi, ki so večinoma v

celoti (besedilo in melodija) plod skupnega dela ansambla. Nekaj besedil jim je napisal Matej Kocjančič. Njihove najbolj znane skladbe so: Stari hrast, Ko si mi pomežiknila, Dej na hitro, Vzornik, njihova najnovejša uspešnica pa je pesem Čebela, ki trenutno podira rekorde. Samo v treh tednih je na Youtubu dosegla več kot 150.000 ogledov, pogosto pa jo vrtijo tudi na vseh slovenskih radijskih postajah. Ljubitelji narodno-zabavne glasbe so jo izjemno dobro sprejeli. Odmevi s terena so odlični.

Od leta 2009 so člani ansambla Petan obiskali že skoraj vse narodno-zabavne festivale. Na vseh so bili uspešni. A zmaga na festivalu za ansambel še ne pomeni, da je bil boljši od drugih, saj na koncu še vedno odločijo ljudje, ki te sprejmejo za svojega ali ne, so povedali. Festivali poskrbijo za to, da se ansamblu na nastope dobro pripravijo, s tem pa tudi izboljšajo kakovost svojega igranja. S tega vidika so festivali še vedno zelo dobrodošli, so prepričani.

Na letošnji Vurberski festival so Denis, Ivan, Jure in Primož šli z

enim samim namenom: da s svojo novo skladbo obogatijo skrinjo narodno-zabavnih viž. Od vsega začetka so si vsi skupaj želeli le najboljši nastop, ki ga lahko ponudijo, nikakor pa se niso obremenjevali z nagradami oz. s tem, da bi zmagali. Po nastopu so bili resnično srečni in zadovoljni, da so se dobro odrezali, nastopili, kot so si želeli. Ko so izvedeli, da so prejeli zlatega zmaja za nagrado občinstva za skladbo Povej, če rada, je bilo veselje nepopisno, večer popoln. Pesem poje o fantu, ki ve, da je dekletu verjetno všeč, ni pa o tem popolnoma prepričan. Nekaj časa okleva, nato pa le zbere pogum in jo vpraša, ali bi šla rada z njim na zmenek. Avtorja pesmi sta Denis in Primož, sicer pa so svoj delček, tako kot vedno, prispevali vsi člani ansambla. Za narodno-zabavno glasbo si želijo, da bi ohranila kanček »ljudskosti«, saj jo ravno to dela drugačno od drugih zvrsti. Res pa je, da se tako kot vse razvija tudi glasba.

Po koroni se je za ansambel Petan zgodil veliki »boom«, število nastopov se je zelo povečalo. Igrajo na porokah, maturantskih plesih, najraje pa na veseljah. Letos jih bomo lahko slišali na različnih koncertih Slovenije. V letu 2024, ob 15. obletnici ansambla, pa želijo svoje oboževalce in druge ljubitelje narodno-zabavne glasbe razveseliti s prvim lastnim koncertom.

MG

Ptuj, Slovenija • 21. festival sodobne umetnosti

Potovanje z umetnostjo in tudi sicer

Od 6. do 9. julija je na Ptuj potekal otvoritveni vikend polnoletnega festivala sodobne vizualne umetnosti Art Stays, največjega tovrstnega festivala v Sloveniji in v širšem okolju, ki ga je organiziral KUD Art Stays.

Tudi letos so se odzvali številni likovni umetniki, kustosi, galeristi in glasbeniki. Rdeča nit festivala Art Stays, ki je referenčni dogodek za številne mednarodne galerije, muzeje, fundacije in umetnike, ostajajo likovne razstave. Tema festivala Potovanje (Voyage) je umetnostno in tudi siceršnje potovanje, premik, osvetljen z različnih zornih kotov. To je zgodba festivala, njegovih dvajsetih oz. enaindvajsetih let, saj je v tem času festival s svojimi postavitvami in umetniki večkrat obkrožil svet.

Vse to so bila potovanja, ki so na Ptuj pripeljala umetniški svet in



Foto: Črtomir Goznik

Na dvorišču ptujskega gradu je postavljena ena od glavnih javnih skulptur 21. festivala Art Stays, Brodolom na grajskem hribu, ki je hkrati tudi preplet sodobne umetnosti z bogato zgodovino Ptuja.

umetnike s celega sveta ter umetniško videnje aktualnega. Zato je prav, da je 21. festival prav to, potovanje, je povedal umetniški direktor festivala Jernej Forbici skupaj s kreativno direktorico Mariko Vicari. Pot oz. potovanje pa nista samo prijetna, za mnoge je potovanje tudi beg iz hudega, od lakote, vojn. Tudi to je zelo pomembna tema letošnjega festivala. Zahvalil se je občinstvu za zvestobo, partnerjem festivala, vsem razstaviščem, umetnikom in vsem galerijam, s katerimi sodelujejo v KUD Art Stays. Glavna sponzorja festivala sta MO Ptuj in Ministrstvo RS za kulturo.

Vse do 10. septembra si bo mogoče ogledati razstave v ptujskih razstaviščih in galerijah ter Galeriji FO.VI v Strnišču. Občinstvo je na razstavah uživalo tudi v spremljajočih dogodkih, na filmskih predstavah, performansih, projekcijah, pogovorih in glasbenih dogodkih. Ob polnoletnosti pa so organizatorji

letos prvič povabili na zabavo, ki je potekala tretji dan otvoritvenega konca tedna na dvorišču ptujskega gradu. Zadnji festivalski dan je minil v znamenju vodenja po razstavah, odprtja razstave Razglednice v Galeriji FO.VI ter kina Art Stays in zaključka otvoritvenega vikenda.

MG



Foto: Črtomir Goznik

Na osrednji razstavi 21. festivala sodobne umetnosti Art Stays Voyage v Galeriji mesta Ptuj pet umetnikov s svojimi deli obiskovalce popelje na potovanje v svoj svet in svet ljudi.



Foto: Črtomir Goznik

V Dominikanskem samostanu so odprli 21. festival Art Stays in hkrati tudi prvo festivalsko razstavo Selitev (Relocation), Heimat pt. 2.



Foto: Črtomir Goznik

V Galeriji Magistrat so na ogled dela malih umetnikov, udeležencev likovnih delavnic Male poletne akademije Art Stays, ki so ustvarjali na temo potovanj pod mentorskim vodstvom Klare Jan in Tine Širovnik ter ameriškega umetnika Briana Keitha Stephensa.

NAROČITE ŠTAJERSKI TEDNIK IN PRIDOBITE NAGRADO



PRIVOŠČITE SI CELODNEVNO KOPANJE S KOSILOM v BIOTERMAH Mala Nedelja

2 kopalni karti s kosilom za odrasle
(koriščenje možno čez teden, vikend ali praznike)

BIOTERME
ZDRAVJE IZ NEOKRNJENE NARAVE

Štajerski
TEDNIK

RADIOPTUJ

Niste naročnik Štajerskega tednika, a bi to radi postali? Sedaj je pravi čas, saj smo za vas pripravili privlačno nagrado.

Vsi, ki se boste v času trajanja akcije naročili na Štajerski tednik, boste prejeli 2 kopalni karti s kosilom za odrasle. Nagrado lahko prevzamete v tajništvu družbe Radio-Tednik Ptuj, Osojnikova cesta 3.

Več informacij: majda.segula@radio-tednik.si, telefon 02/749 34 16.
Spletna prijava in pogoji: www.tednik.si/narocnina

NAROČILNICA ZA Štajerski **TEDNIK**

Ime in priimek:

Naslov:

Telefon: E-naslov:

Datum naročila: Podpis:

Soglašam s prejemanjem računov na elektronski naslov (e-mail)

S podpisom potrjujem naročilo Štajerskega tednika do pisnega preklica, vendar za najmanj 12 mesecev. Potrjujem, da zadnjih 6 mesecev nisem bil/-a naročnik/-ica



Radio Tednik Ptuj
Osojnikova cesta 3
2250 Ptuj

Piš: **Dani Zorko** • Po poteh in stranpoteh Azije

Proti Vietnamu

Zadnji večer v Kambodži sva po dolgem času šla na večerjo v bolj solidno restavracijo, kjer so imeli zelo podobno hrano kot na ulici, le servirajo ti jo bolj človeško.

Naslednji dan sva imela pred sabo dolgo vožnjo, zato si nekega pametnega obroka nisva obetala, še prej pa sva bila naročena na prevoz vize za Vietnam ob točno določenem terminu.

Kot je bilo že podrobneje navedeno v enem izmed prejšnjih

prispevkov, je režim pridobivanja te vize povezan predvsem z zneskom, ki si ga pripravljen odšteti. Ko to nekako urediš, dobiš termin do minute natančno, ko se moraš prikazati na varovanem okencu. Do dotične pisarne sva se pripeljala zjutraj že kakšne četrte ure prej,

za vsak primer pa sem že pokukal skozi vrata, a mi je mrkogledi varnostnik takoj dal vedeti, da še nisva na vrsti. Ko sva končno dobila nazaj najina potna lista, je pretekle dobre pol ure, kar sem tudi čisto nedolžno pripomnil, pa sva bila takoj deležna izliva čustev v do-



Foto: Dani Zorko

Mejni objekt z uradniki v Vietnamu



Foto: Dani Zorko

Viza za Vietnam je bila končno v najinih rokah.



Foto: Dani Zorko

Prvi vtis ob prehodu meje v Vietnamu

oseb, skupaj z velikimi nahrbtniki, in prijelo me je, da bi voznika prav po štajersko premlatil. Nobenega prostora, vsi natiščani, ovinke pa je polagal tako, da smo se po poti prijemali sosednjih vozil, da se nisimo prevrnili. In ko je potem z bustomim nasmeškom hotel še napitnino, sta ga Nemca začela ozmerjati, da se je samo pobral.

Avtobusi v Kambodži niso nek presežek, zaradi slabih cest pa jih tudi ni tako škoda. Vozili smo se skozi podeželje, kjer je bilo moč videti res uboge razmere, v katerih živijo ljudje, ampak na nekaj postankih človek ni imel vtisa, da bi bili nesrečni. Je pa res, da so bili v tej državi ljudje še najbolj pristni in najmanj zategnjeni od vseh drugih nacij, ki sva jih na potovanju spoznala. Prehod čez mejo je potekal brez težav in komplikacij, kot sem jih bil vajen npr. v Latinski Ameriki. Prvi vtis ob prihodu čez mejo ni bil nič kaj obetajoč, saj je bila povsod sama umazanija, torej nobene spremembe na bolje. Upala sva na malo več urejenosti, saj gre zagotovo za bolj razvito državo med to skupino malčkov v Aziji.

Do glavnega mesta Vietnam smo imeli ves dan vožnje, nato pa sva imela načrt poiskati kak nočni avtobus za naprej do obale, kar pač bo. Po vseh izračunih naj bi prispela še pred nočjo, vendar se je kasneje izkazalo, da ni bilo tako.

Foto: Profimedia

PREISKOVANJE VOTLH IN TELESNIH VOTLH Z OGLEDVANJEM	ZAMAKNENOST, ZANOSNOST	VRSTA ČEŠNJE, DUNAJK	GLAVNA ALBANSKA LUKA	OSKAR DEV	KAČJI GLAS	POZERSKO VEDENJE AVŠTRALSKE MEDVEDEK VREČAR	AVTOR: MATJAZ HLADNIK	NAJVEČJE MESTO V NEMŠKI DEŽELI SASKI	PEVEC SIFRER	ROBERT KRANJEC	NASLOVNO BESEDILO	NOVINAR IN UREDNIK ZERDIN	DELNO PRIZNANA EVROPSKA DRŽAVA	STROKOVNJAK ZA ANATOMIJO
							LUKA NA CIPRU							
							NIZOZEMSKO POLI-AMIDNO VLAKNO							
							IVO DANEU			MESTO S POSEVNIM STOLPOM POTNA KAPLJA				
							NEDRA					OLIVER TWIST		
							STENSKA OBLOGA, TAPETA					LESENA IVER		

Je kučma iz koč polhov. V 20. stoletju je veljala za simbol slovenstva, bila je tudi prepoznaten znak slovenskih študentov na Dunaju. Med drugo svetovno vojno pa so nošenje teh kučm nemški okupatorji zaradi nacionalnega naboja celo prepovedali. Danes jo nosijo polharji, lovci in člani folklornih skupin na svojih nastopih. V običajnem vsakdanjiku jo ljudje nosijo manj, je pa še vedno priljubljeno darilo zamejcem po svetu. Za izdelavo je potrebnih od 30 do 35 kožic, za ruski tip z visokim, zavahanim ščitkom pa približno 40. Na vrhu pokrivala je majhen okrogel cof.

KOLOFON

Izdajatelj: Družba za časopisno in radijsko dejavnost Radio-Tednik, d. o. o., Ptuj
 Direktor: **Drago Slameršak**
 Odgovorna urednica: **Simona Meznarič**
 Urednik športnih strani: **Jože Mohorič**
 Novinarji: **Mojca Zemljarič, Dženana Kmetec, Monika Horvat, Mojca Vtič, Senka Dre, Estera Korošec**
 Fotoreporter: **Črtomir Goznik**
 Lektorica: **Lea Skok Vaupotič**
 Tehnična redakcija in grafično oblikovanje: **Slavko Ribarič, Daniel Rižner**
 Naročniška razmerja: **Majda Šegula** (02) 749-34-16
 Transakcijski račun: 04202-0000506665 pri Novi KBM, d. d.
 E-mail uredništva: tednik@radio-tednik.si, nabiralnik@radio-tednik.si
 Oglasno trženje: **Marjana Pihler** (02) 749-34-10
 Sprejem oglasov po e-mailu: nabiralnik@radio-tednik.si
 Marketing: **Bojana Čeh** (02) 749-34-14, **Marjana Gobec Dokl** (02) 749-34-20, **Patricija Majcen** (02) 749-34-30, **Megamarketing, d.o.o.** (Ela Huzjan: (02) 749 34 27)
 Internet: www.tednik.si, www.radio-ptuj.si
 Naslov: **Radio-Tednik Ptuj**, p. p. 95, Osojnikova cesta 3, 2250 Ptuj; tel.: (02) 749-34-10, faks: (02) 749-34-35. Štajerski tednik je naslednik Ptujskega tednika oziroma Našega dela, ki ga je ustanovil Okrajni odbor OF Ptuj leta 1948. Izhaja vsak turek in petek.
 Cena izvoda v torek je 1,90 EUR, cena izvoda v petek z revijo Stop je 2,20 EUR. Celoletna naročnina: 205,88 EUR, za tujino v torek 182,45 EUR, v petek 212,94 EUR. Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo in ne honoriramo.
 Tisk: **Salomon**, d. o. o. Davek na dodano vrednost je vračunan v ceno izvoda in se obračunava v skladu z 41. členom ZDDV-1L (Uradni list 72/2019).
 Vsak obiskovalec gostinske verige Mediabar z nakupom pijače, ne pa hrane in cigaret, prejme določeno število točk, za katere lahko dobi brezplačen izvod revije, časopisa ali križank. Vsak tiskan izvod ima na naslovnici označeno vrednost v točkah. Za vsak porabljen evro stranka pridobi eno točko.
 Več informacij o gostinski verigi Mediabar na www.mediabar.si.

ENKALON - poliamidno vlakno nizozemske proizvodnje, **NAPOLEONOVKA** - češnja z rumenimi, z ene strani rdečkastoobarvanimi sadovi, dunajka, **OPONA** - tapeta, stenska obloga

Podravje • Iz studia Radia Ptuj

Radijsko poletje bo zelo pestro

Ekipe Radia Ptuj v poletnih mesecih ne bo počivala, saj pripravljamo tri dogodke, ki bodo poleg priprave radijskega programa znova zahtevali veliko dela.

Prve tri dni v septembru namreč pripravljamo Festival narodno-zabavne glasbe, finalno prireditev projekta Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo ter slavje ob obletnici Radia Ptuj in Štajerskega tednika. »Ker vse projekte v celoti organiziramo sami, je usklajevanja in dela ogromno. Skrbimo za usklajevanje pri celotni tehnični in avdiovizualni produkciji. Nadvse veseli smo, da pri obeh festivalih – Festivalu NZG in Otroci pojejo – kakovost spet raste, interes za sodelovanje pa postaja večji; tako smo denimo pri Festivalu NZG letos morali nekaterim ansamblom odkloniti sodelovanje in sprejem na festival,« pove Domen Hren.

V studiu Radia Ptuj smo v preteklih dneh predstavili nastopajoče ansamble na letošnjem 54. Festivalu NZG Ptuj 2023. Ta bo potekal v petek, 1. septembra. Takrat bodo z nami ansambl Lah-ov Boris s prijatelji, Ansambel dveh dolin, Fenomeni, Ansambel Andreja

54 festival NZG Glasbe

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELJO

Mestni trg Ptuj,

1. septembra 2023, ob 19.30

2. septembra 2023, ob 18.00

Foto: arhiv Radia Ptuj

Bajuka, Pristrčniki, Ansambel Lesarji, Skupina Lenarti, Firbci, Ansambel Murni, Ansambel Gašperja Mirnika, Ansambel Petan in Kerlci. Javno žrebanje vrstnega reda nastopajočih na festivalu bo v torek, 1. avgusta, v jutranjem programu Radia Ptuj.

Dan po prazniku domače narodno-zabavne glasbe pa nas čaka še finalna prireditev projekta Otroci pojejo slovenske pesmi in se veselijo. Letos bo na finalni prireditvi zapelo 30 finalistov. Dvajset, po deset v vsaki kategoriji, jih bo izbrala strokovna komisija, desetim finalistom (petim iz vsake kategorije) pa bodo finale prinesla SMS-sporočila. Glasovanje se je zaključilo v nedeljo opolnoči, imena finalistov pa bodo objavljena 18. julija.

Ne spreglejte naše naročniške akcije, ki traja do 25. avgusta. Vsi, ki v tem času postanete novi naročniki Štajerskega tednika, prejmete dve kopalni karti s kosilom v Biotermah Mala Nedelja.

V tem tednu pa lahko to lepo nagrado dobite tudi tisti, ki ste že naročniki Štajerskega tednika. V petkovi in današnji številki namreč najdete kupončke, ki jih je treba poslati na naslov Radio-Tednik Ptuj, Osojnikova cesta 3, Ptuj. S tem se potegujete za dve kopalni karti s kosilom v Biotermah Mala Nedelja. V petek, 14. julija, bomo v programu Radia Ptuj izžrebali pet prejemnikov nagrad.

NŠ

Sudoku • Sudoku

Izpolnite prazne kvadratke s števkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi **le enkrat**.

		7		6			9	
		5		4	2		6	
6			1		7			
	7			2		4		5
		9	8	5	1		7	
2		6		7	3	9		1
	6		2	1				8
5	9		7			6		2
1			6	8				9

Od torika do torika

Tadejev znakovskop

	Ljubezen	Posel	Denar	Zdravje
Oven	♥	☺☺	€	☆☆
Bik	♥♥	☺	€€	☆☆☆
Dvojčka	♥	☺☺☺	€€€	☆☆
Rak	♥♥	☺	€	☆☆☆
Lev	♥♥	☺☺☺	€€	☆
Devica	♥♥♥	☺☺	€	☆☆
Tehtnica	♥	☺☺☺	€€	☆
Skorpjion	♥♥	☺☺☺	€	☆☆☆
Strelec	♥♥♥	☺	€	☆
Kozorog	♥♥	☺☺☺	€€	☆☆☆
Vodnar	♥	☺☺	€€€	☆
Ribi	♥♥	☺	€€€	☆☆

Sestavil: Tadej Šink, horarni astrolog

(Velja za teden od 11. julija do 17. julija 2023.)
1 znak – slabo, 2 znaka – dobro, 3 znaki – odlično

Sudoku • Sudoku

Izpolnite prazne kvadratke s števkami od 1 do 9. Pazite: vsaka številka se lahko v isti vodoravni ali navpični vrstici ter v istem manjšem kvadratu pojavi **le enkrat**.

		8			7			
	4		9					6
1	9			8	3	5		
					8			1
6								4
			7			3		
8		1			9	2	7	
		3						
		6					4	5

Tednikova nagradna razrezanka • Z dodatno nagrado za vse!



Foto: ČG

Da boste lažje ugotovili, vzemite v roke škarjice, razrežite fotografijo po črtah in nato na novo sestavite kvadratke ter jih nalepite na papirnato podlago.

Pravilno sestavljeno razrezanko s svojimi podatki pošljite na naslov Radio-Tednik, d. o. o., Osojnikova 3, 2250 Ptuj, do ponedeljka, 17. julija. Lahko jo tudi fotografirate (skupaj s kupončkom z izpolnjenimi osebnimi podatki) in jo pošljete na elektronski naslov: tednik@radio-tednik.si.

Izmed vseh poslanih rešitev razrezanke bomo vsak teden izžrebali dobitnika zanimive in lepe nagrade, ki jo podarja Bukvica, knjigarna in papirnica.

Zdaj pa veselo na delo!

Srečna izžrebanca Tednikove nagradne razrezanke sta:

Nai in Nina Pleteršek, Ptuj.

Nagrado prejme po pošti. Iskrene čestitke!

Nagrado podarja



Tednikova nagradna razrezanka - kuponček

Ime in priimek: _____

Naslov: _____

Pošta: _____

Telefonska številka: _____

ANSAMBEL GAŠPERJA MIRNIKA BO NA PTUJU NASTOPI PRVIČ. VSI ČLANI ANSAMBLA SO MLADOLETNI.



ANSAMBEL GAŠPERJA MIRNIKA

O priljubljenosti domače glasbe med mladimi ni več dvoma. Nastajajo vedno novi ansamblji, ki se želijo predstaviti širši slovenski javnosti.

Eden takšnih je tudi Ansambel Gašperja Mirnika iz Ljubecne pri Celju, ki deluje približno leto dni in že ima za sabo zavidljive uspehe.

Gašper je 16-letni mladenič, doma iz Ljubecne pri Celju, sin znanega glasbenika Bogdana Mirnika. Harmonikarskih veščin se uči pri Miru Klincu. V njem je vzklila želja, da bi svoje glasbene ideje uresničil v ansamblu.



NA PTUJSKEM FESTIVALU SE ANSAMBEL PREDSTAVLJA S POVSEM NOVO SKLADBO ODNESI ME.

Z očetom sta se malo ozrla naokrog in kmalu dobila prvega člana. V ansambel je vstopil 13-letni kitarist Jaka Bobek, učenec odličnega kitarista Mateja Turinka, in vaje so

se začele. Fanta sta se lepo ujela, Bogdan pa je skrbel, da je vse teklo v pravo smer. Harmonika in kitarista sta skupaj lepo zveneli, vendar je še nekaj manjkalo, zato je Bogdan k sodelovanju povabil 12-letno pevko Tio Prah iz Celja, ki je tudi odlična flavtistka GŠ Celje. V ansamblu je torej manjkal le še basist. Tega so našli v Sevnici. 15-letni Gašper Bizjak, čigar oče se prav tako ukvarja z glasbo in je vodja ansambla Generacija plus, se je v ansambel odlično »vklopil«, saj igra tudi v orkestru in je tako navajen skupinskega dela. Začeli so z delom in sledili so prvi nastopi.

V prvem letu imajo za sabo že dvoje festivalskih nastopov, v Dobju in v Dolenjskih Toplicah. Na obeh so posegli po odličjih in nagradah.

Na ptujskem festivalu se predstavljajo s povsem novo skladbo Odnesi me, ki jo je ustvaril Damjan Pasarič.

Murni veljajo za enega najbolj posebnih ansamblov zadnjega desetletja. Zelo težko bomo našli sestavo, ki bi bil v domači glasbi bolj poseben kot oni.

Že ob pogledu na njihove oprave postane jasno, da so negovanje tradicije in prvobitnosti v domači glasbi vzeli zelo zelo resno. Čeprav jih bo kdaj kakšen strokovnjak za besedila ošvrknil ali pogledal postrani izpod bralnih očal, je dejstvo, da je glasba, kakršno izvajajo Murni, glasba, s katero se je vse skupaj začelo pred skoraj stoletjem. Njihovi vzorniki so Šentjurski muzikanti, njihovo poslanstvo pa je ohraniti čim več starejše, ljudske glasbe s fantovskim petjem. Murni so brata Elvis in Denis Govedič, Miha Bantan ter Miha Gunzek. Trije prihajajo iz Šentjurja, eden pa je doma v Dolu pri Hrastniku.

V svoji glasbeni zgodovini so nanizali že kar nekaj zavidanja vrednih uspehov. Med drugim so zmagali na 46. Festivalu Števerjan 2016, kjer jim je strokovna komisija za skladbo Presneti glavobol dodelila prvo nagrado. Pometli so tudi s konkurenco na 25. vurbeskim festivalu, kar potrjuje, da njihovi uspehi niso zgolj sreča, temveč plod trdega dela in daru. Na Ptuj so že nastopili, zaradi lepega odziva in dobrih občutkov pa se letos vračajo. Predstavljajo se s povsem novo polko Salama, ki je delo Vere in Eve Šolinc. Za skladbo iz zakladnice so si izbrali vižo ansambla Igor in zlati zvoki Ena majhna luštna stvar, za katero so pred kratkim posneli priredbo.

54. festival narodno abavne glasbe Ptuj 2023



ANSAMBEL MURNI

NAJBOLJ POSEBNI NA FESTIVALU BODO TOKRAT ZAGOTOVO MURNI.

ANSAMBEL MURNI SE NA LETOŠNJEM FESTIVALU PREDSTAVLJA S SKLADBO SALAMA.

Perutnina Ptuj

Perutnina Ptuj obvešča vse pridelovalce, da danes, **11. julija 2023**, začenja z odkupom pšenice na lokacijah Maribor, Draženci in Ptuj:

- PC Krmila DE Zagrebška c. 52, odkupujemo izključno suho pšenico,
- PC Krmila DE Draženci 10c, odkupujemo suho in vlažno pšenico,
- Tovarna krmil PP Agro, Tržaška cesta 41a, Maribor.

Na vseh lokacijah poteka odkup od ponedeljka do petka od 7:00 do 20:00, ob vikendih pa po dogovoru. V primeru dežja ne odkupujemo.

Plačilni rok je deset dni od dneva obračuna odkupa. Najnovejše informacije o ceni in odprtju odkupnih mest pa so na voljo neposredno na odkupnih mestih ali na telefonskih številkah 051 333 129 in 051 333 273.

Lepo vabljeni k sodelovanju!

54. festival narodno abavne glasbe

Mestni trg Ptuj,
1. septembra 2023,
ob 19.30

RADIOPTUJ

Štajerski **TEDNIK**

RESEDA



MESTNA OBČINA PTUJ

www.ptujski-festival.si



PeTV PISANA • ZABAVNA • AKTUALNA

TOREK 11. julij

- 7:30 Glasbena osmica (tuja)
- 8:00 Otroški kotiček 11. oddaja
- 8:35 MAMBO – Plesna produkcija 2023
- 9:40 Pogled nazaj
- 10:00 Tele M
- 10:15 Utrip Ormoža
- 11:05 Pomurski tehnik
- 11:35 Dobrote slovenskih kmetij 2023
- 12:00 Kdo?
- 12:00 Ptujška kronika
- 12:20 Cista umetnost – julij
- 13:00 Iz dežele ob Muri 60. oddaja
- 13:50 Tempo – oddaja o parašportu 1. del
- 14:15 Tele M
- 14:35 Videostrani
- 18:00 Ptujška kronika
- 18:20 Glasbena osmica (slo.)
- 18:50 Pomurski tehnik
- 19:25 Pogled nazaj
- 19:45 Poetovip Cup 2023
- 20:00 Ptujška kronika
- 20:20 Obzornik TV Dravograd
- 21:00 Utrip Ormoža
- 21:45 Potovanje na luno
- 22:00 Ptujška kronika
- 22:20 MAMBO – Plesna zgodba
- 23:20 Cista umetnost – julij
- 00:00 Glasba za vse
- 00:50 Videostrani

SREDA 12. julij

- 7:30 Glasbena osmica (slo.)
- 8:00 Otroški kotiček 11. oddaja
- 8:35 Rimske igre 2020
- 9:35 Tempo – oddaja o parašportu 1. del
- 10:00 Tele M
- 10:15 Utrip Ormoža
- 11:00 MAMBO – Plesna zgodba
- 12:00 Ptujška kronika
- 12:20 Pogled nazaj
- 12:40 Koncert Pihalnega orkestra Ptuj 2023
- 14:00 Cista umetnost – julij
- 14:40 Tele M
- 15:00 Videostrani
- 18:00 Ptujška kronika
- 18:20 Glasbena osmica (tuja)
- 18:50 Pomurski tehnik
- 19:20 Pogled nazaj
- 19:40 Dobrote slovenskih kmetij 2023
- 20:00 Ptujška kronika
- 20:20 Obzornik TV Dravograd
- 21:00 Cista umetnost – julij
- 21:40 Film Campus
- 22:00 Ptujška kronika
- 22:20 Iz dežele ob Muri 60. oddaja
- 23:10 Glasba za vse
- 00:00 Videostrani

ČETRTEK 13. julij

- 7:30 Glasbena osmica (tuja)
- 8:00 Otroški kotiček 11. oddaja
- 8:35 MAMBO – Plesna produkcija 2023
- 9:35 Tempo – oddaja o parašportu 1. del
- 10:00 Tele M
- 10:15 Utrip Ormoža
- 11:00 Iz dežele ob Muri 60. oddaja
- 11:50 Arbitrium
- 12:00 Ptujška kronika
- 12:20 Pomurski tehnik
- 12:55 Cista umetnost – julij
- 13:35 Pogled nazaj
- 13:55 MAMBO – Plesna produkcija 2023
- 14:45 Tele M
- 15:05 Videostrani
- 18:00 Ptujška kronika
- 18:20 Portal
- 18:35 Cista umetnost – julij
- 19:15 Obzornik TV Dravograd
- 20:00 Ptujška kronika
- 20:20 Glasbena osmica (slo.)
- 20:50 Iz dežele ob Muri 61. oddaja
- 21:40 Dobrote slovenskih kmetij 2023
- 22:00 Ptujška kronika
- 22:20 Koncert Pihalnega orkestra Ptuj 2023
- 23:40 Pogled nazaj
- 00:00 Glasba za vse
- 00:50 Videostrani

Ptujška televizija PeTV, T. 031 684 808, info@pe.tv, www.pe.tv

Mali oglasi

STORITVE

PRODAJAMO razcepljena bukova drva vseh dimenzij in bukovo hlovdino ter zelo kakovostne smrekove pelete, brezplačna dostava, ugodna cena. Danilo Horvat s. p., Moškanjci 1d. Tel. 051 667 170.

KMETIJSTVO

KUPIMO traktor, traktorsko prikolico, cisterno za gnojevko, krožne brane, cepilnik za drva in drugo kmetijsko mehanizacijo. Tel. 041 923 197.

PRODAM teličko simentalke za nadaljnjo rejo, težko pribl. 150 kg, in okrog 750 kg ječmena. Tel. 02 751 36 21.

www.tednik.svet24.si

Vsi bližnji, ki smo jih ljubili, nas s smrtjo niso zapustili. V ljubezen so se spremenili, z njo naša srca napolnili!

V SPOMIN

Minilo je pet let, odkar nas je zapustila draga mama, babica in prababica,

Marija Rogina

Minilo je 26 let, odkar nas je zapustil oče, dedek in pradedek.

Janez Rogina

IZ POBREŽJA 2

Spomin na vaju še živi. Počivajta v miru.

Vsi njuni domači

Na voljo mobilni aplikaciji **Radio Ptuj in Štajerski tednik** za iOS in Android naprave

www.radio-ptuj.si

PRI PRODAJALCIH ČASOPISOV

REPORTER

SIROMAKI IZ VLADNE PALAČE

Teater absurda: predsednik vlade ima v Sloveniji nižjo plačo od direktorjev številnih majhnih javnih podjetij

IZ NOVE ŠTEVILKE

SIROMAKI IZ VLADNE PALAČE
Premier z nižjo plačo od direktorja kamnoloma

OZADJE POLICIJSKE ELITE
Politične spletke v slovenski policiji

INTERVJU: ALENKA PUHAR
Ne hodim na ulice, protestiram s pisano besedo

DOSJE: KRISTIJAN KAMENIK
Največji fiasko slovenskega pravosodja

www.reporter.si

Ne jokajte ob mojem grobu, le tiho k njemu pristopite, pomislite, kako živel sem, in večni mir mi zaželite.

OSMRTNICA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 65. letu nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, sin, dedek in brat

Stanislav Bratuša,
upokojenec Slovenskih železnic,
IZ MEZGOVCEV OB PESNICI 59

Od njega se bomo poslovili v sredo, 12. julija 2023, ob 11. uri na pokopališču v Dornavi. Žara bo položena v vežico na dan pogreba ob 9. uri.

Žalujoci: njegovi najdražji

Vsa toplina tvojega srca in vsa tvoja ljubezen ostajata za vedno z nami.

V SPOMIN

12. julija mineva deset let, odkar nas je zapustila naša ljubljena žena, mama in oma

Štefka Lovrenko
IZ SPUHLJE 109A

Si v naših mislih, si v naših srcih, del nas si za vedno. Hvala vsem, ki postojite ob njenem grobu, ji prižgete svečko, položite cvetje in jo imate v lepem spominu.

Vsi njeni najdražji

Snemanje porok

BK PRODUKCIJA

BK Produkcija
Tržaška cesta 65, 2000 Maribor
info@bkprodukcija.si
031/344-639

www.bkprodukcija.si

uresničujemo sanje in pišemo zgodbe z vami

For special people with Love

Z GLASBO DO SRCA

Bodite v Marjanovi družbi vsako sredo med 20. in 24. uro na radiu Ptuj.

www.radio-tednik.si

Umri so

Tereza Leskovar, roj. Hajšek, Koritno 1, roj. 1934 – umrla 30. junija 2023; Marija Sluga, roj. Avguštin, Stogovci 16a, roj. 1934 – umrla 30. junija 2023; Marjan Zupanič, Skorba 17a, roj. 1966 – umrl 1. julija 2023; Slavko Pukšič, Pacinje 38a, roj. 1974 – umrl 1. julija 2023; Franc Kukovec, Bukovci 102, roj. 1936 – umrl 3. julija 2023; Elizabeta Strelec, roj. Zemljarič, Bukovci 62, roj. 1923 – umrla 3. julija 2023; Albert Paj, Orešje 131, roj. 1938 – umrl 4. julija 2023; Alojz Toplak, Spuhlja 43, roj. 1929 – umrl 4. julija 2023; Franjo Kumek, Goričak 37, roj. 1955 – umrl 6. julija 2023.

TOREK, 11. julij

- 00:00 Video strani
- 08:00 Jutranja telovadba
- 08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
- 09:30 Dan OŠ Benedikt 2013
- 11:35 Utrip Ormoža
- 12:20 Binkošti na vasi, Lenart 2010
- 13:55 Starpoint prodajno okno
- 14:30 Italijanska trgovina - v živo
- 18:00 Godba Dornava 2010
- 20:00 Zapojmo prijatelji
- 21:00 Dan OŠ Benedikt 2013
- 22:40 Starpoint prodajno okno
- 23:40 Video strani

PROGRAMSKI NAPOVEDNIK

SIP TV

TV program v živo tudi preko spleta: www.siptv.si

Uredništvo: Dornava 116d, 2252 DORNAVA; info@siptv.si
kontakt: 02 754 00 33; 041 618 044; www.siptv.si

SREDA, 12. julij

- 00:00 Video strani
- 08:00 Jutranja telovadba
- 08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
- 09:30 Kronika iz občine Hajdina
- 10:45 Trije orkestri, trije koncerti
- 12:15 Starpoint prodajno okno
- 13:15 Video strani
- 14:30 Italijanska trgovina - v živo
- 18:00 Regratov cvet v Staršah
- 19:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
- 20:00 30 let ljudskih pevcev Hajdina
- 21:40 Kronika iz občine Hajdina
- 22:55 Starpoint prodajno okno
- 23:55 Video strani

ČETRTEK, 13. julij

- 00:00 Video strani
- 08:00 Jutranja telovadba
- 08:30 Mic Mengeš – zdravstvena oddaja
- 09:30 14. košnja trave na stari način
- 10:00 Žetev na Polenshaku, 2008
- 11:40 Od paše do sira, Mezgovci 2008
- 12:35 Starpoint prodajno okno
- 14:30 Italijanska trgovina - v živo
- 18:00 Žetev v Prvencih, 2008
- 20:00 Kronika iz občine Dornava
- 21:00 Zapojmo prijatelji
- 22:00 Starpoint prodajno okno
- 23:00 Video strani

OTROCI POJEJO SLOVENSKE PESMI IN SE VESELJO

Mestni trg Ptuj, 2. septembra 2023, ob 18.00

FINALE 9. SEZONE

Bodite z nami in uživajte v družbi najboljših, v družbi otrok. Vstop je prost.

RADIOPTUJ, Štajerski TEDNIK, radio celje, novi tednik

h.BIT IT rešitve, SILKEM, SM MEHAN, MEHANSKA OBDELAVA d.o.o., SAZAS

Brez čelade, prehitri, tudi po trije mladostniki na mopedu ...

Čeprav vožnja z mopedi skozi središče Ptuja sploh ni dovoljena, je to zelo pogosta praksa. Zadnje čase to obliko prevoza uporablja veliko mladih, a žal pogosto neustrezno: brez čelade, prehitro, neupoštevaje prometne predpise, tudi po trije na enem vozilu ... Redarji so jih vzeli pod drobnogled, kršitve pa ugotavljajo tudi pri kolesarjih in voznikih lahkih motornih vozil.

Vožnja z mopedi (do 25 km/h) čez območje za pešce ni dovoljena, za razliko od kolesarjev pa morajo vozniki uporabljati zaščitno čelado ali zaščitno kolesarsko čelado ne glede na starost.

Prevoz potnika z mopedom je dovoljen, voznik pa ne sme biti mlajši od 16 let, potnik pa ne mlajši od 12 let. Pri vseh navedenih zakonskih določbah pa mestni redarji v zadnjem času ugotavljajo precej kršitev. Robert Brkič, vodja Medobčinskega redarstva Skupne občinske uprave občin Spodnjega Podravja, je povedal, da so to razlogi za izvajanje okrepljenega nadzora na tem področju.

Po mestu dovoljena raba le nekaterih vozil, hitrost ne sme preseči 10 km/h

Na območju mestnega jedra, kjer veljajo pravila za območje za pešce, občinski redarji intenzivneje nadzirajo vožnjo kolesarjev in voznikov lahkih motornih vozil predvsem v Krempljevi ulici, na Mestnem trgu in Miklošičevi ulici (tržnica). »Na območjih za pešce je dovoljen promet za uporabnike posebnih prevoznih sredstev, voznike lahkih motornih vozil in kolesarje, vendar tako, da ne ogrožajo pešcev. Njihova hitrost ne sme preseči največje hitrosti, s kakršno se gibljejo pešci. Na območju za pešce je največja možna dovoljena hitrost vožnje 10 km/h. Pri tem nadziramo upravičenost vožnje določenih vrst vozil na območju za pešce, kjer je dovoljena vožnja s kolesi in e-skiroji, medtem ko je prepovedana vožnja z mopedi, katerih konstrukcijska hitrost ne presega 25 km/h,« je opozoril Brkič. Žal pa ugotavljajo preveč kršitev, največ zaradi prehitre vožnje kolesarjev in drugih uporabnikov posebnih prevoznih sredstev, kot so na primer rolke ali skiroji na lastni pogon.

Nekateri se po Murkovi ulici navzdol do Mestnega trga pripeljejo z zelo visoko hitrostjo. »Ob tem pa ne razmišljajo o pešcih in otrocih, ki jim je dovoljena igra na



Foto: CG

Lahka motorna vozila lahko po opravljenem kolesarskem izpitu in 12. letu starosti mladostniki samostojno upravljajo. V marsikateri evropski državi razmišljajo o dvigu starostne meje.

območju za pešce. Prav na tem območju smo prejeli več pobud za nadzor nad vozniki vozil ali uporabniki posebnih prevoznih sredstev, saj ti prepogosto ogrožajo pešce. Pogosto izvajamo tudi nadzor na drugih območjih, kjer zaznavamo pogostejšo uporabo lahkih motornih vozil,« je še pojasnil vodja redarstva.

Težave so se zadnje čase poglabile zaradi naraščajočega števila voznikov lahkih motornih vozil, kot so e-skiroji. Pogosto prevozno sredstvo mladine pa postajajo tudi mopedi, katerih konstrukcijska hitrost ne presega 25 km/h (registrirana tablica z rdečimi črkami in številkami).

Občinski redarji so zaenkrat voznike lahkih motornih vozil večinoma le opozarjali in seznanjali s prekrškami ter jih poučili o nevarnostih in predpisanih globi: »Ker gre v večini primerov za kršitelje, ki so mladoletni (14–18 let) ali otroci (mlajši od 14 let), sankcij na kraju prekrška ne izvajamo. Izjema so vozniki, ki smo jih večkrat zalotili pri kršitvah predpisov in zoper katere lahko vložimo obdolžilni predlog na sodišče, če so stari od 14 do 18 let. Ko je voznik kolesa, e-skiroja

ali mopeđa, ki je storilec prekrška, star od 12 do 14 let, pa izvedemo postopke, ki jih določa Zakon o prekrških. Za izrek globe zaradi prehitre vožnje moramo hitrost vozila izmeriti z merilno napravo,

čeprav je očitno, da jih večina prekorači dovoljeno hitrost vožnje na območju za pešce. Ukrepamo pa, ko ugotovimo, da s svojo vožnjo ogrožajo pešce. Globa znaša 80 evrov.«



Foto: Pexels

Otroci po 12. letu starosti so po opravljenem kolesarskem izpitu lahko samostojni udeleženci v cestnem prometu. Brkič meni, da bi bilo treba že ob opravljanju kolesarskega izpita vključiti v teoretični in praktični del izpita tudi vožnjo z e-skiroji.



Foto: Pexels

120 evrov za vožnjo brez čelade

Globa za vožnjo brez zaščitne čelade (ali brez pripete zaščitne kolesarske čelade) znaša 120 evrov. Brkič pri tem apelira na starše oziroma skrbnike mladostnikov, naj se z njimi pogovorijo o pomenu rabe predvsem zaradi varnosti. Za ugotovljeni prekršek redarji lahko izrečejo globo v znesku 120 evrov zaradi opustitve dolžne skrbi.

So 12-letniki res dovolj usposobljeni za vožnjo z lahкими motornimi vozili?

Kršitve na področju očitne prekoračitve hitrosti vožnje voznikov vseh vrst lahkih motornih vozil in koles, nedovoljene vožnje na območju za pešce, nepravilnega prevoza potnika ter neuporabe zaščitne čelade zaznavajo vsako-

dnevno. »Do sedaj smo večino postopkov zoper otroke ali mladoletnike zaključili z razgovorom in usmeritvami. Za tiste, ki ne upoštevajo navodil in so pogosti kršitelji, pa podamo obdolžilni predlog zoper mladoletno osebo.

Na področju izboljšanja varnosti voznikov e-skirojev in drugih voznikov lahkih motornih vozil pričakujemo določene spremembe tako v usposabljanju otrok kot tudi v zakonodaji. Ta naj bi se spremenila tako, da bo bolj varovala otroke, voznike lahkih motornih vozil, ki so po opravljenem kolesarskem izpitu in 12. letu starosti lahko samostojni udeleženci v cestnem prometu. Po našem mnenju pa je treba prvi korak storiti že pri usposabljanju osnovnošolcev ob opravljanju kolesarskega izpita ter vključiti v teoretični in praktični del izpita tudi vožnjo z e-skiroji in mopedi s hitrostjo do 25 km/h ter otroku na kolesarski izkaznici navesti, da je opravil ta dodatna usposabljanja. Vsi ukrepi morajo biti vezani za izboljšanje varnosti udeležencev v cestnem prometu, predvsem otrok in tistih z manj izkušnjami,« je opozoril Brkič.

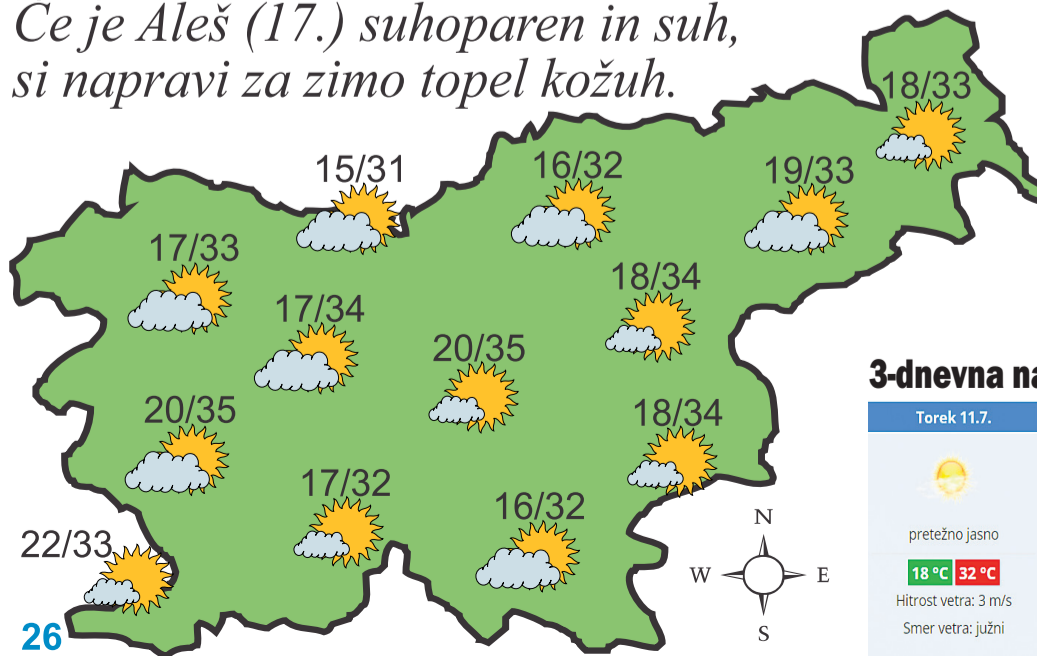
V večini evropskih držav razmišljajo o dvigu starostne meje voznikov lahkih motornih vozil na starost, ko mladostniki dosežejo pravico do opravljanja izpita za moped; večinoma je to med 14. in 16. letom.

Dženana Kmetec

Rodile so: Traudi Krajnc, Cirkovce 2e, Cirkovce – deček Liam; Tamara Skok, Nova vas pri Ptuj 69b, Ptuj – deček Aljaž; Marinka Roškar, Mala vas 18, Gorišnica – deček Vito; Violeta Cafuta, Sitež 38, Majšperk – deček Teo; Petra Makovšek, Godeninci 40, Središče ob Dravi – deček Žiga; Nina Skok, Spodnje Gruškovje 34, Slovenske Konjice – deček Brin; Katarina Bukovina, Hajdoše 43c, Hajdina – deček Vito; Nina Venta, Zavčeva ulica 22, Ptuj – deček Val; Adrijana Ramšak – deček Gal; Janja Zajc – deček Kevin; Amanda Zajšek – deček Mateo; Mateja Kohne – deklica Ema.

Poroke – UE Ptuj: Denis Paveo, Kungota pri Ptuj 62, in Katarina Zajšek, Strajna 42; Roki Pernat, Biš 12a, in Andreja Šilec, Drbetinci 4b; Jani Požar in Anita Bratušek, Lancova vas 60; Matias Vučko, Črnci 52a, in Jolanda Osebek, Mezgovci ob Pesnici 18.

Če je Aleš (17.) suhoparen in suh, si napravi za zimo tople kožuh.



Danes bo sončno in vroče. Proti večeru lahko predvsem na severu nastane kakšna vročinska nevihta. Najvišje dnevne temperature bodo od 30 do 35 °C. Jutri bo pretežno jasno. Najnižje jutranje temperature bodo od 15 do 20, ob morju okoli 22, najvišje dnevne od 31 do 35 °C. V sredo se bo nadaljevalo vroče poletno vreme, zapihal bo jugozahodni veter.

3-dnevna napoved za Podravje

Torek 11.7.	Sreda 12.7.	Četrtek 13.7.
pretežno jasno	pretežno oblačno	plöhe
18 °C 32 °C	18 °C 34 °C	18 °C 27 °C
Hitrost vetra: 3 m/s	Hitrost vetra: 3 m/s	Hitrost vetra: 3 m/s
Smer vetra: južni	Smer vetra: jugozahodni	Smer vetra: severni